The Latvian newspaper for Canada and U.S.A.

Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", Inc. — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone. EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 90-16 Park Lane S., Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.

SATURDAY, AUGUST 23.

LATVIJA
AMERIKA

68./708. n-rs. SESTDIEN, 1958. G. 23. AUGUSTĀ 8. gads

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 90-16 Park Lane S., Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667. Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50; par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.00 rekstā $3.20—$6.40 par vienu collas slejas telpu.

SAKARI AR DZIMTENI

PĀRRUNAS KOMITEJĀ LATVIJAS BRĪVĪBAI

KLB bija aicinājusi 14. augustā latviešus preses pārstāvjus savās telpās,lai pārrunātu aktuālās problēmas. KLB priekšsēdis A. Blodnieks iepazīstināja ar komitejas darbību.

Pirmais posms, sākot ar 1951. gadu, bijis izveidošanās posms. Izveidojās atieksmes ar latviešu organizācijām, ALA'u, Latvijas sūtniecību. Mūsu problēmas ierosināja ASV Kongresā, sāka darboties Kerstena izmeklēšanas komiteja. Vēlāk izveidojās ciešāki sakari ar citu zemju latviešu centrālajām organizācijām. Savā turpmākajā darbībā KLB meklēja kontaktu ar latviešiem dzimtenē. Komiteja izdod regulāri īpašu maza formāta laikrakstu „Latvijas Brīvībai", kurā atspēkota komūnistu propaganda. Šo laikrakstu piesūta pa pastu komūnistu oficiālajām personām Latvijā, cerot, ka daži eksemplāri tomēr nonāk arī latviešu lasītāju rokās. Godīgiem latviešiem to nevar piesūtīt pa pastu, lai nesagādātu viņiem nepatikšanas. Bez tam ir vēl citi ceļi, kā šo laikrakstu izplatīt. Ka laikraksts attaisnojis savu mērķi, liecina uzbrukumi „Ciņā" un Rīgas radiofonā, kas cenšas atspēkot laikrakstā izteiktās domas.

Tālākās darbības attīstībā radās Apspiesto Eiropas Nāciju asambleja. KLB aktīvi piedalās latviešu delegācijas izraudzīšanā šinī asamblejā. Visi KLB locekļi aktīvi piedalās arī asamblejas darbā: Dr. V. Māsēns ir ģenerālkomisijas priekšsēdis, A. Blodnieks sociālās komisijas loceklis, A. Klīve — politiskā, A. Bērziņš — informācijas un V. Hāzners — kultūras komisijā. Aktuālākās problēmas, kas pašlaik nodarbina KLB, ir šādas: 1) Latvijas jautājuma ierosināšana starptautiskajā forumā, 2) radio raidījumi latviešiem dzimtenē, 3) latviešu jaunatnes problēma un 4) Latvijas valsts nodibināšanas 40 gadu atzīmēšana.

RAIDĪJUMI LATVIJAI

Visvairāk pārrunu radīja latviešu raidījumu jautājums. Ir gluži dabiski, ka Amerikas Balss raidījumu samazināšana latviešu valodā rada bažas vai ASV valdības nostāja mūsu jautājumā nav mainījusies. Šinī jautājumā attiecīgus pieprasījumus iesniegusi ALA, Latvijas sūtniecība un KLB kopā ar Igaunijas un Lietuvas komitejām. Ir ierosināts uzsākt Brīvās Eiropas raidījumus latviešu valodā. Šādi raidījumi ir citām tautām aiz dzelzs priekškara. Šinīs raidījumos var izteikties daudz brīvāk kā Amerikas Balsī, jo Brīvās Eiropas komiteja ir privāta organizācija. Šī komiteja pieprasījusi no KLB tuvākus datus, kas nepieciešami raidījumu uzsākšanai, bet atbilde vēl nav saņemta.

Ir dzirdēta neapmierinātība ar Amerikas Balss raidījumiem vienpus dzelzs aizkara, jo tie sniedz tikai kailus faktus, nav nekādas kritikas un vērtējumu, un programmas lielāko daļu aizņem Amerikas dzives attēlojumi. Daudz lielāka atsaucība dzimtenē ir latviešu raidījumiem no Madrides. No turienes raida ik dienas pusstundu. Šos raidījumus Latvijā uz laukiem dzird labi, bet Rīgā, krievu traucējumu dēļ tie vāji sadzirdami. Šos raidījumus noorganizējusi Spānijas valdība. Latviešu programmu tur sagatavo divas personas: Dzidra Rozite-Pjernaveha un K. Videnieks. Madrides raidījumos ir komūnistu melu ziņu atspēkojumi, kā arī materiāli no laikraksta „Latvijas Brīvībai" un cita informācija. Jāvēlas, lai latviešu iestādes vairāk atbalstītu šos raidījumus, jo diviem cilvēkiem vien ir grūti visu veikt.

Vēl latviešu raidījumus sniedz Vatikana raiditājs. Tos sagatavo divi katoļu garīdznieki un to saturs domāts katoļiem Latvijā. Būtu iespējams noorganizēt arī citus latviešu raidījumus. Tā, piem., Italijas valdība ir ar mieru pārraidīt latviešu programmu no Romas. Latviešiem pašiem tā dā gadījumā būtu jāgādā par programmu un būtu jāalgo viens cilvēks. Latvieši dzimtenē klausās arī angļu BBC raidījumus krievu valodā, tāpat Vācijas raidījumus.

SAKARU UZTURĒŠANA AR DZIMTENI NENOZIMĒ KOMŪNISTU REŽĪMA ATZĪŠANU

Tālākās pārrunas skāra sarakstīšanos ar piederīgajiem Latvijā, saiņu sūtīšanu, iespējamos tūristu braucienus uz Latviju, repatriācijas gadījumus un kultūras vērtību apmaiņu starp Latviju un trimdiniekiem. Par atsevišķiem repatriēšanās gadījumiem nav iemesla uztraukties, jo tie, kas atgriezušies Latvijā, bijuši vai nu, slimi cilvēki, kas gribējuši dzimtenē nomirt, vai arī tādi nenosvērti cilvēki, kas nav varējuši iekļauties svešas zemes dzīvē. Saiņu nosūtīšanai uz dzimteni latvieši izdod vairākus miljonus dolaru gadā. Tas ir liels atbalsts nelaimīgajiem tautiešiem. Šo lielo izdevumu dēļ pēdējos gados ienāk mazāk līdzekļu latviešu trimdas pasākumiem.

Bijuši gadījumi, kur latviešiem — citu zemju pilsoņiem, izdevies apmeklēt Latviju un tikties ar saviem piederīgajiem. Iespējams, ka šādi gadījumi turpmāk atkārtosies biežāk. Šādi apmeklētāji nebūtu jānosoda it kā par komūnistu režima atzīšanu. Apmeklējumiem būtu tāda nozīme, ka tie stiprinātu tautiešu ticību dzimtenē, parādot, ka viņi nav aizmirsti. Tāpat nebūtu ceļami iebildumi pret mākslinieku un mākslas vērtību apmaiņu starp dzimteni un trimdiniekiem. Toties noteikti jāprotestē pret katru gadījumu, kur komūnisti gribētu izmantot līdzīgus pasākumus savas propagandas labā. Piemēram, ja Turss ierodas brīvajā pasaulē kā padomju valdības ierēdnis un sludina Maskavas ieskatus, tad pret viņu jāriko protesta demonstrācijas.

Vēl pārrunāja rusifikācijas briesmas dzimtenē. Lai gan Maskava rīkojas šinī virzienā ļoti brutāli, latviešu tauta izrāda lielu pretestību. Mums jāatbalsta šī mūsu tautiešu cīņa, cik tas vien ir mūsu spēkos. Jādara iespējamais, lai pasauli iepazīstinātu ar Maskavas valdības apspiešanas paņēmieniem Latvijā.

Paskaidrojumus sniedza arī KLB locekļi — V. Māsēns, A. Klīve, A. Bērziņš un V. Hazners.

LAI ATBRĪVOTOS NO AMERIKĀŅU UN ANGĻU KAŖASPĒKA...

ARABI PAŠI MEKLĒ ATRISINĀJUMU.

Arabu bloka valstis izstrādā kopīgu priekšlikumu Vidējo Austrumu problēmu izkārtošanai.

Apvienotās Nācijās Nujorkā. Arabu valstīm (Jordānu un Libānu to starpā vēl pagaidām neietilpinot) izdevies panākt savstarpēju vienošanos par kādu priekšlikumu, kuŗu akceptējot, Vidējo Austrumu saspīlējums strauji kristos. Priekšlikumā paredzēts, ka visas arabu valstis, ar Apvienotām Nācijām aizmugurē, parakstītu kopīgu savstarpējās neuzbrukšanas solījumu, nolīdzinot ceļu Sav. Valstu spēku izvākšanai no Libānas un angļu aiziešanai no Jordānas. Ļoti iespējams, ka, nobalsošanas brīdim pienākot, Libāna pārējo arabu plānam nepretosies. Par Jordānu to vel grūti sacit, lai gan sagaida, ka angļi mēģinās spiest pēdējās nosvēršanos par labu priekšlikumam. Anglijas ārlietu ministrs Lloids domā, ka arabu priekšlikums varētu izrādīties pietiekams pamats pašreizējā saspīlējuma mazināšanai Vidējos Austrumos.

Apvienoto Nāciju pilnsapulces ārkārtējās sesijas sākumā prezidents Eizenhauers iepazīstināja 81 nācijas delegātus ar savu sešu punktu programmu Vidējiem Austrumiem. Neviens nelikās sevišķi sajūsmināts. Bet tagad, kad pamatos pie tādām pašām domām nonākuši paši arabi, gan mazliet pārfrazētā veidā, Sav. Valstu prezidenta priekšlikums ir visiem pieņemams.

Arabu līga solīsies sadzīvot mierā un saticībā, denuncējošas un provokātoriskas radioziņas tiks pārtrauktas; viena arabu valsts otras arabu valsts darīšanās nejauksies. Arabi savā „piekāpībā" tagad aizgājuši pat tik tālu, ka gatavi pārdomāt prezidenta Eizenhauera proponēto saimniecības attīstības plānu, kas savā laikā tika iztulkots kā dūmu sega imperiālisma turpināšanai Vidējos Austrumos un pret ko rokām un kājām spārdījās pretī ne tikai Apvienotā Arabu Republika, bet arī Padomju Savieniba. Ģenerālsekretārs Hammeršilds tiks lūgts uzņemties visu sagatavošanas darbu veikšanu, lai radītu Vidējos Austrumos apstākļus, kas pieļautu angļu un amerikāņu bruņoto spēku izvākšanu. Domā, ka nepieciešamie priekšdarbi var tikt veikti līdz 30. septembrim, kad ģenerālsekretārs par savu darbību referēs pilnsapulcē.

TORONTO ATKLĀTA KANADAS NACIONĀLĀ IZSTĀDE

20. augustā Kanadas ministru prezidents Dž. Difenbeikers (attēlā priekšplānā), Ontario valdības un Toronto pilsētas pārstāvju klātienē atklājaKanadas Nacionālo izstādi, kuŗā pirmajā dienā ieradās 103.000 interesentu. Šī ir gadskārtējā izstāde Amerikas kontinentā. Tajā reprezentātas visas ražošanas nozares rūpniecībā un lauksaimniecībā. Izstādē ir arī daudz eksponātu no citām valstīm, kas dod ieskatu jaunākajos sasniegumos daudzās ražošanas nozarēs. Izstāde kuplināta ar dažādiem jautriem un nopietniem priekšnesumiem, apmeklētājiem dorēs. Izstāde būs atvērta līdz 6. septembrim — divas dienas iespēja noklausīties labu mūziku. Šogad izstāde turpināsies līdz 6. septembrim — divas dienas ilgāk kā iepriekšējos gados. To ieteicam apmeklēt katram.

ASV SAVU NOSTĀJU NEMAINĪS

ŽENĒVAS SARUNAS LIEK PAMATUS JAUNĀM ATBRUŅOŠANĀS CERĪBĀM

SAV. VALSTU PREZIDENTS EIZENHAUERS PRESES KONFERENCĒ CILDINA RIETUMU UN AUSTRUMU ATOMLIETPRATĒJU TECHNISKO SARUNU REZULTĀTUS.

Vašingtonā. Pēc vairāk kā septiņu nedēļu ilgām sarunām padomju bloka, Sav. Valstu, Francijas un Kanadas zinātnieki vienojušies par angļu atomieroču mēģinājumu pārtraukšanas pārraudzībai. Kā gan plānam nav nekāda sakara ar atomieroču mēģinājumu pārtraukšanu, vienošanās šai jautājumā jāpanāk politiskās sarunās — Rietumi pozitivos konferences rezultātus ieskata par tālejošiem un daudzsološiem. Sagaida, ka Sav. valstis, lai pavērtu durvis tālākai sadarbībai ceļā uz gadiem ilgi daudzināto atbruņošanos, jau tuvākajās dienās paziņos savu gatavību uz zināmu laiku pārtraukt atomieroču mēģinājumus. To darīs neatkarīgi no citām valstīm — tāpat kā Padomju Savienība to jau izdarija šī gada 31. martā.

Krievi ar augšminēto ziņu pasauli pārsteidza īsi pēc tam, kad bija beigusies viņu kārtējā mēģinājumu serija. Ja Sav. Valstis tuvākajā laikā paziņo, ka arī tās nolēmušas pārtraukt atomieroču izmēģināšanu, tad arī tas būs pēc amerikāņu vasaras serijas nobeiguma Klusajā okeanā. Spriežot pēc Sav. Valstu atomenerģijas komisijas oficiālās informācijas, šogad Klusajā okeanā izspridzinātas 16 bumbas, bet ir iemesls domāt, ka īstais skaitlis ir mazliet augstāks, jo atomenerģijas komisija visus sprādzienus nepublicē.

Pieskaroties atomieroču mēģinājumu pārtraukšanas jautājumam, prezidents Eizenhauers preses pārstāvjiem izteicās, ka **Sav. Valstu nostāja paliek līdzšinējā, t. i., ka par stārptautisku vienošanos var runāt tikai tad, ja ir garantēta pienācīga pārraudzība.**

Ženēvas sarunu rezultāti liek domāt, ka pasaule šādas pārraudzības sasniegšanai ir pienākusi tuvāk kā jebkad, kopš atomieroču mēģinājumu pārtraukšanas jautājums tika uzņemts starptautisko problēmu katēgorijā.

Preses konferences otrā pusē prezidents īsos vārdos atreferēja Apvienoto Nāciju pilnsapulces darbību un uzsvēra, ka **Padomju Savienībai būtu laiks mācities saprast, ka ar netiešo agresiju tā neko nevar panākt. Un kamēr Padomju Savienība to nebūs iemācījusies, Sav. Valstis atzīs par savu pienākumu raudzīties, lai mazās un militāri nestiprās valstiņas nekrīt viena pēc otras par upuri Maskavai.**

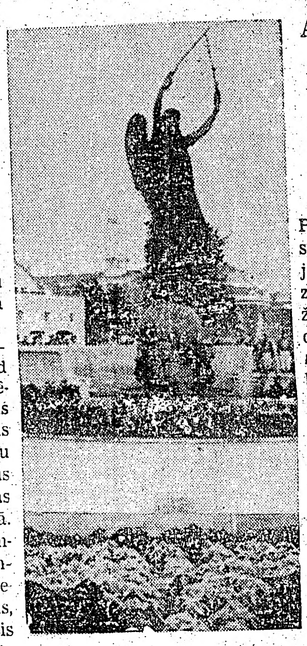

Tūdaļ pēc izstādes atklāšanas min. prez.Dž. Difenbeikers atklāja arī parku, kas ierīkots izstādes laukumā ar uzņēmumā redzamo tēlu. Parks iekārtots un izdaiļots pēc mūsu tautieša agr. Egona Lazdas projekta.

Abi J. Kreiļa uzņ.

AGRESORS BRĪVĪBAS AIZSTĀVJA LOMĀ

Apspiesto Nāciju viedoklis ārzemju presē

Preses konferencē „Overseas Press Club" telpās Ņujorkā, Apspiesto Eiropas Nāciju asamblejas pr-dis. Dr. V. Māsēns iepazīstināja amerikāņu un ārzemju žurnālistus ar asamblejas viedokli Vidējo Austrumu jautājumā. Dr. Māsēns paskaidroja, ka brīvās nācijas nav piešķīrušas pietiekamu vērību padomju agresijai, kuŗas dēļ Austrumeiropas tautas zaudējušas brīvību. Bez tam Pad. Savienība nav ievērojusi Apvienoto Nāciju rezolūciju Ungārijas lietā. Turpretī pārāk liela vērība veltīta Vidējiem Austrumiem. Jācer, ka AN pilnsapulces kārtējās 13. sesijas darba kārtībā, kas sāksies septembrī, uzņems Austrumeiropas jautājumu. Nevar sagaidīt, ka Padomju Savienība paklausīs aicinājumam neiejaukties Vidējos Austrumos, pēc tam, kad tā atstājusi bez ievērības AN rezolūciju Ungārijas lietā. Sanākušie žurnālisti uzdeva dažādus jautājumus.

Pie AEN asamblejas nama, pretim AN celtnei, novietots jauns uzraksts lieliem burtiem: „Brīvās nācijas, neļaujiet padomju agresoriem, kuŗi verdzina mūsu tautas un kuŗus nosodījusi AN, spēlēt brīvības aizstāvja lomu." AENA māja ar saviem plakātiem piesaista AN un tūkstošiem AN apmeklētāju vērību apspiesto nāciju liktenim. Plakāts ar uzrakstiem aizklāja visu trīsstāvu nama fasādi. Uzrakstus uz plakāta maina, skatoties pēc apstākļiem. Virs AENA nama plīvo ASV karogs un deviņu apspiesto, nāciju karogi pusmastā. Pēc pārbūves namā notiks AEN asamblejas konferences, lekcijas, izstādes.

ASV flotei jauna zemūdene

Šī gada 19. augustā Grotonā Sav. Valstu kara flote ūdenī nolaida līdz šim pasaulē lielāko zemūdeni Tritonu, ko dzen divi atommotori. Zemūdene Tritons ir apmēram divreiz lielāka par jau flotes ierindā esošajām zemūdenēm — 447 pēdu gara ar 5.900 to tilpumu; tā apmēros līdzinās jau nelielam kreiserim. Jaunā zemūdene apgādāta ar vismodernākiem radara aparātiem, un tai būs peldošas radara stacijas loma stratēģiski svarīgos ūdeņos.

Tito atkal prasa ASV pabalstu

Dienvidslavijas lauksaimniecības un rūpniecības izveidošanai nepieciešami ASV dolari.

Belgradē. Nesaņēmis vairākkārt solīto un tikpat bieži atsaukto palīdzību no Padomju Savienības, Dienvidslavijas prezidents Tito mēģina kārtējo reizi bāzt roku tēvoča Sama kabatās, lai steidzinātu savas valsts industriālizācijas izveidošanas programmu. Par šādu neuzticību Maskavai, Padomju Savienības un, jo sevišķi komūnistu Ķīnas prese (kur vien iespējams, ķinieši tagad mēģina krievus pārkliegt) sākušas asu uzbrukumu seriju pret Dienvidslaviju.

Lai gan prasītā palīdzība Vašingtonā pašreiz ir vēl tikai vēlēšanās stadijā un galīgā atbilde var nenākt vairākus mēnešus, vienam laimēsies.

labi informētas aprindas paskaidro, ka vismaz daļu no prasītā Tito noteikti saņems. Sav. Valstis esot likušas saprast, ka tās visvairāk interesējot Dienvidslavijas lauksaimniecības izveidošana un modernizēšana. Ja Dienvidslavijai izdotos iekarot savu pirmskara vietu lauksaimniecības ražojumu eksporttirgū, tai tiktu dota iespēja nostāties uz stabilākām kājām arī citās nozarēs. Dienvidslavija gribētu kreditus un ilgtermiņa aizdevumus apmēram 300 milj. dolaru apmērā. Kreditus Tito paspējis prasīt arī Anglijā un, domājams, ka arī Londonā, vismaz daļēji

ASV IEROČI INDONĒZIJAI

Pilsoņu karam izplēnot. Vašingtona uzsāk Jakartas atbalstīšanu.

Jakartā. Pēdējo dienu laikā Sav. Valstis izveidojušas gaisa tiltu no Japānas uz Indonēziju un jau sākušas pēdējai piegādāt dažādus vieglos ieročus un kara materiālus. Vairākas amerikāņu transportlidmašīnas jau pienākušas Jakartā, un domā, ka tas ir vēl tikai gaisa tilta operāciju sākums. Lai gan par smago ieroču piegādi vēl netiek runāts — Sav. Valstu valdība nav pat atzinusi par vajadzīgu komentēt jau par notikušiem faktiem — parego, ka gaisa tilta atvēršana nozīmē vispārēju Indonēzijas armijas modernizēšanas priekšspēli. Indonēzijas armijā pašreiz ir ap 200.000 vīru.

Vēl tikai nesen, kad tagad jau izplēnējušais pilsoņu karš bija pilnās liesmās, Jakarta apvainoja Sav. Valstis nemiernieku morāliskā atbalstīšanā, piezīmējot, ka kaut kādā mistiskā kārtā pēdējie saņemot ieročus un municiju Jakartas valdības karaspēka apkarošanai. Un toreiz patiesi varēja domāt, ka Vašingtonas simpatijas svērās nemiernieku pusē, kas mēģināja gāzt ar komūnistiem flirtējošā prezidenta Sukarno režīmu. Tagad, kā redzams, Sav. Valstu nostāja pret Indonēziju krasi mainījusies, un Vašingtona nolēmusi atbildēt uz tās senajiem lūgumiem sūtīt ieročus un karaspēka materiālus.

ZIŅAS ĪSUMĀ

● Interesants darījums nule kā noticis starptautiskajā maintirdzniecībā. Padomju Savieniba apmaiņā pret bārdas nazīšiem piegādājusi Anglijas Presleja fanātiķiem 2.000 gitaru.

● No Austrumberlines pienākušas ziņas, ka Maskavā tikai dienu pēc Chruščeva atgriešanās no Pekingas steigā sasaukta Pad. Savienības komūnistu partijas centrālkomitejas sēde. Komiteja uzklausījusi un akceptējusi Chruščeva ziņojumu par sarunām ar komūnistu Ķīnas sniegto ziņojumu par sarunām ar komūnistu Ķīnas valsts galvu Maocetungu. Tie paši avoti apgalvo, ka Pekinga piespiedusi Chruščevu atteikties no valdību galvu konferences projekta, līdz ar to iecērtot pēdējā prestižam sāpīgu pliķi, kas atbalsojās visā pasaulē un vēl vienmēr draudot izsist politiskos pamatus zem padomju ministru prezidenta kājām.

Franču lidmašīnas Izraēlai

Nepārbaudīta informācija vēstī no Londonas, ka Francija nolēmusi pārdot Izraēlai zināmu skaitu strūkliznicinātāju. Pēdējā jau sen kā mēģina izdarit ieroču un kara materiālu iepirkumus Rietumu lielvalstīs, bet domā, ka Anglija un Sav. Valstis no pārdošanas atturēsies tik ilgi, kamēr Vidējos Austrumos varēs sākt runāt par kaut ko līdzīgu mieram.

Kāda arī būtu vienošanās Vidējos Austrumos, Izraēla savu neatkarību sargāšot visiem līdzekļiem.

ARĪ LIBĀNAI VAJADZĪGA PALĪDZĪBA

PAR VALSTS NEATKARĪBAS GLĀBŠANU JĀSAMAKSĀ, LAI NOSTABILIZĒTU SAIMNIECĪBU

Beirutā. Vēl vienmēr spazmātiskā pilsoņu karā ierautā Libāna pamazām sāk gatavoties uz jaunu dzīvi un prasa no Sav. Valstīm pūrā 100 milj. dolaru garajā krizē sadragātās rūpniecības un tirdzniecības darbības atdzīvināšanai. Libānas valdība prasīto gatavojas izmantot divos dažādos veidos, diviem mērķiem. Apmēram puse aizietu tūlītējai jaunuzbūvei un financiālam atbalstam, kamēr otra puse būtu domāta tālejošiem plāniem valsts izveidošanai. Pavirši pārskats par dažādiem valsts īpašumiem (ceļiem, tiltiem u. t. t.) nodarītiem zaudējumiem kopš šī gada 10. maija tikai galvaspilsētas apkārtnē norāda, ka labošanas un atjaunošanas darbi izmaksātu vismaz 10 milj. dolaru.

Katrā ziņā visievērojamākie postījumi nodarīti tieši pašā Beirutā, kas augšminētā aprēķinā nemaz nav ieskaitita, un ostas pilsētā Tripolē, kas pārdzīvoja lielāku skaitu ielas cīņu valdības karaspēka un nemiernieku starpā.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

EIZENHAUERA PRIEKŠLIKUMI APVIENOTAJĀM NĀCIJĀM

K. KAMPE

Vidējo Austrumu krize ir iegājusi Apvienoto Nāciju pilnsapulces diskusijās. Kā redzams no Eizenhauera priekšlikumiem, — ASV to atkal grib nokārtot ar dolāriem: sola arabu valstīm aizdevumus un citādā veidā palīdzību, ieskaitot to privāto ārzemju sabiedrību, kas saņem no arabu eļļas milzīgu peļņu, ziedojumus. Šādā ceļā grib celt arabu labklājību, bet ar noteikumiem, ka nedrikst būt ārējas iejaukšanās arabu valstu iekšējās darīšanās un jābūt Apvienoto Nāciju karaspēkam, kuru var saukt palīgā valstis, kas baidās par savu drošību.

Palestīnas arabu bēgļu organizācija Ņujorkā saka, ka netaisnību nevar dzēst ar naudu, un šo netaisnību atrod ASV žīdiem labvēlīgā politikā. Prasa, lai žīdi atiet 1947. gada Apvienoto Nāciju Izraēlai noteiktajās robežās un izvācas no sava Jeruzālemes sektora un lai tad šī svētā pilsēta nāktu Apvienoto Nāciju pārziņā. Nav šaubu, ka žīdi šādas prasības neatzīst, un Kairo jau izteicas, ka Eizenhauers savā runā Apvienotajās Nācijās neko jaunu nav pateicis.

Krievu iejaukšanos arabu valstu iekšējās lietās pierādīt nav iespējams, un atliek tikai runāt par Apvienotās Arabu Republikas radio propagandu un tās ieroču piegādi Libānas nemierniekiem. Ar Šehaba ievēlēšanu Libānas prezidenta amatā — šāda ieroču sūtīšana jau ir zaudējusi savu nozīmi, jo Šehabu atbalsta arī nemiernieki, kuŗus viņš, kā armijas komandieris, ir saudzējis un pret kuŗiem viņš rezolūti neuzstājas arī tagad, kad zemē ir amerikāņu karaspēks; gluži otrādi, viņš grib, lai ASV karaspēku no Libānas izvāc. Jādomā, ka arī viņš ar savu tautas brāli Naseru sapratīsies, jo pat Saudi Arabija un angļu svarīgākais ķēļas piegādātājs Kuvaitas šachs ved sarunas ar to pašu Naseru, un Irakai ar viņu jau ir alianse; paliek tikai Jordāna, par kuŗas karali Huseinu paši amerikāņu komentātori saka: ja angļu karaspēks aiziet no Jordānas, tad Huseinam ir jābrauc tam līdz, jo Jordānas iedzīvotāji, no kuŗiem liela daļa ir Palestīnas bēgļi, nejūt kādu Jordānas valsti negrib, bet grib atgriezties savā agrākajās vietās tagadējā Izraēlā. Viņi, un ne tikai viņi, bet Jordānas iedzīvotājus lielais vairums, ļoti labprāt pievienotos Apvienotajai Arabu Republikai. Jordānā atkal ir bijusi armijas sacelšanās, un, jādomā, ka arī Jordānas armijai sveša karaspēka klātiene savā zemē liekas pazemojoša. Rietumiem par lielu pārsteigumu — Jordānas pārstāvis Apvienotajās Nācijās paziņoja, ka Jordāna neļūs savā zemē nekādas svešas valsts, nedz arī Apvienoto Nāciju spēkus.

Tā izskatās, ka Eizenhauera priekšlikumi miera uzturēšanai Vidējos Austrumos nāk par vēlu. Arabu tautas ir ceļā uz apvienošanos, un agrāk vai vēlāk tas arī notiks. Labāk būtu šim viņu mērķim pievienoties un ziedojamu vietā maksāt vairāk dolaru par eļļu.

Eizenhauera runā ir zīmīgs izteiciens, ka no Tuvajiem rezp. Vidējiem Austrumiem nākušas 3 pasaules lielākās reliģijas, domātas Mozus, Jēzus un Muhameda reliģijas, kas visas pieder pie semītu reliģiju grupas. Ar to netieši izcilā veidā ir pieminēti žīdi: citādi Eizenhauera runā nav daudz pārrunāts jautājums par Vidējo Austrumu valstu, ieskaitot Izraēlu, robežu garantēšanu expresis verbis, kaut gan tas ir mērķis visiem šiem priekšlikumiem. Ir domāts, ka šo garantiju dos Apvienotās Nācijas, iesaukot Pad. Krieviju. Pēc amerikāņu komentātoru domām, Krievija, garantēdama Izraēlas robežas, zaudētu daļu sava ietspaida arabu zemēs. Nav domājams, ka pret arabu gribu — Pad. Krievija būs gatava dot šādu garantiju. Vietējie apstākļi arī viņš ar savu tautas brāli Naseru sapratīsies, jo pat Saudi Arabija un angļu svarīgākais ķēļas piegādātājs Kuvaitas šachs ved sarunas ar to pašu Naseru, un Irakai ar viņu jau ir alianse; paliek tikai Jordāna, par kuŗas karali Huseinu paši amerikāņu komentātori saka: ja angļu karaspēks aiziet no Jordānas, tad Huseinam ir jābrauc tam līdz, jo Jordānas iedzīvotāji, no kuŗiem liela daļa ir Palestīnas bēgļi, nejūt kādu Jordānas valsti negrib, bet grib atgriezties savā agrākajās vietās tagadējā Izraēlā. Viņi, un ne tikai viņi, bet Jordānas iedzīvotājus lielais vairums, ļoti labprāt pievienotos Apvienotajai Arabu Republikai. Jordānā atkal ir bijusi armijas sacelšanās, un, jādomā, ka arī Jordānas armijai sveša karaspēka klātiene savā zemē liekas pazemojoša. Rietumiem par lielu pārsteigumu — Jordānas pārstāvis Apvienotajās Nācijās paziņoja, ka Jordāna neļūs savā zemē nekādas svešas valsts, nedz arī Apvienoto Nāciju spēkus.

Tā izskatās, ka Eizenhauera priekšlikumi miera uzturēšanai Vidējos Austrumos nāk par vēlu. Arabu tautas ir ceļā uz apvienošanos, un agrāk vai vēlāk tas arī notiks. Labāk būtu šim viņu mērķim pievienoties un ziedojamu vietā maksāt vairāk dolaru par eļļu.

Eizenhauera runā ir zīmīgs izteiciens, ka no Tuvajiem rezp. Vidējiem Austrumiem nākušas 3 pasaules lielākās reliģijas, domātas Mozus, Jēzus un Muhameda reliģijas, kas visas pieder pie semītu reliģiju grupas. Ar to netieši izcilā veidā ir pieminēti žīdi: citādi Eizenhauera runā nav daudz pārrunāts jautājums par Vidējo Austrumu valstu, ieskaitot Izraēlu, robežu garantēšanu expresis verbis, kaut gan tas ir mērķis visiem šiem priekšlikumiem. Ir domāts, ka šo garantiju dos Apvienotās Nācijas, iesaukot Pad. Krieviju. Pēc amerikāņu komentātoru domām, Krievija, garantēdama Izraēlas robežas, zaudētu daļu sava ietspaida arabu zemēs. Nav domājams, ka pret arabu gribu — Pad. Krievija būs gatava dot šādu garantiju. Vietējie apstākļi arī viņš ar savu tautas brāli Naseru sapratīsies, jo pat Saudi Arabija un angļu svarīgākais ķēļas piegādātājs Kuvaitas šachs ved sarunas ar to pašu Naseru, un Irakai ar viņu jau ir alianse; paliek tikai Jordāna, par kuŗas karali Huseinu paši amerikāņu komentātori saka: ja angļu karaspēks aiziet no Jordānas, tad Huseinam ir jābrauc tam līdz, jo Jordānas iedzīvotāji, no kuŗiem sies.

EKSPERIMENTI PADOMJU LAUKSAIMNIECĪBĀ

21. janvāri PSKP CK un ministru padome publicēja aicinājumu lauksaimniecības darbiniekiem, arī MTS, palielināt ražošanu un nokert ASV. Sīkā, formālā paskritika neliecināja, ka jau otrā dienā diktātors Minskā paziņos savu nodomu likvidēt MTS (Maskavas 25. janvāra avizes). MTS reorganizāciju par RTS (Remonta techniskās stacijas) izlēma PSKP CK 25.-26. februāŗa plēnumā pēc diktātora referāta (Maskavas 28. febr. avizēs). 31. martā PSRS Augstākai padomei — atlika tikai diktātu noklausīties un akceptēt.

20. aprīlī Maskavas avīzēs izsludināja CK un min. padomes lēmumu par RTS funkcijām (remonts, apgāde ar techniku, degvielām u.t.t.). Kolchozus nu bija jāuzdod uzraudzīt arī speciālām rajonu lauksaimniecības inspekcijām, kuŗu pr-ki iecejami arī par raj. izp.kom. pr-ja vietniekiem.

21. jūnijā Maskavas avīzēs publicēts PSKP CK (tikai!) lēmums par pārmaiņām lauksaimniecības produkcijas sagādē. 1. jūlijā publicēti dažādi paskaidrojumi un caurmēra sagādes cenas visas PSRS mērogā, bet pielikumi (Nr. 2—13) par cenām, republikās netika publicēti.

Dažas caurmēra cenas par 1 kg ir: graudu 74 kap., kartupeļu 40 kap., vidēja barojuma liellopu gaļas 6 rub. 19 kap. un piena 1 rub. 15 kap.

LKP CK plēnumā 4. un 5. jūlijā **Kalnbērziņš** referēja:

„Pašreizējos apstākļos radusies nepieciešamība atsacīties no ievisušās smagās un neveiklās daudzpakāpju sagādes sistēmas — obligātām piegādēm, naturāliju maksas par MTS darbu, konkrētām traktācijas, valsts iepirkuma un pārniet uz vienotu lauksaimniecības produktu un izejvielu valsts sagādes veidu . . . Partija uzsāk nesaudzīgu cīņu pret vēl nesen sastopamajiem izkropļojumiem un kļūdām lauksaimniecības vadīšanas praksē . . . Vairāku svarīgāko produktu sagādes cenas līdz 1953. g. bija zemas. Tās nesedza darba un materiālu patēriņu un nenodrošināja vajadzīgos apstākļus sabiedriskās saimniecības attīstībai kolchozos . . . Partija atsedza lielās kļūdas un izkropļojumus . . . (Partija pati bija kļūdījusies un kropļojusi! Red.)

Šādām sagādes cenām paštāvot, saimnieciski spēcīgie kolchozi, kam bija iespējams pārdot valstij par iepirkuma cenām lielāko daļu gaļas un piena, saņēma augstāku cenu par produkciju nekā kolchozi ar vidēju un zemu ražošanas līmeni . . . Sevišķi negatīvi šis apstāklis ietekmēja mūsu republikas austrumu rajonus, piem., Valkas rajona kolchozos piena sagādes caurmēra cena 1957. g. bija 183 kap. par litru, bet Abrenes rajonā tikai 83 kapeikas.

Piena iepirkuma jaunā cena Latvijai noteikta 130 kap./kg...."

Šādi un līdzīgi pārkārtojumi padomju lauksaimniecībā notiek jau 40 gadu, taču apstākļi neuzlabojas, bet gan papliašinās dezorganizācija, kas lēni grauj visu lauksaimniecību, par ko ik dienas lasām viņu laikrakstos.

PIECI KANDIDĀTU SARAKSTI LNAK VĒLĒŠANĀM

LNAK padomes vēlēšanu komisija saņēmusi piecus kandidātu sarakstus ar kopsummā 61 kandidātu vārdiem, kas ir par 8 vairāk nekā iepriekšējās padomes vēlēšanās. Saņemšanas kārtībā Hamiltonas latviešu b-ba uzstādījusi divus kandidātus, līdzšinējo padomes locekli, inž. H. Vilku un J. Matisonu. Londonas latvieši pieteikuši 11 kandidāti ar pašreizējo . . . domes prezidija priekšsēdi prof. A. Dreimani priekšgalā. Jaunatnes sarakstā minēts tikai viens kandidāts — T. Kronbergs. DV organizāciju reprezentēs 19 kandidāti ar pašreizējo DV KV priekšsēdi V. Muktu un agrāko priekšsēdi P. Balodi priekšgalā. Līdzīgi, kā iepriekšējās vēlēšanās, arī šoreiz vislielāko kandidātu skaitu — 29 — dod LNAK darbinieki, kur redzami vairāki līdzšinējās valdes locekļi ar A. Svenni priekšgalā, padomes prezidija locekļi ar J. Grīsli un citi pazīstami vārdi, kā arī vairāki no jauna. Līdz redakcijas slēgšanai nebija vēl ziņu par LKKCK un Bramptonas latviešu kandidātiem, kas tādus bija pieteikusi iepriekšējās vēlēšanās.

BĒRNU NOMETNĒ PIE GRAND RAPIDIEM

Kad laipnu kaimiņu aizvizināts, nogriezos no putekļainā lielceļa, mani apņēma meža vēsums un latviskas čalas, kas liecināja par šīs dienas sevišķo sanākšanu — bērnu svētkiem. Ar katru soli, ar katru mirkli aina kļūst krāsaināka. Paziņas apmainās tikai īsiem sveicieniem, tāpat nometnes bērni tik steigā apmīļo atbraukušos vecākus, brāļus un māsas. Visi satraukti, aizņemti, darbīgi. Svētbrīdim sākoties, bērnu ierinda nostājas zem šīs zemes un Latvijas karogiem. Klāt nometnes vadītāja kand. theol. V.Fricsone ar saviem palīgiem. Pa visiem celiņiem plūst ciemiņi no pilsētām. Atskan korālis. Māc. K. Hermanis savu svētrunu vairāk veltī mazajiem klausītājiem. Tad seko noslēguma korālis un nometnes vadītājas īsa uzruna ar gleznaino atgādinājumu par čaklo skudru un vieglprātīgo sienāzi. Vecākie klausītāji pateicībā norauga uz bērniem un to vadītājiem šinī vasaras nometnē. Īsais nometnes laiks ir tomēr liels atspaids vecākiem, kas rūpējas par latviskā elementa glabāšanu savos bērnos. Manu pārdomu pavedienu pārtrauc bērnu balsis un visu dalībnieku sakustēšanās, jo svētbrīdis beidzies un jādodas uz sarikojumu vietu ezera krastā. Saule karsē, un lielais latviešu pulks izklīst pa grupām mežā paēnā, kur sākas groziņu atvēršana un atspirdzinājumu piedāvāšana steigā pieskrējušajiem bērniem. Atkal nav laika, jāsteidzas pusdienās, pēc tam priekšnesumi, laimes aka u. t. t. Seko deja pēc dejas, gan mazāko, gan lielāko izpildījumā, un, protams, tās ir latviešu tautas dejas. Iespaidīgāki būtu bijuši sniegumi tautas apģērbos, bet tas laikam nebija tik viegli izdarāms.

No blakus grupas dzirdu kļusu kurnēšanu, ka tie paši nometnes naudas maksātāji ar laimes akām u. c. līdzīgām lietām tiekot izsūkti vēl aplinkus veidā. Taisnība jau pa daļai ir, bet vai tad bez līdzekļu ziedošanas šāda nometne varētu eksistēt? Cik tad ir to, kas, savus bērnus nesūtot, būtu ziedojuši šim nolūkam? Naudas ziedotāji neaizmirstiet, ka nedevēji totiesu nežēlo vārdus un padomus, kā latviskā garā audzināt bērnus . . .

Mana laba drauga ģimenē ir 2 meitenes līdz 14 gadu vecumā. Viņas savā starpā un pa lielākai daļai ar vecākiem sarunājas tikai angliski. Ģimene iestājusies amerikāņu draudzē — it kā steigā cenšas pārkāpt asimilācijas robežu. Latvietim par prieku un amerikānim par jautrību, jāatzīst, ka amerikāniskā īstenībā tur ir tikai plāna ārpuses kārta, bet dziļumā viņi ir un paliek latvieši. Reiz ēdot šajā ģimenē sātinātus skābos kāpostus un rupjo rudzu maizi, mēs sarunājamies gan latviski, gan angliski . . . No šādām komiski - traģiskām situācijām jauno audzi palīdz izsargāt latviešu bērnu nometnes.

Kaut vecākiem neaptrūktu spēka līdzekļu sagādei šim nometnēm, vadītājiem pietiktu enerģijas un pacietības, un nākošā bērnu nometne varētu ilgt veselu mēnesi!

Valters Zirnītis

DAUGAVAS VANAGU DIENAS ASV

30. UN 31. AUGUSTĀ KALAMAZŪ

„Daugavas Vanagu dienas nav tikai organizācijas sarikojums, bet tās ir lieli svētki tai ievērojamai latviešu sabiedrības daļai, kas stāv aiz zobena nesēju cilts," šinīs dienās teica DV ASV valdes pr-dis Augusts Vanags. Viņš bija ieradies Kalamazū, lai pārliecinātos, cik veiksmīgi rit priekšdarbi daudzpusīgajiem sarīkojumiem, kas šeit risināsies 30. un 31. augustā.

„Pārsteidzu Kalamazū DV tiesi vīru koŗa mēģinājuma laikā un nopriecājos par dūšīgajiem dziedātājiem. Nav noslēpums, ka kuplajā sarīkojumu virknē pats lielākais svars būs vīru koŗa koncertam, diriģentu V. Ozoliņa un K. Lietiņa vadībā. Pēc iepazīšanās ar paveikto man ar gandarījumu jāsaka, ka Kalamazū apvienība tiešām darījusi visu iespējamo, lai šīs DV dienas patiešām izdotos dižas. Ir patikami, ka programmas veikšanā ir izdevies iesaistīt tik daudz jaunniešu, tā atkārtoti aplecinot jaunatnes un karaviru cilts saderību."

Tad apvienības sekretārs K. Kļaviņš atritina Trešo DV dienu programmu:

Pirmā diena — 30. augusts. Plkst. 13.00 DV zemes valdes pr-ža v. V. Aparjods atklās šaušanas sacīkstes inž. V. Grīviņa saimniecībā (6000 — 26-th St.).

„Dalībnieki varēs izmēģināt roku 50 jardos ar mazkalibra ložu bisēm," lietiški piezīmē apvienības sekretārs, kas izraudzīts par šo sacīkšu vadītāju. „Pēc senas tradicijas balvu ziedojis min. Alfrēds Bērziņš (nāk prātā viņa gadskārtējā balva aizsargu šaušanas sacīkstēm — medību bisei), nav mūs aizmirsusi arī ALA's sporta nozare un vēl cīti labvēļi. Domājams, ka šāvēju skaits būs varen kupls."

Turpat Griviņu farmā pusstundu vēlāk sāksies sacensības volejbolā sieviešu komandām no Milvokiem, Saginavas, Grand Rapidiem un Indiānāpoles. Arī tās ievadīs V. Aparjoda uzruna.

Kā zaudētājus, tā uzvarētājus sarikojuma dalībnieki varēs sastapt plkst. 19.00 pilsētas sarīkojumu nama (Recreation Park, 2900 Lake Str. tuvumā, kur notiks Draudzīgais vakars. Svēlējiem un volejbolistēm ieeja tajā būs brīva. Programmā — dziesmas, vijoles soļi, rakstura dejas. Izpildītāji — jaunieši, kas savu varēšanu jau apliecinājuši uz koncerta estrādes: V. Melliņa (soprāns), J. Rinkušs (vijole), D. Kalnāja (klavieres) un raksturdeju trio — I. Ruka, A. Ozola un B. Vinkelere. Un vai kāda draudzēšanās var būt bez dejas publikā? Arī ta paredzēta Draudzības vakarā, par kuŗa beigu stundu programma piesardzīgi klusē.

Otrā diena — 31. augusts. Plkst. 9.00 dievkalpojums Vecajā Ciānas baznīcā (māc. A. Piebalgs un J. Turks). Piedalās prof. A. Ābele (ērģeles), E. Reinvalde. V. Stukmane, E. Zirnīte (dziesmas). Plkst. 10.30 pilsētas sarīkojumu namā (Recreation Park) māksl. A. Sildegs atklās gleznu un daiļamatniecības skati, kas būs atvērta līdz plkst. 10.00 vakarā. Daiļamatniecības savienības pārstāvis V. Miķelsons to organizējis kopā ar O. Krolla kultūras biroju. Izstādei savus darbus pieteikuši: Māris Sietnieks, Arnolds Šimanis, Jānis Rinkušs, Vitauts Aistars un Voldemārs Ozoliņš. Būs reprezentēti arī rotkaļi, audējas, ādu izstrādātāji, kokgriezēji un keramiķi.

Plkst. 13.00 sarīkojumu namā (Recreation Park) notiks Daugavas Vanagu dienu atklāšana. Ar uzrunām to ievadīs vietējās apvienības pr-ks R. Jankavs un zemes valdes pr-dis A. Vanags, bet svētku runu teiks Bruņinieku krusta kavalieris Ž. Butkus. Programmas daļā piedalīsies V. Melliņa un P. Lielzuika (dziesmas) un A. Lielzuika (klavieres).

Līdzīgi iepriekšējām DV dienām, simboliska un svarīga nozīme būs piešķirta DV salidojuma svinīgajai jundai. Svinīgās jundas prezidijā piedalīsies Lāčplēša kara ordeņa kavalieŗu, vecco latviešu strēlnieku, kalpakiešu, leģionāru, Latvijas armijas, Latvijas atbrīvotāju, invalīdu, latviešu karaviŗu māšu un latviešu jaunatnes pārstāvji.

Svētku koncerts, kuŗā uzstāsies vīru koŗi no Kalamazū, Milvokiem, Čikāgas, Klīvlendas, Detroitas un Minneapoles, būs plkst. 16.00 — turpat, sarīkojumu nama (Recreation Park) jaunajā zālē. Diriģenti V. Ozoliņš un K. Lietiņš. Programmā A. Ābeles, J. Norviļa, E. Dārziņa, A. Kalnāja, J. Straumes, J. Vitola, J. Cimzes, A. Kalniņa, B. Sviķes un V. Ozoliņa dziesmas. Ieejas maksa koncertā — 1. vietā — $2,50, 2. v. — $1,50. Bērniem un mācības iestāžu audzēkņiem puscenas.

Sarīkojumu virkni nobeigs svētku balle (tai pašā sarīkojumu namā — Recreation Park, 2900 Lake St.) ar modernām dejām un tautisko deju demonstrējumiem. Pēdējās dejos Milvoku „Jautrā vija" un grandrapidiešu tautisko deju kopa. Abu dalībnieki ir jaunieši. Kalamazū Vanadzes solījušās gādāt ne vien par uzkožamiem, atspirdzinājumiem un mantu loteriju, bet vēl arī par citiem pārsteigumiem.

Vēlēšanos piedalīties Kalamazū Daugavas Vanagu dienās izteicis arī Bruņinieku krusta kavalieris R. Ancāns, kas tajā laikā pavadīšot atvaļinājumu Mičigenā. Ja tas tā notiktu, tad šis būtu pirmais sarīkojums, kuŗā pēc ilgāka laika sastaptos abi pazīstamie cīnītāji — Ž. Butkus un R. Ancāns.

AGLONAS DIEVMĀTES SVĒTKI LONDONĀ, KANADĀ

Jau par tradiciju kļuvušie Aglonas Dievmātes svētki Londonā, Ont., šogad tika svinēti desmito reizi, šoreiz 16. un 17. augustā ar pāris simtu dievlūdzēju piedalīšanos.

Lieki minēt, ka Jaunavas Marijas debesīs uzņemšanas svētkus 15. augustā Latvijā visspilgtāk un visizjustāk svētija Aglonā, kur pulcējās pat pāri par 100.000 svētceļnieku. Kas reizi tur bijis, tam palikušas neizdzēšamas atmiņas. Daudzi dzejnieki ir apdziedājuši Aglonas apkārtnes krāšņumu un tur esošo Dievmātes svētgleznu. Lai šo skaisto svētku svinēšanas nepieciešamību saglabātu arī izklīdušajos bēgļos un trimdiniekos, Londonas latviešu nelielā katoļu saime ar māc. St. Mozgu un toreizējo kopas vecāko V. Pakuli aicināja plašākā apkārtnē mītošos tautiešus atcerēties dzimtenē iemīļotos svētkus un izlūgties Dievmātes palīgu Viņas bērniem. Šis aicinājums jau atkārtojās desmito reizi ar labu atsaucību.

Sogad Dievmātes godam veltītās pāris dienas ievadīja sestdienas vakarā ar kopīgi dziedātām vesperēm, kuŗas noturēja nesen no Brazilijas ASV iebraukušais prelāts Vincents Strelevičs. Tās noslēdza tenora A. Ķivlenieka dziedātā J. Norvilja Aglona un kopīgi dziedātā himna Ved mūs pie Dieva. Pēc tam sekoja nelieli priekšnesumi ar jaunās pianistes M. Lukstes, meiteņu trio (Grodne, Opalā, Brice) un tenora A. Ķivlenieka piedalīšanos. Sekoja kopīgs azaids un viesiga sadzīve. LNAK un Londonas latviešu kopas vārdā daudz laba teica P. Dreimanis. Viņš uzsvēra un konstatēja, ka pie dziļi kristīga principa, kāds ir minēts senā tautas dziesmā: „Ko runāšu, ko dziedāšu, svešumā nonākusi?", pieturas Londonas saime un katoļi vispār. Vēl sveicināja LKKCK priekšsēdis A. Čertmanis un veltījumu Aglonas Dievmātei lasīja un Preses kopas sveicienus nesa B. Senkēviča. Amerikas latviešu katoļu apvienības vārdā runāja tās ģenerālsekretārs tēvs B.Baginskis, MIC, no Čikāgas.

Svētdien Sv. Misu upurēja un spredīki teica prelāts V. Strelevičs, latīņu misu dziedot LKKCK korim V. Rundāna vadībā. Gandrīz visi dievlūdzēji pieņēma arī Vissv. Sakramentu.

Svētku norisi vadīja māc. St. Mozga.

Paldies londoniešiem par viesmīlību un uz redzēšanos nākamgad!

A. Ks.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saisināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos latvijkās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3 - 5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8 - 7798, Montreal, P.Q.
5210 VICTORIA AVE. APT. 16

V. BEBRIS
APDROSINĀŠANAS SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.,
TORONTO. PL 9 - 0266.

LKKCK CENTRĀLĀS VALDES DARBĪBA 1957.-58. GADĀ

1957. gadā ievēlētā LKKCK valde darbojās sek. sastāvā: pr-dis A. Gertmanis, pr-ža v. A. Budže un S. Gabrāns, sekretārs E. Zariņš, kasieris A. Vucins, locekļi — B. Čevers un V. Korolkevičs. Kapelāns Dr. B. Kokins.

Centrālā valde noturējusi 6 valdes sēdes un informācijas apspriedes. Vairākās sēdēs piedalījās Toronto vienības priekšnieks, c. v. pārstāvis pie LNAK un revizijas komisijas pārstāvis.

Tā aktīvi piedalījusies latviešu kopīgajos sarīkojumos, uzturējusi labas attiecības ar latviešu organizācijām un LKKCK vienībām, kā arī uzturējusi ciešu kontaktu ar latviešu katoļu organizācijām citās zemēs, apmainoties ar apkārtrakstiem un informāciju. Regulāra informācijas apmaiņa notika ar ASV, Anglijas un Austrālijas latviešu katoļu organizācijām.

Valde aicinājusi vienības aktivizēt palīdzības darbu. Vienības ar pabalstiem atcerējušās grūtdieņus, slimos un vecos tautiešus Eiropas valstīs, dzimtenē, Sibīrijas vergu nometnēs un Kanadā. Līdzekļu iespējas robežās atbalstīta arī latviešu studējošā jaunatne. Centrālā valde no palīdzības fonda līdzekļiem piešķīrusi un kopsummā izmaksājusi — $150,-.

Ar labām sekmēm darbojas LKKCK koris, kuplinot latviešu katoļu dievkalpojumus. Šai gadā koris galveno vērību piešķīris gaŗīgu dziesmu iestudēšanai latviešu valodā, paplašinot savu repertuāru ar 6 jaunām dziesmām. Koŗa diriģents ir agr. V. Rundāns, palīgi J. Dindzāns (Bramptonā) un A. Gertmanis (Torontō).

Centrālā valde ir centusies istenot pagājušā gada kongresā pieņemtās rezolūcijas:

a) izdevusi 2 apkārtrakstus un kongresa vajadzībām sagatavojusi centrālās valdes un vienību gada darbības pārskatus, kā arī sniegusi vajadzīgo informāciju par savu darbību latviešu presē;

b) apkārtrakstu izdošanai un organizācijas atbalstam ar iemaksām atsaukušās Montreālas, Londonas un Toronto vienības, kopsummā iemaksājot $67,-;

c) J. Niedras vadībā izstrādāts organizācijas jauns statūtu projekts, ko paredzēts apspriest kongresā;

d) uz lielāko vienību ziņojumu pamata centrālā valde savā š. g. 9. augusta paplašinātā valdes sēdē pieņēma lēmumu Palīdzības fondu nodot vienību rīcībā.

LKKCK revizijas komisijā darbojas J. Vilcāns, Valija Mileiko un T. Puišāns.

Lai kongresā ietaupītu laiku, centrālās valdes un vienību rakstveida gada darbības pārskati tiks izsniegti kongresa dalībniekiem.

Kongresā kā viesi aicināti latviešu katoļu garidznieki, latviešu organizāciju pārstāvji, parlamenta locekļi A. Maloney un Dr. J. W. Kucherepa.

Svētdien, 31. augustā, Sv. Miķeļa katedrāles zālē plkst. 4,30 notiks prāv. N. Trepšas un prof. L. Latkovska referāti. Prof. L. Latkovskis pats nevarēs ierasties. Viņa piesūtīto referātu „Valoda kā kultūras faktors" nolasīs. Pēc referātiem sekos solistu koncerts, kuŗā piedalīsies soprāns L. Lukste (Londona), tenors A. Ķivlenieks (Toronto) un pianiste M. Lukste (Londona).

Referātos un koncertā visi laipni gaidīti.

LKKCK centrālā valde

PASKAIDROJUMS

Sakarā ar rakstu „Trimdas Skola" Latvija Amerikā š. g. 6. augusta (63.) numurā, ALA's Kultūras birojs paskaidro:

Uz ALA's Kultūras biroja ierosinājumu Ziemeļamerikas Latviešu Kultūras fonda valde savā 11. maija sēdē Nujorkā piešķīra Trimdas Skolas atbalstam 1958., 59. gadā tādu pašu summu ($135,-), kādu līdz šim piešķīra ALA's Kultūras birojs no saviem līdzekļiem.

Trimdas Skolas faktiskais izdevējs bijis un arī tagad ir ir Ansis Kurmis Zviedrijā, kur arī šo žurnālu iespiež. ALA's Kultūras birojs nekādā veidā nav bijis pārstāvēts ne redakcijā, ne apgādā, tā ka Trimdas Skolas faktiskajā situācijā nekas nav mainījies.

KANADĀ

TORONTO

● Palīdzības un aprūpes darba saskaņošanai ieinteresēto organizāciju pārstāvji kopīgā sanāksmē vienojās, ka LNAK valde griezīsies pie visām Kanadas latviešu organizācijām un draudzēm ar aicinājumu piesliet kopīgai ziedojumu vākšanas akcijai, izsūtot tautiešiem individuālus aicinājumus ziedot palīdzības darbam, un arī kopīgas ziedojumu vākšanas listes. Aicinājumu un ziedojumu vākšanas līstu saturu un veidu izstrādās LNAK palīdzības nozare kopīgi ar DV KV aprūpes daļa, pēc kam organizāciju pārstāvji vēlreizējā sanāksmē lems par kopakcijas iedzīvināšanas tehniskiem jautājumiem, ja LNAK valdes aptauja būs devusi pozitīvus rezultātus.

Par palīdzības darba saskaņošanu daudzkārt runāts jau agrāk, bet saskaņota rīcība līdz šim izpalikusi, jo vairākas organizācijas un draudzes, kas nodarbojas ar aprūpes darbu, šaubās, vai jaunā kārtība varēs dot labākus rezultātus, t. i. pievilkt lielāku ziedotāju skaitu un iegūt vairāk līdzekļu. Līdzīgas šaubas izskanēja arī šinī sanāksmē, bet tomēr organizācijas bija vienis prātis, ka saskaņota rīcība galvenokārt nepieciešama, vācot ziedojumus ar listēm. Sanāksmi vadīja LNAK valdes priekšsēdis A.Svenne. Bez viņa no LNAK piedalījās valdes locekļis māc. A. Lūsis, DV KV priekšsēdis V. Mukts, DV aprūpes daļas vadītājs A. Akmens, DV Toronto nod. aprūpes daļas vadītājs J. Treijers, māc. A. Cops un A. Liepiņš no Pirmās ev. - lut. draudzes, Sv. Jāņa dr. pad. pr-dis Z. Rutenbachs un no LKKCK V. Karolkevičs.

● Bērnu un jaunatnes sporta svētki Sidrabenē bija pulcinājuši kuplu dalībnieku un arī apmeklētāju skaitu, kas dzīvi sekoja dažādām sporta sacensībām. Sacensību tehniskos rezultātus sniegsim atsevišķi. Sporta svētku ietvaros notika arī šaušanas sacensības pieaugušiem, kuŗās uzvarēja R. Roze ar 123 no iespējamiem 150 punktiem, 2. v. A.Zilgalvis ar 123 un 3. v. J. Rozenbergs ar 113.

● Māc. A. Lūsis latviešu pagastā — Laurelē kristīja Viesturu Glēnu un Nameju Grantu Šteinus, Ādolfa un Vilmas dēlus; Kārli Jāni Pētersonu, Edvarda un Hedvigas dēlu.

● Toronto sporta kluba rīkotā volejbola turnīrā Sidrabenē piedalījās 8 komandas, sacenšoties pēc divu mīnusu sistēmas. Uzvarēja Hamiltonas 1. komanda, atstājot 2. vietā Toronto 2. komandu. Labi organizētais turnīrs Z. Griķes vadībā bija radījis dzīvu interesi ne tikai spēlētājos, bet arī skatītājos, tā ka organizētāji līdzīgus turnīrus cer rīkot arī nākotnē.

MONTREĀLĀ

● Sv. Pāvila draudze Montreālā savā lauku īpašumā Tērvetē ir izveidojusi skaistu brīvdabas dievkalpojuma vietu kalnu pakājē.

7. septembrī tur notiks pirmais dievkalpojums.

No paaugstinātās vietas kalnu pakājē raugoties, atveras skaists skats uz visu īpašumu un arī uz kalniem pāri upei.

Daudz līdzekļu un pūļu šai gadā draudze ir ieguldījusi savā īpašumā.

Vasaras sezonā visas telpas galvenajā ēkā bija aizņemtas: tur uzturējās gan seznas iemītnieki, gan atvaļinājumu pavadītāji.

Kādi 14 tautiešu Tērvetē iegūva zemi savā personīgā īpašumā, lai tur celtu savas vasaras mītnes.

23. augusiā Tērvetē, plkst. 3 p.p. sāksies lieli bērnu svētki. Vakarā balle pieaugušajiem.

5. oktobrī Tērvetē Plaujas svētki — celta lapu krāšņumā.

GRĀMATVEDIS
uzņēmumiem
Zvanīt HU 5-6121, Toronto.

Sestdien, 1958. gada 23. augustā, 68. n-rs.

KRIEVU PROPAGANDAS STRĀDĀ LABI

Par spīti „miermīlīgās koeksistences" saucieni brīžiem parādās arī diezgan bargi raksti par k sasniegumiem propagandas laukā. Daži no ti gan asus izteicienus: viens, piemēram, saslīdz idejas ar termitieni, kas graužot no iekšpuses ējās tās izplatoties.

Daži laikraksti konstatē, ka Krievijā „vajag propaganda Krievijā ir tālu priekšā Rietumiem, minot kā bija iedota līdz pirmo piemēru radio raidījumus: pagājušā gadā dažādu dze fotografisk Krievijas staciju propagandas sarikoja atklāt raidījumi rietumu valodās sasniegušī rekorda skaitli — 800 par saviem j stundas nedēļā, bet Anglijas diem, rādīja bil BBC raidītājs varējis uzrādīt tikai 213 propagandas radijuriem Kāda cita dā veltītas stundas. nās no ceļojuma

Otrs iedarbīgs propagandas līdzeklis ir — krievu grāmatas, kas var netraucēti ieplūst rietumos, kamēr rietumu grāmatām Krievijas robeža ir slēgta. Tiešām — Londonā ir Padomju Krievijā izdoto krievu grāmatu veikals, kur par apbrīnojami lētu maksu var pirkt ļoti plašas un labas krievu-angļu un angļu-krievu vārdnīcas, krievu daiļliteratūru un krievu valodas mācības grāmatas. Pēdējās ir ļoti labi sakārtotas metodiskā ziņā, bet pilnas ar izveicīgi iepītu propagandu. Cenu starpība starp Krievijā un Anglijā izdotajām grāmatām ir ļoti liela. Patiesībā par to nebūtu ko brīnīties, jo krievu grāmatas ir ražotas ar vergu darba palīdzību, Krievijā nav streiku un pastāvīgu algu paaugstinājumu. Bez tam stāsta, ka krievi pārdodot savas grāmatas ārzemēs zem pašizmaksas cenas — propagandas nolūkos. Minētā veikalā varot dabūt arī „Partijas iso kursu", varot ar tā starpniecību abonēt „Pravd

ĢENERĀLKONSULS
r. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3 - 5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
l. RE 8 - 7798, Montreal, P.Q.
10 VICTORIA AVE. APT. 16

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS
SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.,
TORONTO. PL 9 - 0266.

ĀLAS VALDES
7.-58. GADĀ

s apmaiņa notika ar ASV, Anijas un Austrālijas latviešu kaju organizācijām.
Valde aicinājusi vienības aktīzēt palīdzības darbu. Vienības pabalstiem atcerējušās grūtepus, slimos un vecos tautiešus ropas valstīs, dzimtenē, Sibirijs. vergu nometnēs un Kanadā. dzekļu iespējas robežās atbalita arī latviešu studējošā jauatne. Centrālā valde no palības fonda līdzekļiem piešķiru un kopsummā izmaksājusi — 50,-.
Ar labām sekmēm darbojas LK CK koris, kuplinot latviešu kaju dievkalpojumus. Šai gadā oris galveno vērību piešķiris gaju dziesmu iestudēšanai latvievalodā, paplašinot savu repertiru ar 6 jaunām dziesmām. ora diriģents ir agr. V. Runs, palīgi J. Dindzāns (Brampmā) un A. Gertmanis (Toron-).
Centrālā valde ir centusies isnot pagājušā gada kongresē ņemtās rezolūcijas:
a) izdevusi 2 apkārtrakstus un ngresa vajadzībām sagatavoju centrālās valdes un vienību da darbības pārskatus, kā arī iegusi vajadzīgo informāciju r savu darbību latviešu presē;
b) apkārtrakstu izdošanai un ganizācijas atbalstam ar ieaksām atsaukušās Montreālas, ondonas un Toronto vienības, nsummā iemaksājot $67,-;
c) J. Niedras vadībā izstrādāts ganizācijas jauns statūtu projekts, ko paredzēts apspriest konresā;
d) uz lielāko vienību ziņojumu amata centrālā valde savā š. g. augusta paplašinātā valdes sēē pieņēma lēmumu. Palīdzības ndu nodot vienību rīcībā.
LKKCK revīzijas komisijā darbojas J. Vilcāns, Valija Mileiko n T. Puisāns.
Lai kongresā ietaupītu laiku, entrālās valdes un vienību akstveida gada darbības pārkati tiks iesniegti kongresa dapniekiem.
Kongresā kā vieši aicināti latviešu katoļu garidznieki, latvieu organizāciju pārstāvji, parlamenta locekļi A. Maloney un Dr. J. W. Kucherepa.
Svētdien, 31. augustā, Sv. Miēļa katedrāles zālē plkst. 4,30 otiks prāv. N. Trepšas un prof. L. Latkovska referāti. Prof. L. Latkovskis pats nevarēs ierasties. Viņa piesūtīto referātu „Vaoda kā kultūras faktors" nolasīs. Pēc referātiem sekos solistu koncerts, kurā piedalīsies soprāns L. Lukste (Londona), tenors A. Kivlenieks (Toronto) un pianiste M. Lukste (Londona).
Referātos un koncertā visi laipni gaidīti.

LKKCK centrālā valde

PASKAIDROJUMS

Sakarā ar rakstu „Trimdas Skola" Latvija Amerikā š. g. 6. augusta (63.) numurā, ALA's Kultūras birojs paskaidro:
Uz ALA's Kultūras biroja ierosinājumu Ziemeļamerikas Latviešu Kultūras fonda valde savā 11. maija sēdē Nujorkā piešķīra Trimdas Skolas atbalstam 1958., 59. gadā tādu pašu summu ($135,-), kādu līdz šim piešķīra ALA's Kultūras birojs no saviem līdzekļiem.
Trimdas Skolas faktiskais izdevējs bijis un arī tagad ir Ansis Kurmis Zviedrijā, kur arī šo žurnālu iespiež. ALA's Kultūras birojs nekādā veidā nav bijis pārstāvēts ne redakcijā, ne apgādā, tā ka Trimdas Skolas faktiskajā situācijā nekas nav mainījies.

Manuskriptus saisināt, neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs marka.
Iem parakstītajos aksos izrīkēs ijas viedoklim.

KRIEVU PROPAGANDAS MAŠĪNA STRĀDĀ LABI

Par spīti „miermīlīgās koeksistences" saucieniem, britu presē brīžiem parādās arī diezgan bažīgi raksti par krievu lielajiem sasniegumiem propagandas laukā. Daži no tiem satur diezgan asus izteicienus: viens, piemēram, salīdzina komūnistu idejas ar termītiem, kas graužot no iekšpuses tās zemes, kurās tās izplatoties.

Daži laikraksti konstatē, ka propaganda Krievijā ir tālu priekšā Rietumiem, minot kā pirmo piemēru radio raidījumus: pagājušā gadā dažādu Krievijas staciju propagandas raidījumi rietumu valodās sasnieguši rekorda skaitli — 800 stundas nedēļā, bet Anglijas BBC raidītājs varējis uzrādīt tikai 213 propagandas radījumiem veltītas stundas.

Otrs iedarbīgs propagandas līdzeklis ir — krievu grāmatas, kas var netraucēti ieplūst rietumos, kamēr rietumu grāmatām Krievijas robeža ir slēgta. Tiešām — Londonā ir Padomju Krievijā izdoto krievu grāmatu veikals, kur par apbrīnojami lētu maksu var pirkt ļoti plašas un labas krievu-angļu un angļu-krievu vārdnīcas, krievu daiļliteratūru un krievu valodas mācības grāmatas. Pēdējās ir ļoti labi sakārtotas metodiskā ziņā, bet pilnas ar izveicīgi iepītu propagandu. Cenu starpība starp Krievijā un Anglijā izdotajām grāmatām ir ļoti liela. Patiesībā par to nebūtu ko brīnīties, jo krievu grāmatas ir ražotas ar vergu darba palīdzību, Krievijā nav streiku un pastāvīgu algu paaugstinājumu. Bez tam stāsta, ka krievi pārdodot savas grāmatas ārzemēs zem pašizmaksas cenas — propagandas nolūkos. Minētā veikalā varot dabūt arī „Partijas īso kursu", varot ar tā starpniecību abonēt „Pravdu" un citus laikrakstus.

Trešais propagandas ierocis ir dažādas komūnistu kontrolētas organizācijas ar nevainīgiem nosaukumiem, kā, piemēram, Vispasaules arodbiedrību federācija, Vispasaules demokratiskēs jaunatnes federācija, ārstu, juristu un žurnālistu internacionālās organizācijas, dažādas „pasaules miera" veicināšanas biedrības u. c. Dažas no tām ir pat vispārībā maz pazīstamas. Šīs organizācijas var darboties zemēs, kur komūnistu partija aizliegta. Vislabāk organizētā un finansētā no šīm organizācijām esot „World federation of Trade unions" ar 88 miljoniem biedru 64 zemēs, no tām 16 miljonu šīni pusē dzelzs aizkaram. — Samērā vēlu komūnisti ir sākuši lietot ceturto propagandas ieroci — dažādu delegāciju un izmeklētu privātpersonu apmeklējumus un apmaiņas studiju nolūkos u. c. Taisni pie šī propagandas paņēmiena gribu pakavēties ilgāk, jo tā iedarbi Britanijā novēroju personiski.

Jau pirms dažiem gadiem, kad vēl nebija sācies lielais Padomju Savienības apmeklējumu drudzis, uzaicinājumu viesoties Krievijā — uz Padomju valdības rēķina, gluži negaidīti saņēma kāda ļoti pilsoniska dāma vienā no Skotijas pilsētām; šī dāma bija kādas vietējās sieviešu organizācijas priekšniece un plaši pazīstama sabiedrībā. Viņa aizbrauca, neprotot neviena vārda krieviski un, protams, ar ļoti vājām zināšanām par Krieviju, tās apstākļiem un vēsturi.. Viņa pārbrauca sajūsminātā par krievu viesmīlību, augsto mākslas līmeni u. t. t. Protams, viņai bija rādīts tikai tas, ko ārzemniekam Krievijā „vajag redzēt". Viņai bija iedota līdz arī vesela kaudze fotogrāfisku attēlu. Dāma sarīkoja atklātu priekšlasījumu par saviem jaukajiem iespaidiem, rādīja bildes u. t. t.

Kāda cita dāma pēc atgriešanās no ceļojuma pa Krievu, publicēja nelielu grāmatiņu „Understanding the Russians". Pat kompartijas biedrs nebūtu varējis uzrakstīt labāku Padomju Krievijas apoloģiju!

Tagad, sekojot aicinājumiem, jau ilgāku laiku notiek pastāvīgi dažādu organizāciju braucieni uz Padomju Savienību. Visvairāk aicina studentus, dažādas jaunatnes grupas, strādnieku delegācijas, arī intelliģences pārstāvjus. Daži no apmeklētājiem ir „turējuši abas acis vaļā" un pratuši arī kritizēt gūtos iespaidus, bet, protams, ne visi to ir darījuši.

Patlaban Skotijā „studiju nolūkos" ir ieradusies apmēram 30 personu liela angļu valodas skolotāju grupa no Padomju Krievijas — apmaiņā pret tikpat lielu angļu skolotāju grupu, kas devusies uz Padomju Savienību. No šejienes uz Krieviju brauc bieži vien ļoti naīvi cilvēki — bez jebkādām zināšanām par Krieviju (kā, piemēram, jau minētā dāma). Turpretim personas, kuŗām atļauts braukt šurp no Padomju Krievijas, ir labi „apbruņotas" ar marksisma un ļeņinisma mācību pret visiem kapitālistisko rietumu kārdinājumiem, un daži, varbūt, ir pat „izglītojušies" kādu laiku čekas ziņotāju kursos.

KRIEVU STUDENTES NEPROT UZVESTIES VANNAS ISTABĀ

Kā kuriozu varētu atzīmēt 2 krievu studenšu uzturēšanos Britanijā pagājušā ziemā. Viņas bija pārsteigušas britus ar savām labajām zināšanām angļu literatūrā, bet ar absolūtu zināšanu trūkumu . . . kā uzvesties vannas istabā! Par literatūras zināšanām nebūtu ko brīnīties: krievu studentos un intelliģencē ir vienmēr bijusi liela interese par literatūru (arī cara laikā) — pretēji britiem. Bet šīs jaunavas bija tā nocietinātas pret kapitālistisko zemju vilinājumiem, ka redzēja Britanijā ne tikai to, kas ir, bet arī to, kā nav. Tā, piemēram, puritāniskajā, vecmodīgi stingrajā Skotijā viņas bija konstatējušas „zemu tikumības līmeni" un nepieklājīgu uzvešanos ielās, bija pat noturējušas . . . par ielu staiguli katru moderni ģērbtu jaunavu ar nokrāsotām lūpām, kas bija gājusi ar savu izredzēto zem rokas! . . .

Nesen no ceļojuma pa Padomju Krieviju pārbrauca Edinburgas universitātes studentu izvēlētais rektors ar dažiem ceļa biedriem, starp kuŗiem bija arī viena „buržuiska" dāma, kādas

(Nobeigums 4. lpp.)

Meistarsacīkstes šaušanā

DV Toronto nodaļas internās meistarsacīkstes šaušanā ar mazkalibra šauteni notiks 23. augustā MMK īpašumā Bērzainē. Sapulcēšanās kopīgam izbraukumam uz Bērzaini plkst. 3,00 p.p. DV namā, 123 Huron St. Var piedalīties visi DV Toronto nodaļas biedri. Uzvarētāji piedalīsies DV Kanadas meistarsacīkstēs 30. augustā. **DV Toronto nod. valde.**

GRĀMATVEDIS
uzņēmumiem
Zvanīt HU 5-6121, Toronto.

DESMIT DIENAS HAVANNĀ

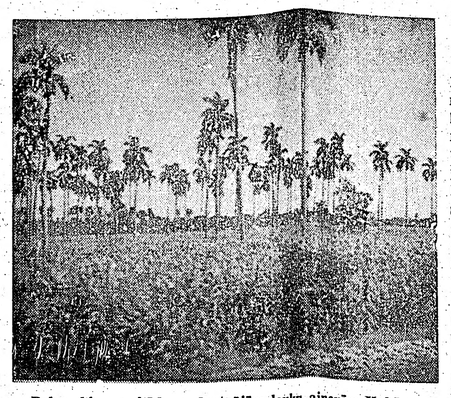

Palmu birzs — kāda no īpatnējām lauku ainavām Kubā.
Foto A. Kalniņš

KUBA AR FLORIDU SACENŠAS TŪRISTU UZŅEMŠANĀ

Kad amerikāņu tūristi vēl nebija „atklājuši" Kubu, Florida piedzīvoja ziedu laikus, jo amerikāņi vairumā devās uz šo izslavēto vietu pavadīt savu atvaļinājumu kā ziemā, tā vasarā. Tagad Floridai jāsacenšas ar Kubu, lai varētu paturēt tos tūristus, kam naudas nav kā spaļi. Kad es iebraucu Floridā, par Kubu man nācās dzirdēt visbriesmīgākos nostāstus no hoteļu un moteļu īpašniekiem, kas, saprotams, ieinteresēti, lai tūristi savu naudu izdod uz vietas. Bet es izšķīros riskēt un Floridā paliku tiaki dažas dienas, jo mans nodoms bija redzēt Kubu.

Runājot par Floridu, it īpaši par Miami pludmali, jāsaka, ka tā ir jauka vieta, kur pavadīt vasaras brīvlaiku, bet viss ir samērā dārgs. Hoteļu un moteļu cenas gan patlaban ir kritušās. Istabu, ko ziemā izdod par $20,- dienā, tagad var dabūt par puscenu. Arī izpriecas, galvenokārt naktsklubi, maksā bargu naudu. Tomēr ir vērts iepazīties ar šo mazo tūristu paradīzi, jo tās vārdam joprojām ir liels pievilkšanas spēks.

Mans tālākais ceļš veda tieši uz Kubu. No Key West ar pasažieru kuģiti Havannu sasniedzu 6 stundās. Brīniškīgs bija skats iebraucot Havannas ostā, kur mūs sagaidīja laipnie Kubas muitas ierēdņi un vesels bars taksometru. Pretēji nostāstiem Floridā, šeit bija manāma vislielākā atsaucība, it īpaši ārzemniekiem. Uzturoties tur 10 dienas, bija izdevība iepazīties tuvāk ar šo pilsētu un tās iedzīvotājiem. Visumā kubieši dzīvo pieticīgu dzīvi, un daudziem nav pat tās, jo Havannā valda liels bezdarbs.

Bezdarbu rada arī tūristu trūkums, jo daudzi amerikāņi patlaban nelabprāt dodas uz Kubu tīri politisku apsvērumu dēļ, pareizāk sakot, baidoties no nolaupīšanas. Tieši neiemierniekiu aktivitāti savā labā jo veikli prot izmantot floridieši, tā aizvilinot jo daudzus prom no šīs jaukās salu valsts. Havannā viss ir lētāks kā Floridā, kaut dažos gadījumos starpība nav sevišķi liela. Uzturs un alkoholiskie dzērieni ir vislētākie. Lieliskas pusdienas var paēst par 50¢ un, piemaksājot vēl otru 50¢, izdzert pudeli viņu vislabākā vīna. Arī citi dzērieni ir ļoti lēti, piem., rums, kas maksā tikai drusku pāri par dolaru. Kanadā tādu pati marka (šīni gadījumā Bacardi)maksā 4 reizes vairāk. Ir vērts padomāt arī par viņu cigādām. Tie gan nav sevišķi lēti, kā to varētu domāt (caurmērā 10¢ gabalā), bet kvalitātivi nesalīdzināmi pārāki par citiem cigāriem, ko pārdod ASV vai Kanadā. Un viena tase kafijas maksā tikai 3¢! Saprotams, šī „porcija" nav lielā, bet vismaz ieteicam to nogaršot. Bez kafijas ir vērts baudīt arī citus labumus, piem., aiziet uz kādu izcilu naktsskaita, bet divi ir tādi, ko pazīst gandrīz visā pasaulē — Tropicana un Sans Souci. Pirmais šeit ir vispopulārākais,kas zem palmām spēj uzņemt ap 5000 viesu. Tās vakaros tiek iluminētas visvisādākās krāsās. Dekorātīvi tas ir nepārspējams meistardarbs. Uu kur nu vēl vakara programma — kabarē izrādes, žilbinošās krāsās un izdomā. Un visu to jūs varat baudīt pasūtinot tikai pāris Bacardi, kas jūtami pacel arī gara stāvokli, ja tas dienas karstajā tveicē noslīdējis zem nulles. Abos minētajos nakts klubos ir ierīkotas arī spēļu elles, kur ruletes grieţas bez apstājas. Tāpat arī bingo cienītājiem tur paveras plašs darba lauks.

Es nevarētu teikt, ka esmu bijis Kubā, ja nebūtu izbraucis ārā no Havannas (86 jūdzes) uz slaveno Varadero pludmali. Tā ir vieta, kas būtu jāredz katram, kas izšķirtos par atvaļinājuma pavadīšanu Kubā. Man jāsaka, ka tik baltas smiltis un zilu ūdeni nebiju vēl redzējis. Pat Akapulko es nemainītu pret Varadero. Bez skaistās dabas tur ir arī vēl citi jaukumi— tās ir Kubas señoritas, ar kuŗām būtu grūti sacensties pat Holivūdas skaistulēm. Man, kā foto mākslas cienītājam, bija reta izdevība teikto pierādīt arī ar foto attēliem, jo, kā mans draugs apgalvo, „bilde nemelo."

Un beidzot — mazs ieteikums visiem tiem pasaules „klaidoņiem", par kādu pēdējos piecos gados kļuvis esmu arī es: padomājiet par Kubu, ja vien tā kaut cik atbilst jūsu kabatai! Es nenožēloju ne mirkli, ko pavadīju šajā skaistajā dienvidus salā.

Aleksandrs Kalniņš.

KAD ČEKA SĀKA TERRORIZĒT LATVJU TAUTU...

Atmiņas par Vecgulbenes tribunālu 1919. g.

Pēc Latvijas proklamēšanas 1918. gadā pāri jaunajai valstij no austrumiem sāka velties sarkanā ārprāta migla. Nebija jaunajai valstij sava karaspēka, kas to aizstāvētu, kaŗā un vācu okupācijā nomocītā tauta savā lielā vairākumā bija pasīva, un tā sarkanās ordas, nesastopot nekādu pretestību, īsā laikā pārplūdināja Latgali, un Vidzemi, nododot visu varu padomju rokās.

Viens no jaunās varas pirmajiem soļiem bija tā saukto revolūcionāro tribunālu organizēšana, lai izrēķinātos ar saviem pretiniekiem. Sarkanais terrors sāka trakot Latvijā.

Ap decembŗa vidu tika organizēts Vecgulbenes revolūcionārais tribunāls, viens no asiņainākiem Latvijā; tā vadību uzņēmās no Krievijas iebraukušais čekists Lācis, un jau tieši Ziemassvētku vakarā Vecgulbenes parkā savas zemes gaitas beidza pirmie mocekļi, saļimstot no slepkavu lodēm.

Tribunāls novietojās Vecgulbenes pilī, par cietumu bija pārvērsti pils plašie pagrabi, kuŗu viesmīlību uz savas ādas dabūju izjust veselus trīs mēnešus. Parasti tribunāls strādāja ļoti ātri: vai ikkatra lieta tika izšķirta pāris nedēļās, tikai manējā ieilga, un tas arī laikam glāba manu dzīvību.

Tribunāla sēdes bija slēgtas, bez lieciniekiem un aizstāvjiem. Lēmumi nebija pārsūdzami, un tie netika tūlīt pēc sēdes pasludināti. Bieži vien apcietinātais nemaz nezināja, vai viņaš tiek tiesāts, vai tikai pratināts. Lielākā daļa lēmumu bija: ar nāvi — nošaujot, retākos gadījumos — pie sabiedriskiem darbiem, līdz šķiru cīņas beigām, vai uz nenoteiktu laiku un pavisam reti — attaisnots. Kas nokļuva Vecgulbenes pils pagrabos, puslīdz droši varēja atstāt ārpusē illūzijas par to, ka viņš kādreiz iznāks no turienes dzīvs.

NĀVEI NOLEMTOS NOGALINĀJA NAKTĪS

Uz nāvi notiesātie parasti priekš pusnakts tika pa vienam izsaukti un salasīti kopā tā saukta nāvinieku kamerā.. Kad tie visi bija kopā, tos nodeva šāvēju komandai, kuŗa gādāja par tālāko. Visšausmīgākās bija šīs priekšpusnakts stundas, kad sākās nāvei nolemto izsaukšana, jo neviens nezināja, vai arī viņš nebūs izsaucamo skaitā. Kad nakts klusumā atskanēja parastais sauciens: tāds un tāds ar visām pekelēm laukā! — visi it kā pamira. Kuŗš būs nākošais?... Izsauktais, labi zinādams, ka viņam stāv priekšā pēdējais ceļš, klusi savāca savas mantiņas un parasti bez kāda atvadīšanās vārda aizgāja savu Golgātas ceļu . . .

Pie sabiedriskiem darbiem notiesātiem (tos nosūtīja uz Pļaviņām) un attaisnotiem lēmumus pasludināja otrā dienā.

Valkā toreiz iznāca komūnistu lapele „Sarkanais karogs.". Šinī lapelē šad un tad parādījās arī ziņas par Vecgulbenes tribunāla darbību. Tajā varēja lasīt, ka vienam otram uz nāvi notiesātam bija inkriminēti tādi noziegumi, kā: lauku māju īpašnieks, budzis, aktivs zemnieku savienības biedrs, bijis draugs tādam un tādam jau nošautam u. tml. Tas viss varēja maksāt cilvēkam viņa galvu, jo, paša Stučkas vārdiem runājot, tribunāla tiesnešiem nemaz nevajadzēja pierādīt, ka apsūdzētais tiešām kaut ko noziedzies pret padomju varu, bet pietika, ja šiem „tiesnešiem" bija pārliecība, ka apsūdzētais varētu būt padomju varas pretinieks.

ČEKAS SLEPKAVA JĀNIS OSTROVS TAGAD MINISTRS

Apsūdzētie uzturam saņēma ¼ mārc. neēdamas sēnalu maizes un trīs reiz dienā uzsildītu ūdeni. Badu tomēr neviens necieta, jo piederīgiem bija atļauts apcietinātiem piegādāt pārtiku, kas gan tika stingri muitota. Tā kā visi apcietinātie bija lauku ļaudis, un Vidzemes laukos toreiz vēl visa kā bija gana, ēdamā cietumā ieplūda diezgan, kaut arī iesūtīto saiņu kontrolētāji dažreiz sev paņēma lauvas tiesu. Ja kādam kaut kādu iemeslu dēļ pārtika no ārpuses nepienāca, citi tam brālīgi deva no savas.

Kā jau iesācējiem, mūsu čekistiem toreiz vēl nebija tā noslīpumainības plīvura, kas sedza čekas darbu vēlāk. Viens otrs no sargiem ielaidās sarunās ar apcietinātiem un vaļsirdīgi pastāstīja par to, kā notiek nošaušanas, kas ir šāvēji un tamlīdzīgas lietas. Kāds jauns zeņķis, tā ap 16 gadiem — uzvārdu neatceros — kādreiz lielīdamies stāstīja, ka iepriekšējā naktī tie nošāvuši divas sievietes, kuŗas priekš nošaušanas turpat bedres malā visi šāvēji pēc kārtas izvarojuši.

Viens no šāvēju komandas vaditājiem bija Jānis Ostrovs, tagadējais Padomju Latvijas „ministrs". Kad bolševikus padzina, Ostrovs, saprotams, aizgāja tiem līdz. Pēc Latvijas okupēšanas 1940. g. rudenī laikrakstos parādījās ziņa, ka Jelgavas lauksaimniecības akadēmijas rektora godā celts „nopelniem bagātais" Jānis Ostrovs. Negribējās ticēt, ka tas varētu būt bijušais Vecgulbenes bende, tak foto nepārprotami rādīja to pašu slepkavas seju, kuŗu kā beidzamo bija skatījuši daudzi, daudzi Vecgulbenes mocekļi. Spriežot pēc laikrakstu ziņām, šis virs padomju Latvijā bauda neierobežotu Maskavas uzticību un ir viens no galvenajiem Maskavas pavēļu izpildītājiem. Bende, akadēmijas rektors, ministrs — bolševismam raksturīgā karjēra!

No centīgākajiem šāvējiem atminā palikuši brāļi Sirmie un māsas Šmerliņas.

Jau janvāra mēnesī tribunāla priekšsēdis Lācis tika pārcelts uz Rīgu par tieslietu komisāra biedru, uzdodot tam pārzināt visus Latvijas tribunālus. Viņa vietā nāca sadists Bormanis.

IZRĒĶINĀJĀS ARĪ AR PIEDERĪGAJIEM

Marta mēnesī padomju vara izsludināja mobilizāciju. Bija pieticis pāris mēnešu laika, lai cilvēkiem atdarītos acis un tie sāktu saprast, kas īstenībā ir šī vara. Nevienam no iesaucamiem nebija ne mazākās patikas iet aizstāvēt šo varu ar ieročiem rokās. Vairākos Vecgulbenes apkārtnes pagastos izcēlās atklāta sacelšanās. Iesaucamie neklausīja iesaukšanas pavēli, bet devās mežos un uzsāka atklātu cīņu pret sarkano terroru. Tikai reto no šiem viriem bolševikiem izdevās dabūt savās rokās, toties sākās izrēķināšanās ar viņu piederīgajiem un varbūtējiem atbalstītājiem.

Tribunālam nu bija darba pilnas rokas, jo apcietinātie nāca bariem katru dienu. Vai ik katru dienu notika tribunāla sēdes, un naktīs Ostrovam un viņa kalpiem bija ista ierausana. Nošaujamie priekš nošaušanas tika izģērbti, un bieži vien varēja redzēt pazīstamus svārkus, mēteli vai zābakus, ko dienu iepriekš bija valkājis kāds likteņbiedrs kamerā, bet tagad ar tiem lepojās kāds slepkava.

Šinī laikā no Rīgas Vecgulbenē „inspekcijas" nolūkā ieradās Lācis. Kopā ar savu klātgulētāju Lubānas komūnisti Liliju Krēsliņu tie izstaigāja apcietināto kameras, īsi uzprasot katram apcietinātam, par ko viņš te sēd.

Kad Lācis pienāca pie manis, mūsu starpā norisinājās sekojoša saruna:

— Kādā lietā jūs apvainots?

— Kontrrevolūcijā.

—Vai neesat kontrrevolūcionārs?

— Neesmu.

— Tad jau iznāk ka jūs sēžat par to, ka neesat kontrrevolūcionārs.

— Tā tas iznāk.

Šīs „inspekcijas" sekas bija tādas, ka tribunāls sāka strādāt vēl intensīvāk, un nošauto skaits pieauga.

Priekš tiesāšanas katrs apcietinātais parasti tika vairākkārt pratināts. Pratinātāji jeb „izmeklēšanas tiesneši" bija ne tikai bez juridiskās, bet pa lielai daļai bez jebkādas izglītības, tiem rakstīšana sagādāja lielas grūtības. Parasta lieta bija, ka gandrīz katra pratināšana bija savienota ar piekaušanu. Reizēm pratinātāji tomēr uzdeva jautājumus, kas sasniedza muļķības kalngalus un uz kuŗiem apcietinātam nebija ko atbildēt. Ar mani vienā kamerā bija kāds inženieris-ķīmiķis, omulīgs un asprātīgs kungs. Kādreiz viņš atgriezās no pratināšanas gluži satriekts un ilgi nevarēja apmierināties. Izrādījās, ka pratinātājs viņam jautājis, kāda izglītība, un saņēmis atbildi, ka viņš beidzis Rigas politechnisko institūtu un ir inženieris-ķīmiķis. Šādai atbildei savukārt sekojis jautājums: Priekš kam jums tāda izglītība? — un te nu inženierim pietrūcis atbildes.

TRIBUNĀLA SĒDES VECGULBENES BAZNĪCĀ

Aprīļa vidū apcietinātie saņēma diezgan iepriecinošu ziņu, ka turpmāk tribunāla sēdes būs atklātas un tiks noturētas Vecgulbenes baznīcā. Tas nu bija tomēr kaut kas. Sēdēs varēja piedalīties publika, un uz tām tika izsaukti sūdzētāji — lieciniekl. Tas glāba vienam otram dzīvību, starp citiem arī man, jo sūdzētāji publikas un apsūdzētā priekšā ne katrreiz gribēja apstiprināt to, ko bija teikuši iepriekš.

Sēdes, kā jau minēju, notika Vecgulbenes baznīcā, tribunāls novietojās altārī, kuŗa gleznas bija aiznaglotas dēļiem, lēmumus tribunāls pieņēma mācītāja ģērbkambarī. Baznīca vienmēr bija ļaužu pārpildīta.

Kad bolševiki muka, tie lielā steigā nebija paguvuši iznīcināt visas tribunāla aktis. Te nu atklājās daudz kas sevišķi par to laiku, kamēr tribunāls tiesāja aizklāti. Izpeldēja sūdzētāji, kas aiz tīri personiskajiem motīviem bija citus dzinuši nāvē. Otra ļaužu suga bija tie bolševiku līdzskrējēji, kas par katru cenu gribēja tikt kādos augstos amatos un cerēja tos izpelnīties, citus nododami. (Šie nelieši bija tie bīstamākie arī baigajā gadā.) Starp pēdējiem bija kāds Lubānas miesta iemītnieks Juris Liberts ar sievu, tagadējā „ministra" Eduarda Liberta vecāki. („Ministrs" pats toreiz vēl valkāja biksītes ar klapīti un turējās mātei pie lindrakiem). Tie bija iedzinuši nāvē daudzus cilvēkus, un tas varbūt tiek pieskaitīts tagadējā „ministra" nopelniem.

Pēc bolševiku padzīšanas zeme atdeva vairākus simtus Vecgulbenes tribunāla upuŗu. Dzeloņdrātīm saistītās rokas, nogriezās ausis, mēles un dzimumorgani, kas tika konstatēts pie daudziem noslepkavotiem, deva nepārprotamu liecību par „ministra" Jāņa Ostrova un viņam līdzīgo neliešu darbu „cilvēces gaišākai nākotnei" zem padomju zvaigznes.

Kl.—

Savienotas VALSTĪS

GRAND RAPIDI (MICH.)

Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev.-lut. draudzē māc. Kr. Hermanis kristījis Brigitu Straumi un Ingridu Straumi, Ringolda un Lidijas meitas.

9. augustā Immanuēla baznīcā māc. Kr. Hermanis salaulāja Arturu Kozlovski un Līgu Freidi. Vedējtēvs bija Nikolajs Šubiņš, vedējmāte Margita Šubiņa. Kāzu viesības notika Latviešu biedrības telpās, kur bija kupls ciemiņu pulks. Jaunais pāris devās kāzu ceļojumā uz Mičigenas ziemeļiem.

Grandrapidietis Raimonds Mednis, kas ar savu vienību bija stacionēts Vācijā, tagad nosūtīts uz Libānu.

Bērnu vasaras nometni Daugava pie „Chief Noonday" ezera slēdza 9. augustā. Īsu atvadu svētbrīdi nometnes dalībniekiem vadīja māc. Kr. Hermanis, un pēc tam ikviens devās uz savu pastāvīgo dzīves vietu, paņemot līdz no nometnes vislabākās atmiņas. Nemaz nav izteicams lielais ieguvums, ko bērni divās nedēļās saņēmuši; vislabāk to raksturoja kāda māte, kas teica, ka viņa savu bērnu labprāt uzticētu nometnes vadības gādībai visu vasaru, ja tikai būtu tāda iespēja.

Vietēji. prese ziņo, ka tuvākajās dien auto daļu rūpnīca Grand Rapidos pieņems atpakaļ darbā 2000 strādnieku. Šinī rūpnīcā latvieši bija maz nodarbināti, tādēļ mūsu tautiešu nākotnes izredzes, kas saņem bezdarba pabals , vēl arvien nav visai spožas. Dažiem no pēdējiem nesen bija iespēja iesaistities darbā kādā mēbeļu fabrikā, kur bij jāizpilda speciāls pasūtījums, un kad tas bija veikts, viņus atkal atlaida.

9. Bruninieka krusta kavalieris Roberts Ancāns, pavadot savu atvaļinājumu Mičigenā, 29. augustā ieradīsies Grand Rapidos un Latviešu b-bas telpās minēnā, pulkst. 7 vakarā stāstīs par temu „Toreiz Kurzemes cietoksnī — un tagad." Tāpat viņš informēs tautiešus LKIA uzdevumā, ciktāl vācu valdība atbalsta ārzemēs dzīvojošos karavīnus un bijušo karaviru piederīgos, iepazīstinot ar jaunajiem noteikumiem šinī virzienā. Pēc referāta grozīņu aizaids.

GRAND HĒVENA (MICH.)

Ēteris Rācenis bija devies no Grand Hēvenas uz Spring Lake pa 104. ceļu un, izbraucot cauri šai pilsētiņai, gribējis apbraukt kādu smago mašīnu, ko viņš arī paveicis. Bet griežot savu franču vieglā Reno tipa mašīnu uz labās puses braucamās ceļa līnijas, tā slapjā ceļa dēļ slīdējusi, nolauzusi pasta kastes turētāju un ietriekusies grāvī. P. Rācenis samērā lielā ātruma dēļ aizsviests apm. 70 pēdu tālāk. Viņam lauzsts pleca kauls un ribas, un viņš nesamaņā nogādāts slimnīcā. Ārsti stāvokli atzinuši par nopietnu, bet tā kā komplikācijas nav radušās, cietušā veselība pēc dažām dienām jūtami uzlabojusies. Šis ir pirmais nopietnākais nelaimes gadījums, ko šejienes latviešu kolonijas iemītnieki piedzīvojuši.

30. augustā, plkst. 8 vakarā, PALACE PIER telpās, TORONTO
— sāksies tradicionālā gadskārtējā
DAUGAVAS VANAGU DIENU
SVĒTKU BALLE
PIRMKLASĪGS ORĶESTRIS
VIENA NO LABĀKAJĀM DEJAS GRĪDĀM TORONTO
MĀJĪGAS TELPAS
VIETAS PIE GALDIŅIEM 1400 PERSONĀM
ĒRTA AUTO PARKOŠANA DAŽĀDI UZJAUTRINĀJUMI
ATSPIRDZINĀJUMI
IEEJA: DĀMĀM $150, KUNGIEM $2,-
Ieejas karšu iepriekšpārdošana LA BIROJĀ, 123 HURON ST.
Lai nebūtu drūzmēšanās, ieteicams ieejas kartes iegādāties iepriekš. Visiem, kas kartes iegādāsies iepriekš, rezervēs vietas pie galdiņiem. Pārējiem ienākšanas kārtībā.
Visi laipni ielūgti DV KV

CEĻA VĀRDI

Ar vakardienas sauli, cik karsta tā arī būtu bijusi, šodien plauto zāli vairs neizžāvēsim. K. Ulmanis

☆

Cilvēka dzīve ir misija, sūtība. Katrs cits iztulkojums ir aplams. Un ikvienam cilvēkam dzīves jēga nozīmē — visas savas spējas, ko viņam dāvājusi daba,attīstīt un izlietot vispārības labā. Madzīni.

☆

Mēs augsim vienīgi tikai tad, ja mēs savā darbā ieliksim visus spēkus, visas spējas, visu prieku, enerģiju, sajūsmu, dedzību.
O. S. Mardens

I. JANKOVSKIS
REAL ESTATE BROKER

93½ Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ont.
LE 6-0143

Mājas, veikali, apbūves gabali.
Hipotēku un aizdevumu sagāde. Padomi māju pirkšanas & pārdošanas jautājumos katrā laikā.

WASAGA BEACH
$4.000,- iemaksa vasarnieku pansijai (Summer lodge). Galvenā ēkā 9 lielas istabas. Bez tam 6 vienistabu un 3 divistabu kabīnes. Visas telpas un kabīnes iekārtotas ēdienu pagatavošanai. 2 laivas ar motoriem un viss inventārs ieskaitīts pilnā cenā — $13.500,-. Nodoklis $133,- gadā. Viena 10 gadīga atklāta hipotēka par atlikuma summu.

KEELE - EGLINTON AVE.
$500,- iemaksa 6 istabu, 15 gadu vecai, dubultķieģeļu mājai. Moderna virtuve, ellas apkure, cietkoka grīdas. Pilna cena $13.900,-.

AR PIRMO LATVIEŠU OPERETI TAUTĀ

„Tralla lalla, lai skan jautra mūzika"

Ar tādu dziesmu nobeidzas pirmā latviešu operete, kuru pirms 86 gadiem uzrakstījis un izrādījis mūsu teātŗa tēvs Adolfs Alunans Rīgā.

Un te nu paceļas jautājums: kādēļ esmu izvēlējies tieši šo operetі? Atbilde pavisam vienkārša: tādēļ, ka tā ir PIRMĀ, un es savā teātŗa studijas operetes kopā vēlējos sākt tieši ar pirmo latviešu tāda veida darbu, raizē arī slavinot Alunanu. Citas operetes un operas nāks pēc šīs — pirmās.

„Mucenieku" pēc atmiņas uzrakstījis Tautas teātŗa diriģents un komponists Aleksandrs Melli, kas bijis pat „tik pārgalvīgs", ka tulkojis to vāciski, izrādījis viņa tagadējā dzīves vietā Deitonā un guvis jo lielus panākumus vairākās izrādēs.

Šī spraigā, komismu un mīlas ilgām un sāpēm piebārkstītā spēle ir krietni papildināta ar duetiem, solo dziesmām un dejām. Melli ir sapratis mūsu nolūkus un devis visām jaunām dziesmām toreizējo raksturu, lai tā būtu laikmetīga. Ja toreiz publika aizgāja no izrādes mājās, dūdodama „Mīļā meitiņ, atver lodziņ', neieraugi mani par spoku, laid mani iekšā kļūt", ko tik aizrautīgi dzied līdz „nāvei" iemīlējies Dundurnieks, tad meitiņa — Grietiņa gan atver lodziņu, bet šo iekšā vis nelaiž, kamēr nāk īstais — mucenieks Jānis, kas mīlas mokās skandina solo partijas, līdz sava drauga Mārtiņa sadūšots un darbības ritumam tā „ieritot", ka Jānim vairs nav skumjās un mīlas mokās jādzied „Es nedrikstu tai sacīt, cik ļoti mīlu to", bet ar iecerēto saplūst duetā, apliecinot mūžīgo mīlu, kamēr nabaga Dundurnieks iebāzts mucā ar visu savu klarneti.

Visa darbība rit spraigi un liecina par Alunana lielo skatuves prasmi.

Grietiņas partiju dziedās jaunā dziedone, Skaidrīte Līduma, par kuŗas mākslas augšupeju jau esam lasījuši gan šī laikraksta slejās, gan amerikāņu kritiķu labvēlīgo spriedumu „par latvieti — Skaidrīti Līdumu". Kā arī ne, viņa ir jauna, vingra, ar labiem balss datumiem. Viņas partneris ir mums visiem pazīstamais tenors Valdis Salna, kas arī iestudējis operetes mūziku. Komisko tipu, Dundurnieku, dzied un tēlo Aivars Osis, kas pazīstams jau no vairākām ČLT izrādēm kā vingrs tēlotājs un publikas smīdinātājs. Jāņa labo garu dzied jauns gaitnieks, kas neatvairāmi pazudis dziedāšanas mekļējumos gan korī, gan kā solists — Jānis Plūme. Operetі iestudējis režisors Valdis Hermanis, kas arī šoreiz apliecina sevi par labu „lietas koku". Mūzikas pavadījumus „ļoti iejūtīgi" veic jaunā, apdāvinātā pianiste Zaiga Ore. Arī viņa nav publikai svešiniece.

Visai šai būšanai īsti latvisku skatuves gleznojumu devis mākslinieks Arnolds Šimanis. Arī viņš mums visiem zināms no vairāku ČLT un bērnu kopas lugu dekorācijām. Tā nu visi, sadevušies rokās, brauksim pa „pasauli" rādidami un dziedādami: „Par visiem arodiem tas skaistākais ir mucenieku."

Pirmizrāde notiks sestdien, 6. septembrī, Klīvlendā, bet svētdien, 7. septembrī, Kalamazū. Šīm izrādēm sekos citas citās vietās. Ja vēl kādam rīkotājam par tām būtu interese, lai griežas pie manis. Tātad uz redzēšanos mucenieku izdaribās.

Otto Krolls

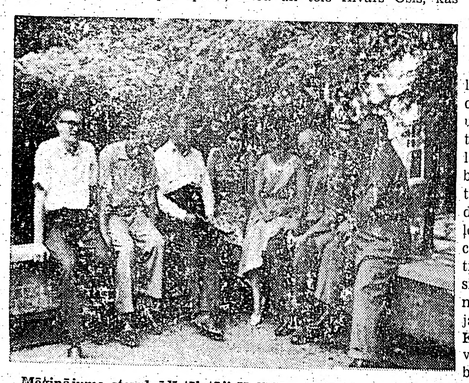

Mēģinājuma starpbrīdī tēlotāji Hull House dārzā „ievelk tīru gaisu". No kr.: J. Plūme, A. Hildebrants, O. Krolls, Z. Ore, S. Līduma, V. Hermanis, V. Salna. Trūkst A. Šimanis.
Foto: Aivars Osis

KRIEVU PROPAGANDA

(Pārnesums no 3. lpp.)

lielas Glazgovas firmas īpašniece. Pēdējā deva interviju presei un, protams, bija pārsteigta par to, ko viņa bija redzējusi vai, labāk sakot, par to, kas viņai bija atļauts redzēt. Viņa konstatē, ka sievietes Krievijā ļoti daudz strādā un bieži vien veic ļoti smagu darbu, piemēram, celtniecībā. Minētā dāma patētiski apgalvo: „Tās būs krievu sievietes, kas palīdzēs Krievijai nostāties drošā uz savām kājām!" Viņa stāsta, ka sievietes Krievijā darot visu, sākot ar vienkāršiem un smagiem darbiem un beidzot ar augstiem amatiem; tā, piemēram, viņa esot redzējusi tekstilfabriku, kur galvenā inženiera jeb fabrikas vaditāja posteni bijusi sieviete. Žēl, ka šī skotu dāma nav redzējusi arī vergu darba nometnes: tur veicamo darbu ziņā viņa rezdzētu vēl lielāku sieviešu „vienlīdzību" ar viriešiem.

Glasgovas dāma redzējusi arī, ka Maskavas tuvākā apkārtnē veidojoties jauna pilsēta. Tur jaunajās mājās gandrīz visur esot parketa grīda. Žēl, ka viņa nav painteresējusies, vai šīs mājas domātas arī vienkāršiem mirstīgiem, vai tikai privilēģēto šķirai.

Ja braucieni uz Krieviju nebūtu tik dārgi un būtu vieglāk dabūt vizas, tad tā būtu pārlūdināta ar britu tūristiem: tik liela interese ir Britānijā par šo „eksotisko paradīzi". — gs.

LATVIEŠU VEIKALS
THE SPRI
MARKETERIA

Pārtika — Delikateses
- SVAIGA GAĻA
- AUGĻI — SAKNES
- EIROPAS KONSERVI
- SIERI UN MAIZES

113 Roncesvalles Ave.
Sunnyside rajonā Toronto
Tel. LE 4-2515
A. & M KULAIŅI

IVANTA
jaunākās grāmatas
Brāļu Kaudzīšu
MĒRNIEKU LAIKI
ar Ed. Brencēna illustrācijām
un P. ĒRMAŅA piezīmēm

Jauns šī mūsu literatūras pamatdarba izdevums. Grezнākais, kāds līdz šim iznācis. Divkrāsu iespiedums (illustrācijas iespiestas citā krāsā nekā teksts). Skaists sējums. 532 lp. Tikai ies.: $6.80.

Rūdolfs Bangerskis
MANA MŪŽA ATMIŅAS

Mūsu lielā nelaika ģenerāļa atmiņas, sākot no bērnu dienām līdz latviešu strēlnieku laiku beigām. Grāmatā šādas tris daļas: No ganu zēna līdz virsniekam, No kara skolas līdz Kara akadēmijai, Pirmais pasaules karš un latviešu strēlnieki. Tekstu papildina 11 kartes, skices un faksimiļi un 30 uzņēmumi. Grezns sējums. 404 lp.

Ies.: $4.80.

E. Turkina
ANGLISKI-LATVISKA VĀRDNĪCA
ar fonētisku izrunu, gramatiku, īpatnējiem izteicieniem un saīsinājumu paskaidrojumiem.

Tikko iznācis šis populārēs vārdnīcas sengaidītais jaunais izdevums. Vārdnīca aptver 30.000 vārdu latkojumus un paskaidrojumus. Tā izdota ērtā samazinātā formātā. 1062 lp. Tikai iesieta: $3.90.

DV GRĀMATNĪCA
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada.

„Rītdiena sākas šodien!"

JAUNĀ GAITA
iznāk regulāri 6 reizes gadā.
JAUNO GAITU lasa latvieši visā pasaulē.
Galvenā pārstāvniecība:
JAUNĀ GAITA, P. O. BOX 44,
KALAMAZOO, MICH., U.S.A.
Pārstāvis Kanadā:
ANDRIS PRIEDITIS,
51 REDWOOD AVE.,
TORONTO, ONT., CANADA.
$3.75 gadā.

MOONLITE VILLA
PIE BALSAMA EZERA
ROSEDALE, Ont., Kanadā
Tel.: Burnt River 16, Ring 31
SEZONAS SLĒGŠANA 1. SEPTEMBRĪ
Izrējamas istabas vasarniekiem
Uz vēlēšanos ar UZTURU
LABA ATPŪTAS VIETA ◦ PELDĒŠANĀS
SAULOŠANĀS ◦ LIELISKA MAKŠĶERĒŠANA
Laipni ielūdz:
M. VESTFĀLE, E. BĀLIŅŠ un K. MAJORS

MŪZIKA KALNU NOGĀZĒ KANADĀ

Banfas daiļo mākslu skolas mūzikas nodaļas dekāns ar grupu studentu mēģinājumā uz skolas administrātīvās ēkas jumta. Skola ir Albertas universitātes nodaļa, tā spraudusi sev par mērķi kļūt par Kanadas Zalcburgu.

DZĪVNIEKI

Daudzi gan brīnās, kamdēļ Dievs radījis vispirms dzīvniekus un tikai tad cilvēkus. Man tā lieta skaidra. Ko gan iesāktu cilvēks tukšā pasaulē? Ko viņš ēstu? Ar ko ģērbtos? — Unras un Iro aprūpes tad vēl nebīja. Ēdenes dārza augļi un ogas vēl nebija nogatavojušies. Pat ja būtu — cik ilgi dzīvosi bez gaļas kumosa!

Tamdēļ, vispirms nāca dzīvnieki.

Citi vēsturnieki šās grāmatās gan apgalvo, ka vispirms pasaulē bijuši visādi reptiļi — pelīzauri, kotilozauri, brontozauri, dinozauri u. c., dzīreiz pat veco Vidzemes krogu lielumā. Visi atgādinājuši milzu ķirzakas.

Diez' vai tas būs taisnība. Šaubos, vai pirmie cilvēki ķertos klāt šiem milzu reptiļiem. Ar ko viņi tos nogalētu? Ja arī laimētos kādu nobeigt, ko viņi iesāktu ar tādu kvantumu gaļas? Cik vienā dienā var ielocīt vēderā, ja nav sāls un maizes un kauč kā piedzeŗama? Augstākais — desmit mārciņas, ja padomājam par toreizējo cilvēku miesas būvi un vēdera apmēriem. Bet pēc dažām dienām gaļa sabojātos un smakotu visa pasaulē.

Pēc mana ieskata — pirmais dzīvnieks pasaulē būs bijusi kaza, ko Ādams varēja turēt aiz ragiem, kamēr Ieva slauc. Kad nāca kazlēni, bija arī cepetis.

Vēlāk, kad Ieva jau bija iemanījusies slaukšanā, bija arī govis. Govs nav jāpietur aiz ragiem, slauc kauč ar mašīnu.

Nākošais dzīvnieks noteikti bija ēzelis, ar ko darbdienā pārvadāt nastas, bet svētdienās jāt uz zaļumballēm, jo tad nebija pat velosipedu, nerunājot par auto.

Saprotams, minētos pienākumus ēzelis veica krietni vēlāk. Sākumā viņš bija vajadzīgs, uz ko Ievai izgāzt dusmas un uzbrēkt: „Ak — tu — ēzeli!", jo pirmais precētais pāris savā starpā nelamājās.

Daži dzīvnieki pasaulē radās arī pēc cilvēkiem, kad bija attīcīga vajadzība. Viens no tādiem ir — aita. Tas varēja būt ap to laiku, kad Ādams un Ieva bija izdzīti no Ēdenes dārza un līdzpaņemtās vīģes lapas bija noskrandušas. Ādamam vajadzēja bikšu, bet Ievai kleitas. Bez tam arī ar vīģes lapu diez ko apslēpt nevarēja.

Ja toreiz Ievai kāds būtu pastāstījis, ka pēc desmit tūkstošiem gadu sieviški, tērpti tikai ar vīģes lapu, ne tikai lēkās uz skatuvēm, bet pastaigāsies pa ielām, viņa savu kautribu būtu atmetusi, nepūlētos ar cirpšanu, vērpšanu, aušanu un šūšanu, bet to laiku izmantotu prātīgāk. Vismaz vairāk būtu rūpējusies par savu frizūru. Tā viņai diez' kāda nav bijusi, jo nobildējumos grāmatās, gan laicīgās, gan garīgās, pirmai sievai Ievai mati ir tādā nekārtībā, ka ar viņu mūsu labāko pamiliju dāmas diez' vai sēstos pie kapijas galda.

Pēc citu vēsturnieku aprakstiem, pirmie putni arī izskatījušies vairāk pēc sikspārnēm, nekā pēc putniem. Šaubos arī par to. Varbūt pašā sākumā, kamēr nebija cilvēku. Bet līdz ko pasaulē nāca Ādams un Ieva, — pie tam — ja tie bija letiņu izcelsmes, tad noteikti bija jau pāris vistiņu un gailis. Pat Unras un Iro apgādā esošajiem letiņiem bija vai katram sava vistiņa, kauč koferī zem gultas novietota.

Par pirmajām zivīm citi vēsturnieki raksta maz, vai pat nemaz. Tamdēļ nav zināms skaidri pateikt, kas ir bijusi pirmā zivs. Pēc manām domām — sīlke. Pie tam sālīta. Lasis, kīlavas, šprotes, skumbrijas un sardīnes nebūs bijušas, jo nevienā agrāk uzrakstītā vēsturē nav minēts, ka Ēdenes dārzā vai Sinai kalna apkaimē būtu mētājušās tukšas konservu kārbas.

CILVĒKI

Bērnības dienās kādā grāmatā lasīju, ka cilvēks cēlies no mērkaķa. Pilnīgi nepareizi! Neesmu redzējis, ka mērkaķis pārvērstos par cilvēku, bet esmu redzējis, ka cilvēki pārvēršas par mērkaķiem. Sevišķi Rīgā, Arkadijā vai Grīziņkalnā pažarnieku balles beigās. Tas vien, ka cilvēks nepieciešamības gadījumā iet četrrāpus, vēl nenozīmē, ka viņš cēlies no mērkaķa. Stārķis un zoss arī staigā uz divām kājām, bet neviens vēl nav apgalvojis, ka tās cēlušās no cilvēka.

Grāmatā: H. G. Wells „The outline of history" (Autors, liekas, būs veclatvietis, cēlies no Vidzemes malienas, jo tur neviens nesaka „velns", bet „vells". Veclatvieši arī lieto dubulto „W" savā rakstībā), ir izteiktas domas, ka cilvēks būtu cēlies no zivs. Tā nu vēl lielāka aplamība. Ta jau man vajadzētu plunčāties St. Croix upē vai Minetonkas ezerā un kāda store, karpa vai „kētfiša" tuvētu malā ar bada pātagu un gaiditu, kamēr es uzkožos.

Taisnība būs svētajiem rakstiem,ka pirmo cilvēku radījis Dievs. Tur gan sacīts, ka to radījis no zemes putekļiem. Bet viss nav jāsaprot tieši. Viela būs bijusi māli, kas turās labi kopā un no tiem var veidot ne tikai cilvēkus, bet arī iepūšamas māla pilītes.

Tā kā mālā veidotam Ādamam patsDievs iepūtis dzīvības dvašu un tas dzīvojis, tad tas arī jāpieņem.

Tātad viriešu slaka ir veidota no māliem. No tiem pašiem rakstiem arī ir zināms, ka pirmā sieviete veidota no Ādama ribas. Tātad jau no kaula. Ja kādam par cilvēku izcelsmi vēl būtu šaubas, tad vēl viens lieks pierādījums: virietis, sievietes nagos tīcis, sabrūk, kā jau no māliem veidots. Ja kāds virs mēģina no sievas izkaulēt priekš pudelītes, tas neko nepanāk — sievas sirds ir cieta, kā no kaula.

Cilvēku kases un kārtas ir veidojušās daudz vēlāk, pēc pirmo cilvēku radīšanas, kad to jau bija tāda pārpilnība, ka pietika pussimts gadatirgiem.

Kā tas ir noticis, neviens nevar pateikt, tikai var iedomāties, kā tas īsti noticis.

Ēdenes dārza tuvākā apkārtnē, kur Ādams ar Ievu pēc izdzīšanas no dārza apmetās par līdumniekiem, pēc ilgāka laika jau bija tā apdzīvota, ka tur vairs nebija iespējams piešķirt apbūves gabalus, par saimniecībām, dorfiem vai farmām nemaz nerunājot. Tad cilvēki sāka meklēt jaunas apmešanās vietas, tālāk pasaulē. Tā daļa nokļuva mērenā, daļa aukstā, bet daļa karstā klimatā. Kas nokļuva mērenā klimatā, palika parastā miesas krāsā. Kas nonāca karstākā klimatā, kļuva dzelteni. Pavisam karstā klimatā nokļuvušie apcepa melni, kā kāli rijas krāsnīs, bet aukstajā klimatā nonākušie kļuva sarkani.

Tā nu, kur kuŗais nonācis, sāka dzīvot, medīt vai kopt zemi. Šeftes nekādas vēl tad nevedās. Nebija nekādas jēgas no vieglākas dzīves vai nu valdot, tirgojoties, taisot korupciju vai ņemot kukuļus.

Mēdīt un rušināt zemi arī nebija grūti. Nebija nekur jāsteidzas. Laika pietika. Tolaik viriešiem pa biedrībām laiku nenosita un sievas nerīkoja kapijas, bet audzināja bērnus. Mūsu laikos sievām priekš bērniem daudz laika neatliek. Nav arī nekāda liela vajadzība, jo bērnus tagad audzina televīsens. Saprotams, mutes nomazgāt, vai tīrus lupatus ieklāt tas nevar, pat pabarot ne, bet audzina, tā sakot, garīgi. Ko tolaiku mātes varēja saviem bērniem iemācīt? Nokert kādu zaķēnu vai apgriezt vistai galvu. Bet televīsens tagad iemāca bērniem pašai mātei „aizvērt muti".

Kāpēc cilvēki runā dažādās valodās, bet ne tajā, ko runāja pirmie cilvēki? Ka tie runāja tikai vienu valodu, tas ir skaidrs, jo viņiem nebija nekāda vajadzība pēc vairākām valodām. Bez tam trūka arī pašmācībai valodu grāmatas un nesarīkoja valodu kursus.

Daudzās valodas pasaulē radās šādos apstākļos: kad cilvēki izklīda pa malu malām, tie drīz vien aizmirsa savu valodu (Par to nav jābrīnās, jo pirms gadiem astoņiem kāds latviešu mācītājs, 3 mēnešus pēc ieceļošanas ASV, jau bija aizmirsis latviešu valodu, kā tas bija lasāms laikrakstā). Tā kā bija kā nekā jāsaprotas, tad izgudroja katrā malā jaunu valodu.

Kā no vienas valodas dažkārt atvasinās citas, to es pats savā mūžā esmu pieredzējis. Cilvēku, kas nodarbojas ar lauksaimniecību, manā bērnībā sauca par mužiku. Tad jaunekļa gados to jau sauca par zemkopi. Laicinu vēlāk tas jau bija lauksaimnieks. Bija pagājuši divdesmit gadi, kad viņu jau sauca par kulaku vai budzi. Kādu gadu vēlāk tas bija „bauers" un patlaban farmeris.

Turpinājumā: MĀJOKĻI. GIMENE.

Grozgalvītis
PASAULES VĒSTURE
FEĻETONS

Mūsu laikraksta pārstāvis
ANGLIJĀ
G. ZARIŅŠ,
11 Alexandra Gdns,
London, N. 10. Tel. TUD 0871.
pieņem un sniedz informāciju, pieņem jaunus abonentus, kā arī abonementu pagarinājumus.

Latvijas Amerikā
Hamiltonā
abonēšanas maksu, sludinājumus un informāciju pieņem
JĀNIS GAILĪTIS,
79 SMITH AVE.,
Hamilton, Ont., tel. JA 8-3247

ASTRAS APGĀDA
IZDEVUMI
Lasiet un dāviniet vērtīgas grāmatas:
Dz. Freimaņa romāns VIĻŅI $3.30
Ortega Y Gasset esejas MEDITĀCIJA PAR MILESTĪBU $3.35
K.Raudives romāns NEREDZAMĀ GAISMA $3.90
J. Klīdzēja stāsti VIŅAS un VIŅI $3.35
Z. Mauriņas esejas PILSĒTAS UN CILVĒKI $3.45
" " " CILVĒCES SARGI $3.50
" " " ZIEMEĻU TEMAS $3.25
" " romāns TĀLĀ GAITA $4.00
DV GRĀMATNĪCA
123 HURON ST., TORONTO, ONT.

Jānis Cirulis

PIEKTAJ

NO ATMIŅU KRĀJUMA

V

Tā paliku atk
raksta". Pirms g
precēties, un Zeif
solijās, abi ar
liecinieki, kad
gredzenoja Valija
ku. Joprojām
gudribās savus o
gi strādāju ar
natnes savieniba
lasījis labas bals
šanā nāca talkā
Bijām jau godam
g. visp. dziesmu
atceres svētku
grammu, dziedāj
rikojumos un izp
gu atzinīgas a
pats biju kļuvis
gāks, sekodams
zuus pamācībām
miem konservāto
Un tieši tagad,
mākslā šķitos sa
vai meistaribu
Reitera laurieni,
ka pamazām ni
beidzot arī noniķ
rēju lepoties ar
balsīm, bet, kad
manīja manā
gredzenu, turpat
izsaucās: „Ko!
un mums ne v
mums vairs nepa
kā joki vien ir,
pavisam nopietn
otras pazuda s
nes ar skaistāk
ka vēl vecākās
un pulciņš uztic
tiem pietrūka is
skaitos un atkā
tu bija darit —
varēju un šķirtī
nās sievas — ne

Taču mana
paspējusi aiziet
Vasaras parasti
vecāku mājās Vi
un te nu mani
bāžu saviesīgās b
nieks Dr. Dāvid
nādams kā savas
par virsdiriģentu
jiem dziesmu svēt
tikami pārsteigts
Tūliņ sastādījāmi
dziesmām, ko kor
gan launatnes,

ĢIRTS SALNAIS
SĪPOL
ORCHI

(157. turpinājums)

Pārnetēju sabiedriskais viedoklis varētu ne
gi apzīmēt vai nu par snobu, vai par gluži trak
pārnetējs neklūtu smieklīgs, labāk tam bija izvē
pretējo ceļu — palīdzēt, lai, gadoties šķēršļiem,
ne neizdaritu kādas mūļķības, kuŗas nespētu atta
arī plānā sabiedriskā doma. Maikls apņēmās i
ceļu, kaut sirdi bija rūgtums. Paldies Dievam, no
savā pilsētas kantorī, kāda vēstule padzina nelā
pārdomas. Immigrācijas pārvalde ziņoja, ka Pēter
sai piešķirta iecelošanas atļauja. Maikls atvieglo
pūtās. Šis gadījums ar baltiešu farmaceiti bija n
zums kaitinājis. Ne Mēta, ne viņa paša sakari
melīdzēja, nu laikam tomēr Maksim sekmējies
Maikls zvanīja, lai pateiktos.

„Vai tev bijusi tagad saruna ar Metuzālu šaj
tā?" ārsts liekuligā mierā pajautāja.

„Nē."

Ārsts nurdēja kaut ko nenoteiktu, un beigas
protami piezīmēja:

„Maikl, tu neesi launākais, kas mīda asfaltu,
tams, ir jauki, ja kāds pasākums nokārtojies labv
bet vēlētos tevi bridināt. Netiktos, ka kādreiz n
kādas pratināšāju komisijas priekšā, kas ap
valsts nodevībā."

„Kas par mūļķībām?" Maikls mēģināja smiet

„Man šķiet, ka Mets tev nekā nav teicis, lai vi
gadījumiem paturētu tīras rokas . . . Atbrauc pie
nis uz piecām, desmit minūtēm." Ārsts atvadījās.

Maks miliāna miklainā piezīme ne tik dau
trauca, kā uzjautrināja un intrigēja, tūdaļ sacer
Maiklā dibinātas aizdomas, ka ārsts atkal atrad
dēvigu gadījumu, lai pie vienas reizes un uz viena

KEELE - EGLINTON AVE.
500,- iemaksa 6 istabu, 15 ga-
u vecai, dubultķieģeļu mājai.
Moderna virtuve, eļļas apku-
, cietkoka grīdas. Pilna cena
3.900,-.

ns administrātīvās ēkas
nadas Zalcburgu.

Medit un rušināt zemi arī ne-
ja grūti. Nebija nekur jāstei-
s. Laika pietika. Tolaik virie-
pa biedrībām laiku nenosita
sievas nerīkoja kapijas, bet
dzināja bērnus. Mūsu laikos
evām priekš bērniem daudz
ka neatliek. Nav arī nekāda
la vajadzība, jo bērnus ta-
d audzina televīzens. Sapro-
ms, mutes nomazgāt, vai ti-
s lupatus ieķīt tas nevar,
t pabarot ne, bet audzina,
sakot, garīgi. Ko tolaiku
ātes varēja saviem bērniem ie-
mācīt? Nokert kādu zaķēnu vai
griezt vistai galvu. Bet televī-
ns tagad iemāca bērniem pašai
ātei „aizvērt muti".

Kāpēc cilvēki runā dažādas
lodās, bet ne tajā, ko runāja
rmie cilvēki? Ka tie runāja ti-
i vienu valodu, tas ir skaidrs,
viņiem nebija nekāda vajadzī-
pēc vairākām valodām. Bez
m trūka arī pašmācībai valodu
āmatas un nesarīkoja valodu
rsus.

Daudzās valodas pasaulē ra-
s šādos apstākļos: kad cilvēki
tīda pa malu malām, tie drīz
ēn aizmirsa savu valodu (Par
nav jābrīnās, jo pirms gadiem
tomēr kāds latviešu mācītājs,
nēnešus pēc iecelošanas ASV,
u bija aizmirsis latviešu valo-
, kā tas bija lasāms laikrak-
ā). Tā kā bija kā nekā jāsapro-
s, tad izgudroja katrā malē
unu valodu.

Kā no vienas valodas dažkārt
vasinās citas, to es pats savā
ūžā esmu pieredzējis. Cilvēku,
s nodarbojas ar lauksaimniecī-
; manā bērnībā sauca par mu-
ku. Tad jaunekļa gados to jau
uca par zemkopi. Laicīgu vē-
k tas jau bija lauksaimnieks.
ja pagājuši divdesmit gadi,
d viņu jau sauca par kuļaku
i budzi. Kādu gadu vēlāk tas
ja „bauers" un patlaban far-
eris.

urpinājumā: MĀJOKĻI. ĢI-
MENE.

Latvijas Amerikā
Hamiltonā
onēšanas maksu, sludināju-
is un informāciju pieņem
JĀNIS GAILĪTIS,
79 SMITH AVE.,
amilton, Ont., tel. JA 8-3247

APGĀDA
UMI
ērtīgas grāmatas:
..... $3,30
CIJA PAR MĪLESTĪBU $3.35
Ā GAISMA $3.90
VIŅI $3.35
UN CILVĒKI $3.45
SARGI $3.50
TEMAS $3.25
ITA $4.00
ATNĪCA
ORONTO, ONT.

Jānis Cīrulis

PIEKTAJĀ RINDĀ

NO ATMIŅU KRĀJUMA „MŪZIKANTA PIEZĪMES"

V

Mēs ļoti labi apzinājāmies sava meistara kluso labvēlību un sapratām, ka īstenībā slēpjamies aiz viņa muguras. Bet, ja arī viņš mūs dažreiz strostoja par kļūdainu darbu, tad kritiku rakstīšanā viņš nedeva nekad pamācību. Un ko gan te varēja citu mācīt — viņa paša lekcijas un norādījumi visās mūzikas disciplīnās bija avots, kur smelties atziņas un rast pamatojumu saviem spriedumiem par sliktu vai labu mūziku. Kādreiz gan lejautājos, kāds bijis galvenais princips viņa kritiķa darbā. Uz to Vītols bez apdomāšanās atbildēja: „Kritizēt, bet nemācīt!" Un tiešām, — neviens kritiķis neiemācis dziedātāju dziedāt, vijolnieku spēlēt, vai komponistu komponēt, ja pēdējais to neprot.

„L. V." un „R. Z." apvienojoties, vienā redakcijā satikāmies divi mūzikas kritiķi — Jēk. Vitoliņš, kā Dux, nāca no „Ziņu" puses, bet es no „Vēstneša", kā Comes. Iznāca, tā sakot, īsta fugas ekspozicija, kur vadonis ar pavadoni allaž mainās lomām ar vienādām tiesībām. Sadalījām darbu, dalidamies uz pusēm arī nelielajā mēnešalgā. Rindu honorārs, protams, pienācās atsevišķi. Tam piekrita arī laikraksta vadība, un es apmierinātu aizbraucu uz laukiem Ziemassvētku brīvlaikā, jo koncertzālēs un operā nekādu vērā ņemamu notikumu nebija. Atgriežoties Rīgā, situācija bija mainījusies. Mana prombūtnes laikā Dux bija nokārtojis tā, ka es saņemu no kopīgās mēnešalgas vienu trešdaļu, un viņš paņem savā ziņā arī visus interesantākos koncertus un operu pirmizrādes. Negribēdams palikt par pārāk pazemīgu pavadoni, bez kādas kaulēšanās atstāju viņam visu. Satikāmies laipnīgi, bet Zālītis, Graubiņš un daži citi kollēgas, kas zināja par mūsu iepriekšējo norunu, J. Vītoliņa klātieni koncertu starpbrīžos kādu pusgadu pilnīgi ignorēja. Vajadzēja būt nelāga sajūtai, un man kļuva viņa ļoti žēl.

Tā paliku atkal pie „Mēneša raksta". Pirms gada paspēju apprecēties, un Zeiferts, kā jau sen solijās, abi ar Graubiņu, bija liecinieki, kad prof. Maldonis gredzenoja Valijas un manu roku. Joprojām mācīju mūzikas gudrībās savus olaviešus un citīgi strādāju ar Nacionālās jaunatnes savienības kori. Biju izlasījis labas balsis, kuŗu izglītošanā nāca talkā Pāvuls Jurjāns. Bijām jau godam izturējuši 1923. g. visp. dziesmu svētku 50. g. atceres svētku atbildīgo programmu, dziedājuši vairākos sarīkojumos un izpelnījušies kollēgu atzinīgas atsauksmes. Arī pats biju kļuvis kaut cik prātīgāks, sekodams viedā Paula Jozuus pamācībām un norādījumiem konservātorijas kora klasē. Un tieši tagad, kad diriģenta mākslā šķitos sasniedzis turpat vai meistarību un sapņoju par Reitera lauriem, mans koris sāka pamazām nikt, vārgulot un beidzot arī nonīka. Līdz tam varēju lepoties ar labām sieviešu balsīm, bet, kad rudenī tās pagāja manīja manā pirkstā laulības gredzenu, turpat vai vienā balsī izsaucās: „Ko! jūs apprecējies, un mums ne vārda! Tāds jūs mums vairs nepatīkat!" Domāju, ka joki vien ir, bet sekas bija pavisam nopietnas — viena pēc otras pazuda skaistākās meitenes ar skaistākām balsīm. Palika vēl vecākās un nesmukākās un pulciņš uzticīgu vīru, bet ari tiem pietrūka īstā magnēta. Noskaitos un atkāpos. Ko gan citu bija darīt — visas bildināt nevarēju un šķirties no savas jaunās sievas — ne tik!

Tačū mana „slava" jau bija paspējusi aiziet līdz Limbažiem... Vasaras parasti pavadīju sievas vecākų mājās Vilķēnu „Upītēs", un te nu mani uzmeklēja Limbažu saviesīgās biedrības priekšnieks Dr. Dāvids Keselis, aicinādams kā savas puses cilvēku par virsdiriģentu novada pirmajiem dziesmu svētkiem. Jutos patikami pārsteigts un pagodināts. Tūliņ sastādījām programmu ar dziemām, ko koŗi bija dziedājuši gan jaunatnes, gan arī 50 g. Atceres dziesmu svētkos. Starp tām Zālīša „Biķeris miroņu sapilā", Vītola „Karogs", Dārziņa „Senatne" u. c. Lai koŗiem nebūtu jāsabrauc uz lieku kopmēģinājumu, vienojāmies, ka pats apciemošu un uz vietām iestudēšu grūtākās dziesmas. Tā nu visu vasaru — gan svētdienās, gan darbdienās — apskrēju ar dujriteni visus koŗus un strādāju sviedriem vaigā. Bet kad svētku rītā sanācām kopā pirmajā un pēdējā mēģinājumā, ar šausmām konstatēju, ka laba tiesa dziedātāju neprot savas balsis tieši grūtākajās dziesmās un daudzi mani redz pirmo reizi. Piedzīvojis diriģents varbūt līdz koncerta sākumam dabūtu visu kārtībā, bet es velti nopūlējos ar „Biķeri" un, labāka padoma neatradis, to svitroju no programmas. Uztraukums un nepatikšanas bija lielas, jo vairāk tāpēc, ka dienu iepriekš „Upīka pamazām nikt, vārgulot un beidzot arī nonīka. Līdz tam varēju lepoties ar labām sieviešu balsīm, bet, kad rudenī tās pagāja manīja manā pirkstā laulības gredzenu, turpat vai vienā balsī izsaucās: „Ko! jūs apprecējies, un mums ne vārda! Tāds jūs mums vairs nepatīkat!" Domāju, ka joki vien ir, bet sekas bija pavisam nopietnas — viena pēc otras pazuda skaistākās meitenes ar skaistākām balsīm. Palika vēl vecākās un nesmukākās un pulciņš uzticīgu vīru, bet ari tiem pietrūka īstā magnēta. Noskaitos un atkāpos. Ko gan citu bija darīt — visas bildināt nevarēju un šķirties no savas jaunās sievas — ne tik!

Tačū mana „slava" jau bija paspējusi aiziet līdz Limbažiem... Vasaras parasti pavadīju sievas vecākų mājās Vilķēnu „Upītēs", un te nu mani uzmeklēja Limbažu saviesīgās biedrības priekšnieks Dr. Dāvids Keselis, aicinādams kā savas puses cilvēku par virsdiriģentu novada pirmajiem dziesmu svētkiem. Jutos patikami pārsteigts un pagodināts. Tūliņ sastādījām programmu ar dziemām, ko koŗi bija dziedājuši gan Jaunatnes, gan arī 50 g.

(Turpinājums sekos)

Arnolds Apse

KAD LAIKS APSTĀJAS

Cik īsa ēna mana
Pie kājām zālē krīt!
Aiz kalna ciemā zvana,
Es skaitu: divpadsmit.

Laiks pagalmam nāk pāri
Klēts durvis lēni ver
Un bērzu sulas kāri
No māla krūzes dzer.

Uz mākoņa kā ciņa
Ļauj saulei sapnot Dievs:
Kur gan lai steidzas viņa,
Ja laiks ir apstājies!

Nu saules roka klusi
Pār galvu kalnam slīd,
Un brūna nodegusi
Tam akmens piere spīd.

● **Ed. Ramata 70 gadu dzimšanas dienu, kas ir 12. septembrī, rīcības komiteja nolēma sarīkot sestdien, 13. septembrī, plkst. 7,30 vakarā Latviešu namā, Elston** iclā 4146. Pēc svinīgā akta sekos koncerta daļa, kuŗā piedalīsies V. Salna, E. Tarvida, V. Treimanis, stīgu kvartets, Ramata dibinātais koris, ko viņš ilgus gadus vadījis un kas tagad sauc**as „Daugava", un Cēsnas draudzes koris. Ieeja koncertā pret ziedojumiem par programmām, sākot ar 99 centiem. Koncerta daļai sekos azaids. Dalības maksa $2,- no personas. Karšu**es jau dabūjamas.

● **Brīvdabas koncertu sezona Grand parkā beidzās svētdien, 17. augustā ar „Karmenes priekšnesumu, kas bija izveidots kā koncerts ar solistiņu un kori. Šie koncerti cīnījās baudīja lielu atsaucību. Apmeklētāju skaits svārstījās no 50000 līdz pat 70. 000. Arī latvieši labprāt kavējās šajos koncertos.**

● **Mākslinieks Jānis Kalmīte naigi gatavojas savai izstādei Čikāgā, to atklās sestdien, 15. novembrī un turpināsies līdz 22. novembrim, ieskaitot. Izstādīs 70 gleznas Hull House Bowen zālē un to rīko Krolla Kultūras birojs. Cenu mīlotājiem tas būs patīkams piedzīvojums. Interesenti gleznas varēs arī pirkt. Cerams, ka notiks arī gleznu izloze.**

SKATS PASAULES LITERATŪRĀ

RENESANSES LAIKMETĀ

Pazīstamā katoliskā rakstniecka un vēsturnieka Michaela de la Beduajēra (Bedoyere) grāmata „The meddlesome Friar" ir veltīta pāvesta Aleksandra VI Bordžas un dominikāņu mūka Savonarolas konfliktam. Britu preses atsauksmes par to ir visai atzinīgas. Kaut arī autors atsaucas uz dažādiem vēstures avotiem, viņa grāmata tomēr nav domāta speciālistam — vēsturniekam. Tas ir populāri sarakstīts apcerējums, veltīts plašākām aprindām, kas interesējas par vēsturiskiem tematiem. Autors prot saistīgi stāstīt un sniegt dzīvas, krāsainas ainas. Viņš cenšas iedziļināties tēloto personu psiholoģijā un izprast, izskaidrot viņu rīcības motīvus, panākot tiešām spēcīgu iespaidu: tēlotās personas briežiem nostājas it kā dzīvas lasītāja acu priekšā.

Labi tēlots renesanses laikmeta fons ar visām tā gaismas un ēnas pusēm, un uz tā jo spilgti izceļas abi grāmatas galvenie varoņi. Bieži vien autors tās fonu raksturo ar nedaudziem izteiksmīgiem teikumiem. Autors prot radīt renesanses laikmeta Florences atmosfairu ainā, kur viņš tēlo Florences sv. Marka klosteri (Savonarolas dzīves vietu) ar Fra Andželiko raditajām maigajām Madonnām: „Cik savādi, ka šī skaistuma, vienkāršības, miera un kristīgo dzīves ideālu perfektā izteiksme ir radīta gadu simteņi, kuŗā ir valdījusi nežēlība, neierobežota baudkāre, izaicinošs humānisms, mānticība un reliģisks farnātisms; gadu simteņi, kas ir radījis Pazzi sazvērestību, Bordžu, Makiavelli un pašu Savonarolu!"

Konflikts starp Aleksandru VI un Savonarolu laikam nekad nebeigs valdzināt ne tikai romānu rakstnieku fantaziju, bet arī vēstures pētniekus. Pašās katoļu baznīcas un katolisko vēsturnieku aprindās pastāv divas pretējas tendences: viena, kas cenšas rehabilitēt dedzīgo dominikāņu mūku Savonarolu; otra, kas mēģina attaisnot pāvesta rīcību viņa sadursmē ar Savonarolu. Michaels de la Beduajērs pieder pie pēdējās grupas.

Vēsturnieka ideāls ir būt „sine ira et studio". To gan nevar teikt par Michaelu Beduājēru. Viņa tendence — iznīcināt leģendu par Aleksandru Bordžu, kuŗam piemīt visi nāves grēki" un atrast viņa darbībā daudz pozitīva elementa — ir brīzlem pārāk uzbāzīgi saskatāma grāmatā. No otras puses redzama tieksme Savonarolas rakstūrā un darbībā izcelt negatīvo. Autors arī pats nenoliedz to grāmatas ievadā.

Galu galā grāmatas autors pat apšauba „skaidru pierādījumu trūkuma dēļ" visskandalozāko epizodu viņa dzīvē, attieksmes ar skaisto Džūliju Farnēzi. Faktu, ka tieši pret Aleksandru VI viņa laika biedri un vēlākie vēsturnieki vērš tik smagus pārmetumus, autors cenšas izskaidrot pa daļai ar naidu pret Aleksandra spāniski maurisko izcelsmi. Bet arī viens no Aleksandra VI priekštečiem — pāvests Kaliksts III — bija spānietis un no Bordžu ģimenes; par viņu tomēr nav radusies līdziga leģenda.

Paradoksāli un maz ticami skan arī autora apgalvojums, ka pāvests Aleksandrs ir bijis ļoti liberāls un savā sirdī vienmēr esot atzinis reformu nepieciešamību katoļu baznīcā sakarā ar garīdznieku morāles sabrukumu, tātad viņam esot bijuši tādi paši ideāli kā viņa pretiniekam Savonarolam. Šinī sakarā autors atsaucas uz pāvest bullu pēc viņa mīļākā dēla Gandijas hercoga noslepkavošanas 1497. g, bet visiem ir zināms, ka šie Aleksandra VI reformu nodomi, ja arī tādi viņam tiešām bija, viņa laikā nav īstenoti.

Līdz ar pāvestu Aleksandru VI autors cenšas „mazgāt baltus" arī visus viņa ģimenes locekļus; viņa dēlu, bēdīgi slaveno Cezare Bordža, meitu Lukreciju u. t. t.

Visiem spēkiem Michaels de la Beduajērs cenšas atspēkot pārmetumus par plašo „balsu uzpirkšanu" (simoniju) kardinālu kollēģijā, kas ievēlēja kardinālu Bordžu par pāvestu, aizrādot, ka leģendu par to radījis viņa nīkstākais ienaidnieks un sāncensis kardinālš Džuliano della Rovere (vēlākais slavenais pāvests Jūlijs II), kuŗu atbalstījušas arī ārvalstis, piemēram, Francija. Ne visai pārliecina arguments, ka visi vēlētāji bijuši ļoti bagāti, un tādēļ Bordžas nauda viņiem neesot bijusi vajadzīga.

Vairāk pārliecina autora aizrādījums, ka Aleksandrs VI sava pontifikāta laikā Romā izdarījis vairākas pozitīvas reformas tīri laicīgā plāksnē: laicīgās intereses un spējas Bordžu ģimenei neviens nekad nav noliedzis. Aleksandrs VI esot uzlabojis tiesu sistēmu Romā; viņa nodoms esot bijis arī dot Romai kaut ko līdzīgu pašvaldībai, t. i. demokratiskāku režīmu, līdz ar to būtu ierobežota Romas aristokrātisko ģimeņu patvaļa. Tas izklausās visai ticami, jo Bordžu ģimenes mērkis bija —. paplašināt savu varu uz Itālijas aristokratijas un sīko valdnieku lēses, nobīdot tos pie malas vai pat iznīcinot. Kā pozitīvu un tanī laikā ļoti liberālu faktu Aleksandra VI darbībā autors atzīmē viņa nodomu izbeigt žīdu vajāšanas.

Kaut arī grāmatas autoram nav simpatiju pret Savonarolu, viņš tomēr nenoliedz Savonarolas dziļo reliģiozitāti un ideālismu, viņa vispusīgās plašās zināšanas, viņa īpatās personības šarmu, jo viņš saistījis pat tādus lielus garus kā Botičelli un Mikelandželo. Viņš atzīmē, ka pat ievērojamais humānists Piko della Mirandola apbrinojis Savonarolas orātora spējas un atzinies, ka Savonarolas dedzīgās runas viņā izraisījušas „aukstus drebuļus."

Autors sevišķi pasvitro Savonarolas demokratisko noskaņojumu. Savonarola, kas pats bijis cēlies no vidussķiras, vienmēr stāvējis vienkāršās tautas pusē un savās runās uzbrucis visiem „Gran Maestri" — tiklab laicīgai, kā garīgai aristokratijai. Michaels de la Beduajērs sevišķi izceļ arī Savonarolas nodibinātā režīma demokratisko raksturu Florencē pēc Mediču padzīšanas. Savonarola, pēc viņa domām, ir pratis nodibināt Florencē līdzsvaru starp autoritāro principu un pārspīlētu demokratiju. Viņš pat apgalvo, ka abi pretinieki — Aleksandrs VI un Savonarola, kaut arī ārēji tik dažādi, esot bijuši daudz līdzīgāki nekā viņu laikmets un aizsteigušies tam tālu priekšā.

Michaels de la Beduājērs noliedz, ka Savonarola būtu ieskatāms par reliģisko reformātoru Lutera un Kalvina priekšteci. Kaut arī viņš asi uzbrucis tā laika baznīcas pārliecīgajai ceremoniju kultivēšanai un Bordžam, viņš tomēr esot stingri stāvējis uz sv. Akvīnas Toma raditajiem pamatiem, jo viņš pēdējo apbrinojis un ieskatījis par savu paraugu. Autors pārmet Savonarolam arī tieksmi sasniegt savus mērķus, (jeb to, ko viņš ieskatījis par savu misiju) ar visiem līdzekļiem, ārkārtīgu savas nemaldības apziņu, pārliecību, ka viņš ir Dieva ierocis un ka viņa pravietojumi ir Dieva iedvesti.

Grāmata kļūst interesantāka un objektīvāka, arī ticamāka, kad tās autors atklāj dažas Aleksandra VI un Savonarolas konflikta aizkulises, kas nav plašāk pazīstamas, un pārnes abu personu aso sadursmi no tikumiskās sfairas politiskā plāksnē. Tiešām, zinot Bordžu ģimenes raksturu un vēsturi, ir jāpievienojas autoram, ka Aleksandrs VI nebūtu daudz uztraucies par Savonarolas asajiem uzbrukumiem viņa tikumiskai izvirtībai, tāpat kā viņš tikai smējās par valodām, kas izplatījās par vi-

(Nobeigums 8. lpp.)

GĪRTS SALNAIS

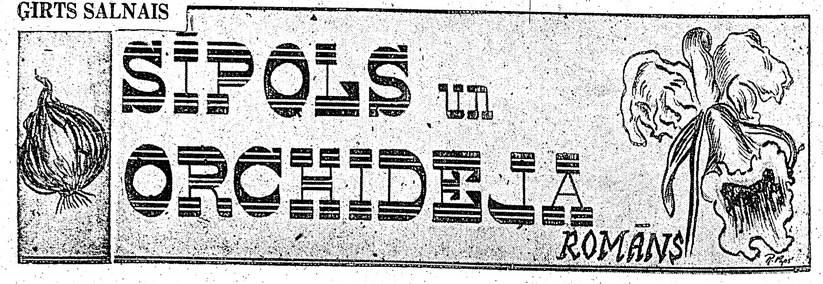

(157. turpinājums)

Pārmetēju sabiedriskais viedoklis varētu nekļūdīgi apzīmēt vai nu par snobu, vai par gluži traku. Lai pārmetējs nekļūtu smieklīgs, labāk tam bija izvēlēties pretējo ceļu — palīdzēt, kai, gadoties šķēršļiem, meitene neizdarītu kādas mūļķības, kuŗas nespētu attaisnot arī plānā sabiedriskā doma. Maikls apņēmās iet šo ceļu, kaut sirdī bija rūgtums. Paldies Dievam, nonākot savā pilsētas kantorī, kāda vēstule padzina nelādzīgās pārdomas. Imigrācijas pārvalde ziņoja, ka Pēteŗa māsai piešķirta ieceļošanas atļauja. Maikls atvieglots nopūtās. Šis gadījums ar baltiešu farmaceiti bija ne mazums kaitinājis. Ne Meta, ne viņa paša sakari neko nelīdzēja, nu laikam tomēr Maksim sekmējies, un Maikls zvanīja, lai pateiktos.

„Vai tev bijusi tagad saruna ar Metuzālu šajā lietā?" ārsts liekuļīgā mierā pajautāja.

„Nē."

Ārsts nurdēja kaut ko nenoteiktu, un beigās saprotami piezīmēja:

„Maikl, tu neesi ļaunākais, kas mīda asfaltu. Protams, ir jauki, ja kāds pasākums nokārtojies labvēlīgi, bet vēlētos tevi brīdināt. Netiktos, ka kādreiz nonāc kādas pratināšāju komisijas priekšā, kas apvaino valsts godībā."

„Kas par mūļķībām?" Maikls mēģināja smieties.

„Man šķiet, ka Mets tev nekā nav teicis, lai visiem jautājumiem paturētu tīras rokas . . . Atbraue pie manis uz piecām, desmit minūtēm." Ārsts atvadījās.

Maksa miliāna mīklainā piezīme ne tik daudz uztrauca, kā uzjautrināja un intrigēja, tūdaļ saceldama Maiklā dibinātas aizdomas, ka ārsts atkal atradis izdevīgu gadījumu, lai pie viena reizes un uz viena āķa noķertu divas zivis. Pierādīdams nenoliedzamu sirsnību un draudzību, viņš laikam atkal sadomājis, ka laiks būtu no Maikla uzņēmuma izdabūt kādu palīdzību. Ārsts tik ļoti bija pieradis apstrādāt savus bagātos brālēnus, ka laikam jau ieskatīja par grēku, ja satiekoties palaistu otru sveikā.

Maikls apjautājās virsgrāmatvedim, kad uzņēmums pēdējo reizi izsniedzis ziedojumu Aberdīnas Kalnu slimnīcai. Par kārtējām nodevām no gadskārtējas peļņas nebija ko prasīt. Tās iekasēja acīgie Metuzāla tiešbas brālības kasieŗi un sekretāri, pievākdami vienu ceturto tiesu no skaidrā atlikuma un ieskaitīdami kopīgā brālības fondā, no kuŗa tad izdarīja izmaksas atbilstīgiem labdarības institūtiem.

„Mēs pavasarī izbūvējām dziedniecas bērnu nodaļai brīvdabas peldbaseinu un īpašu vingrošanas paviljonu fiziski neattīstītiem vai sakropļotiem bērniem," ierēdnis padomājis atbildēja skaidri redzamā nepatikā, ne bez nīgruma atgādinādams: „Un ateerieties, sēr — doktoram ar to nepietika. Viņš — atvainojiet — es neteikšu izkrāpa, bet nostrādāja ar mani to dārgo joku ar marmora figūrām.

„Aha," Maikls sirsnīgi pasmējās, ateerēdamies, ka pašam esot projām no Aberdīnas, Maksis bija pratis izvilt no grāmatveža lieku summiņu piemīnētā bērnu stūrīša izdaiļošanai ar strūklaku marmora tēlu grupā. Viņš ar zvērestu godīgajam ierēdnim apliecināja, ka Maikls to solījis, bet aizbraukšanas steigā aizmirsis parakstīt čeku. „Neskumstiet, eļļas rūpnieks jau nez' kuŗo reizi mēģināja uzmundrināt ierēdni. „Diemžēl, nozīmīgais nodarījums jāaizmirst. Viņš no ziedotām summām nebāž ne centu savā kabatā, bet jūs varat būt laimīgs. Nelaimes gadījumā jums nodrošināts par velti labākais ārsts visā Aberdīnas apriņķī. Maksis nekad neaizmirst savus grēkus pret nevainīgiem cilvēkiem."

Maikls vēl šķirdamies draudzīgi paspieda virsgrāmatveža plecu, atstādams kantori labā omā.

Tīklab kā satikties, tā domāt par Maksi bija patīkami. Ārstā it labi sadzīvoja kopā īsti mefistofeliska nekaunība ar augstām ētiskām mēraukļām, kuŗas gan likās labi pastiepjamas un ērti piemērojamas visiem gadījumiem, kas bija kādā sakarā ar viņa pārvaldāmo slimnīcu. Tas ir — viņa ētika nebija iekļaujama kādā stingrā ideālā sistēmā. Tā kliboja, tā sakot uz visām četrām un tikai tādēļ no malas izskatījās visai veselīga. Maikla izsmejīgās domās ārsts bija praktiska ideālisma paraugs.

Ja atzīna par patiesību dvēseles nemirstību un pārcelšanās no viena veidola citā, tad Maksimiliāns tagadējā izskatā bija pārdzimis no kāda labdabīga Viduslaiku jezuīta. Viņam nebija nekādu tieksmju labot cilvēkus; viņš tos pieņēma tādus, kādi tie ir, bet, cik varēdams, izmantojot to vājības savam cēlam mērķim. Šai sakarā deviņi no desmit bagātajiem radiem, būdami arī viņa pacienti, klusībā nolādēja ārstu kā baigāko blēdi un izspiedēju, kāds vien jebkad piedzimis starp Vimnija un Lotes Gerrikas mantiniekiem. Taču vairs tikt no viņa vaļā bez nāves palīdzības nebija iespējams. Gadu gadiem būdams šo radu ģimeņu ārsts, bet stojiskā mierā glabāja daudzus noslēpumus, ko pacienti izmisuma vai apjukuma brīžos atklāja kā par sevi, tā viens par otru. Par daudziem aberdīniešiem Maksis zināja vairāk, nekā viņi paši par sevi izlikās zinām. Un tikai tas, ka, apzinādamies savu īpatnējo stāvokli, ārsts vairījās no sabiedriskām sanāksmēm, kur ļaudis runāja par savu un citu godu un tikumiem, paglāba dažu labu ceļu personu no necila apjukuma un sirdsapziņas grēmām.

„Aha," Maikls sirsnīgi pasmējās, ateerēdamies, ka pašam esot projām no Aberdīnas, Maksis bija pratis izvilt no grāmatveža lieku summiņu piemīnētā bērnu stūrīša izdaiļošanai ar strūklaku marmora tēlu grupā. Viņš ar zvērestu godīgajam ierēdnim apliecināja, ka Maikls to solījis, bet aizbraukšanas steigā aizmirsis parakstīt čeku. „Neskumstiet, eļļas rūpnieks jau nez' kuŗo reizi mēģināja uzmundrināt ierēdni. „Diemžēl, nozīmīgais nodarījums jāaizmirst. Viņš no ziedotām summām nebāž ne centu savā kabatā, bet jūs varat būt laimīgs. Nelaimes gadījumā jums nodrošināts bet ārsts visu acīs allaž bija p e r s o n a g r a t a. Ārstu profesija nebija padevusies garīgai pretērizēšanai; vairākuma domas nekādi neietekmēja ārsta diagnozi un tā — sabiedrībā, kur katru patiesību varēja nodibināt vai iznīcināt ar nobalsošanu, ārstu profesija bija un palika kā kāda aristokratiska sala viszināšāju vienlīdzīgo vidū.

Maksis sagaidīja Maiklu slimnīcas pagalmā, un eļļas rūpnieks sasveicinādamies, apskatījies apkārt, piemiedza aci, tūdaļ saprazdams, ka viņa aizdomām būs savas pamats. Arī ārsts nojauta, par ko otrs domā, un viņi apmainījās piekļājīgām laipnībām, par kuŗām pasi skaļi izsmējās.

„Jums, Maikl, nebūs iebildumu pabūt ar mani kopā svaigā gaisā?" Maksis paņēma viesi zem elkoņa un, nenogaidījis atbildi, veda gar slimnīcas izbūves sānu spārnu, lai ātrāk nokļūtu parkā un apstādījumos. „Man netīk ar jums sarunāties slimnīcā. Apkārtne kaut kā nosloga domas. Pats ar visu lielo vēlēšanos nevari izkūņoties no ārsta un pacienta attieksmēm, un domas ir saistītas" Viņš tērzēdams skatījās gaisā, kur stings, bez vēsmām, svilnēja rudens. „Bet dienas aizskrien. Vecums iespiež miera zīmes sirdī, un — cik pierasta un mīļa arī būtu profesija — gribas cilvēka tuvuma. Neesmu skaidrībā, vai tās būtu slepenas bailes, ka nenomirst ar trieku, nevienam klāt neesot: Jums, protams, tas nevar vēl ienākt prātā — esat par jaunu un par laimīgu, gribētos sacīt.

Maiklu šoreiz pārsteidza ārsta neuzmanība. Tas vislabāk zināja, cik nelaimīgam viņam vajadzētu justies.

„Jūs gribat mani izsmiet?" viņš atjautādams neslēpa aizvainojumu.

Maksis steigšus atvainojās, bet padomājis, paskaidroja.

„Dažreiz ir labāk pierast pie traģiskā stāvokļa, sevi atklāti izsmiet. Tas norūda."

„Jūs taču tikko teicāt, ka negribat šoreiz ar mani runāt kā mans ilggadīgs ārsts." Maikls drusku sapīcis pārmeta. „Es tiešām ar sevi tieku it labi galā, ja notikušo nelaimi nepiemin. Esmu iesaistījies tik daudzos svarīgos pasākumos, ka pašam man gandrīz nav laika domāt par savu lielo neveiksmi. Bez tam — galu galā — kļūstot drusku mistiskam, liekas, ka esmu saņēmis algu, par šādiem tādiem grēkiem." Viņš apklusa, nodurdams acis zemē, kur paslēja ceļa grants.

(Turpinājums sekos)

V. PALMA

HO 1-3670

G. Batcheller, Broker — 33 Fairview Blvd.

VISU DIENU no plkst. 6 rītā līdz 12 vakarā

NEMAKSĀJIET VELTI ĪRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PAŠI SAVUS IPAŠUMUS!

EGLINTON - MT PLEASANT: Atsevišķa 8 istabu dubultķieģeļu māja, 2 modernas virtuves, 2 vannas istabas, ūdens - eļļas apkure. Pagrabā izbūvēta skaista atpūtas telpa. Garāža. Kopīgā cena $18.900.-, pieņemama iemaksa. Atlikums uz ļoti izdevīgām obligācijām.

DANFORTH - BROADVIEW: 8 istabu dubultķieģeļu māja, garāžas iespēja. Pilna cena — $15.000.-, iem. $2.500.-. Īpašums brīvs no parādiem.

GREENWOOD RAJONĀ: 8 istabu māja, garāžas iespēja. Kopīgā cena $12.500,-, iemaksa — $2.000,-. Atlikums uz vienu 10-gadīgu obligāciju (atklāta) un 6½%.

PALĪDZAM SAGĀDĀT NAUDU IZTRŪKSTOŠAI IEMAKSAI UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM BEZ BANKAS STARPNIECĪBAS UN BEZ GALVINIEKIEM, JA JUMS IR $300,- VAI VAIRĀK IEMAKSAI. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS ĪLIELĀ IZVĒLE VISĀ PILSĒTĀ.

★ Līgavu buķetes un citi ziedu sakārtojumi eiropiešu un kanadiešu stilos.
☆ Visplašākā izvēlē griezti ziedi un podu puķes.
☆ Kanadas latviešu daiļamatnieku savienības salons.
☆ Rožu stādi krāšņuma dārziem.

802 Bathurst ielā pie Bloor, tel. LE 3-3884, Toronto.

LOTUS

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W,. pie Grace Toronto LE 5-6792

A. EGLITIS —
RADIO un TELEVĪZIJAS VEIKALS - DARBNĪCA
HERIKO TV ANTENAS. Atvērts līdz plkst. 9 vakarā 6 dienas.
IZĪRĒ TV par $8,- MĒNEŠI.
161A Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 7-1401

DĀMU FRIZIERSALONS
ĒRNA SILĀRE
428 St. Clarens Ave., Toronto, Ont.
Tel.: LE 1-5937 (BLOOR — LANSDOWNE)

MODEL DĀMU FRIZIERSALONS
VIJA GRIMBA
109 Moberly Ave., Toronto, Ont. Tel. OX 4-0464
DANFORTH — WOODBINE, 2. stāvā.

OLGA INTS
DĀMU FRIZIERSALONS
820 Danforth Ave. (Pape - John)
HO 5-4388, Toronto.

ZELTKALIS ANTONS KIVLENIEKS (KALUPE JEWELLERS)
gatavo un labo rotas, sidrabā, zeltā, platīnā, latviskas, ar dzintariem, krāsainiem akmeņiem un dimantiem.
Grāmatas par b r i v u 10% apmēru no rotu pirkuma vērtības.
Zvanīt katrā laikā HO 3-1008.
19 Pretoria Ave. Toronto 6 Ont.. Canada.

The Dahlia Beauty Salon
408 Danforth Ave., Toronto.
MATU un SEJAS KOPŠANA. ILGVIĻŅI.
MODERNAS FRIZŪRAS. MANIKIRS.
Ērtas, labi vēdinātas telpas.
Mūsu darbinieces runā latviski.
Tel.: HO 3-4262.

ZIGFRIDS ART POTTERY
ZIGFRĪDA JURŠEVSKA
KERAMIKAS DARBNĪCA - VEIKALS
1425A BLOOR ST., W., TORONTO. TEL. LE 6 - 8188
viena tramvaja pietura rietumos no Lansdowna.
Krāsumā latviska un moderna keramika.
Pieņem arī pasūtinājumus dažāda veida keramikas izstrādājumiem.

Pieņemu pasūtinājumus audumiem
VIENMĒR KRĀJUMĀ:
plecu lakati, galvas lakati, latviski spilveni un sedziņas.

HANDWEAVING Studio
VITA VILSONS, 76 Avenue Rd., Toronto
Tel. WA 2-1315

Sūtījumi uz LATVIJU, LIETUVU, IGAUNIJU un KRIEVIJAS zemēm sūtiet piederīgajiem un draugiem ar
SAKAS PARCEL SERVICE
Jūsu sūtījumi tiek nosūta caur Ukrainska Knyha,
755 Barton St., E., Hamilton, Ontario
Tel.: LI 4-7239
Jūsu sūtījumi ir APDROŠINĀTI garantējam to piegādi. Mēs pieņemam pārtiku, drēbes, medikamentus, apavus, svarā no 1 līdz 70 mārciņām. Mūsu tirdzniecības nolūkā UKRAINSKA KNYHA. Mūsu jaunajā, plašajā veikalā ir iespējams dabūt dažādus audumus, ādas jakas, lakatus un citas mantas. Lielā izvēlē arī vilnas audumu drānas, sākot ar $8,- vienam uzvalkam. Vilnas auduma krāsainās vienkrāsaini, tā angļu svītrotie. Mums ir zīda, kokvilnas un flaneļa drānas, kā arī vajadzīgie piederumi. Ātra un lainna apkalpošana. Veikals atvērts no plkst. 10 rītā līdz 7 vakarā, no otrdienas līdz sestdienai.

Dieva mierā aizgājusi mūsu mīļotā
VILMA BRIEDIS, dz. Reinholds
dzim. 1891. g. 17. augustā Naudītes pag., mir. 1958. g. 20. augustā Toronto.
Izvadīšana sestdien, 23. augustā, plkst. 9,30 no rīta no Cooks apbedīšanas biroja uz York-- kapu latviešu nodalījumu.
Dusi, dusi, māmiņ, klusi,
Nu Tu mieru sasniegusi;
Tavi darbi nu ir galā
Miera valstī gaišā, tālā.
Pēc viņas sēro VĪRS, MEITA un ZNOTS

SUN LIFE OF CANADA
Vilis Smuja
ar vienmēr ieņemtos pastāvīgos apdrošināšanas jautājumos, zvaniet vai pavisiet 360 Victoria St. Room 413, Toronto 1, Ont.
Biroja TEL M 4-5141. Mājā HO 3-0756.

SKAŅOJU KLAVIERES
JĀNIS CĪRULIS
HO 6-7580, Toronto

MURRY'S DRUG STORE E. GALDIŅA 3108 Dundas St., W. Toronto, RO 7-8468
Zāļu pagatavošana. Bezmaksas piegāde mājās. Kosmētika.
Filmas. Sūtām medikamentus uz Latviju.

BIROJĀ: EM 6-5434 MĀJĀS: ME 3-5518
Visāda veida padomus un pakalpojumus juridiskos jautājumos sniedz
JOHN KUZMOCHKA, B. A.
Barrister, solicitor & notary
4 ALBERT ST (otrā. stāvā), TORONTO, ONTARIO

GREGORY CHARLAP
B.A.M.Sc., M.C.L.
ADVOCATE, BARRISTER and SOLICITOR
Biedrs pie augstākās tiesas, runā vācu un slavu valodas.
Victor 5-1195, MONTREAL, P.Q. Mājās AT 1858
4th Floor, 1374 Sherbrooke St. W.

S. & G. TIRE SERVICE
Dunlop — Firestone — Goodrich Dealer
459 Roncesvalles Ave., Toronto
Tel. LE 4-6602

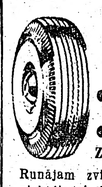

● Pārdod Firestone, Dunlop un Goodrich augstākās kvalitātes riepas.
● Mēs vulkanizējam un atjaunojam jūsu vecās.
Zemas cenas. Riteņu balansēšana. Garantēts darbs.
Runājam zviedriski un krieviski. Atvērts no pirmdienas līdz piektdienai līdz plkst. 8 vakarā, sestdienās līdz plkst. 6 vakarā.

Uzaicinu
ikvienu tautieti griezties pie manis pēc padoma un palīdzības sakarā ar
reģistrēšanos
ONTARIO SLIMNĪCAS APDROŠINĀŠANAS PLĀNAM
Visi pakalpojumi bez atlīdzības.
PL 9-0266 VALD. BEBRIS PL 9-0266
APDROŠINĀŠANAS SPECIĀLISTS

Māju īpašnieki, JUMS VAJADZĪGA NAUDA?
Latvija Canadian Mortgage Co.
aizdod jums naudu pret 2. obligāciju uz jūsu māju; atmaksa līdz 5 gadiem.
Bezmaksas obligāciju sagāde.
EM 8-1242, Toronto.

V. KUČĀNS,
Kungu un dāmu drēbnieks,
10% atlaide pašreizējiem pasūtinājumiem
115 COLBECK ST., TORONTO,
Tel.: RO 6-7038

DĀVANA DRAUGIEM - KANADIEŠIEM
Knuta Lesiņa
THE WINE OF ETERNITY
(stāsti)
University of Minnesota Press apgāds.
Glīti iesieta $4.25.
DV. GRĀMATNĪCĀ,
123 Huron St., Toronto.

Dr. M. KOSOWSKI
uzsāk praksi
Speciālists SIEVIEŠU SLIMĪBĀS un DZEMDĪBU PALĪDZĪBĀ. Neauglības ārstēšana.
611 Bloor St., W., (Palmerston stūrī), Toronto. Vizītes pēc norunas. Tel.: LE 5-7634 vai LE 6-1470

1001
drēbju paraugi kungu un dāmu drēbniecībā. Labākie a n g ļ u a u d u m i ar pieņemamu cenu k a t r a kabatai. Garantēts darbs. Tīrīšana un krāsošana

A. SILAVS
415 Dundas St., E., Toronto (pie Parliament St.). Tel EM 4-0089.
Atvērts no plkst. 8—8 vakarā.

A. E. KERSON
BARRISTER, SOLICITOR, NOTARY PUBLIC
229 YONGE ST.
Room 203
EM 4-3141, TORONTO
Runā vāciski un krieviski.

Dr. L. SIMON,
SPECIĀLISTS ĀDAS UN VENERISKĀS SLIMĪBĀS,
atgriezies no atvaļinājuma un atvēris kabinetu
288 St. Clair Ave., W., Toronto.
Tel. WA 1-6614.

ARNOLDS BĒRZIŅŠ
Notariāta birojs
visāda veida notariāliem pakalpojumiem
atvērts otrdienās no pl. 6—9 v.; citās dienās iepriekšēja pieteikšanās.
316 HARBORD ST., TORONTO.
LE 4-8447.

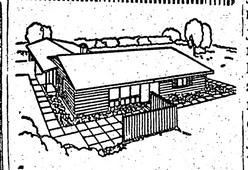

ARNOLDS BĒRZIŅŠ
REAL ESTATE
● INSURANCE ●
● MORTGAGES ●
316 Harbord St., tel. LE 4-8447, Toronto
Piedāvā mājas, veikalus, apbūves gabalus visos pilsētas rajonos; farmas visā Ontario.
— Palīdz aizdevumu un obligāciju sagādē. — Apdrošina automobiļus, mājas, mēbeles, kažokus, vērtslietas, slimības un nelaimes gadījumiem, zādzības u. c.
DANFORTH - BROADVIEW rajonā: 6 istabu māja ar garāžu un modernu virtuvi. Pilna cena $12.500,-, iemaksa tikai $500,-.
DZĪVES PĀRMAIŅU DĒĻ pārdod 10 istabu ķieģeļu māju labā izīrēšanas rajonā ar siltu un aukstu ūdeni 5 istabās, 2 vannas istabas, dubultgarāža. Parkošanas iespējas. Ar visām jaunām mēbelēm. Prasītā cena $22.500,-, iemaksa — $2.000,-.
IZDEVĪGI IEPIRKT — ezermalā Muskokā apbūves gabalus, 100 x 400' pēdu, tuvu šosejai. Iebraucamais ceļš un elektrība. Pieprasiet tuvāku informāciju.

Aiz DZELZS priekškara

OKUPĒTAJĀ LATVIJĀ

Lapseņu midzenis

„CĪŅA", 1958 G. 23. MAIJĀ

Kad pirms trim gadiem par Jēkabpils ražošanas arteļa „Jaunais ceļš" vadītāju iecēla **Michailu Ponamarčuku**, viņa uzmanību vispirms saistīja arteļa nosaukums.

— Kas tas par jaunu ceļu, — spriedelēja Ponamarčuks, — ja kurpnieki šuj apavus tāpat kā agrāk, ja stērķeļu cechā kartupeļus pārstrādā tāpat kā tēvu tēvu laikos? . . . Nē, no jauna gan te nav ne smakas! Te jānostrādā kaut kas tāds, lai visi aiz brīnumiem atzinīgi nosēktos: jā, tagad patiesi „Jaunais ceļš" sācis iet jaunus ceļus . . .

Arteļa priekšsēdētājs saprata, ka jāmeklē uzticami un darbīgi palīgi. Tikai kur tos raut? Šeit, Jēkabpilī, liela vēriena darboņus neatrast. Ponamarčuks sāka vērvēt sev talciniekus Rīgā. Kā ne kā būs vismaz lielpilsētas mēroga vīri.

Un tā no trokšņainās Rīgas klusajā pilsētiņā ieradās un uzsāka aktīvu darbību apgādes priekšnieks **Vachtels**, apavu cecha vadītājs **Boruchovičs**, stērķeļu cecha vadītājs **Feldšteins**, bet **R. Umanovs** tika ataicināts, lai organizētu jaunu — trikotāžas un adīšanas nozari. Bet jāatzīstas — Rīga viņiem joprojām palika tuva un mīļa: viņi saglabāja tur savus dzīvokļus un arī ģimenes atstāja tur. Jēkabpilī viņi ieradās tikai, lai parādītu provinciāļiem, kā jānoorganizē darbs. Un šajā ziņā tika sasniegti meistaribas kalngali.

Pieredzes bagātā Boruchoviča vadībā (par sliktas produkcijas ražošanu Tukumā viņš jau bija saņēmis sodu) arteļa apavu cechā uzvirmoja vēl nepieredzēta rosība.

Artelis izgatavoja sieviešu vasaras kurpes ar ādas zoli. Ar vienu prasmīgu spalvas vilcienu kurpju zoļu āda „pārvērtās" kožemitā (protams, uz papīra). Šādas operācijas rezultātā cenas starpība (90 rubļi par katru pāri) gluži nemanot ieslīdēja Boruchoviča un K-o kabatā . . .

Bet iedabūt naudu kabatā nemaz nebija tik viegli. Vispirms, pārvēršot ādu par kožemītu, vajadzēja prast veikli viltot dokumentus; otrkārt, ādu, ko izlietoja zolēm, vajadzēja kaut kā norakstīt. Un te Boruchocičam palīgā ieradās pati daba, kura, kā zināms, sadalījusi visu cilvēci vīriešos un sieviešos, turklāt radīdama pēdējās ar mazākām kājām, tā ka viņu apaviem zoļādu vajag daudz mazāk nekā vīriešu apaviem un, proti vīriešu kurpju pārim 550 gramu zoļādas, bet sieviešu — tikai 220 . . . Pamatojoties uz šo „dabas untumu", ar vienu špāpienu pārskatos ierakstīja, ka tiek gatavoti vīriešu apavi, bet īstenībā no arteļa cecha dubultīgos apmēros nāca laukā tikai sieviešu „klikatiņas".

Ar asprātīgu kombināciju radās solidas produkciju rezerves, kas papīros nefigurēja. Ar šo „lieko" produkciju arteļa apgādes priekšnieks Vachtels apgādāja dažu Rīgas veikalu direktorus, piemēram, kādu Logaku, kas vadīja veikalu Pētera Stučkas ielā 1/3.

Kamēr Baruchovičs ar Vachteli lauza ceļus arteļa apavu cecha liekajai produkcijai, R. Umanovs vētrainos tempos dibināja trikotāžas cechu. Viņš par valsts mantas piesavināšanos jau reiz bija notiesāts uz desmit gadiem un vairāk nekā septiņus no tiem nosēdējis. Gluži dabiski, ka Ponamarčukam šāds „speciālists" bija īsts dārgums. Arī Umanovs centās dāvāto uzticību attaisnot un drīzi vien noorganizēja neuzskaitītās produkcijas (visvairāk aditu sieviešu džemperu) masveida ražošanu, ko ar tā paša Vachtela palīdzību „noliferēja" Rīgas veikaliem. Tikai šeit darbojās jau gluži citi līdzdalībnieki — 61. veikala (Kirova un Krišjāņa Barona ielas stūrī) vadītājs Avanesovs, 29. veikala Suvorova ielā) vaditājs Serebro un Majoru veikala direktors Šnejers ar savu vietnieku Rubaņenko . . .

Protams, arī Umanovam bija savas grūtības — vajadzēja atrast džemperiem izejvielas. Pirmais avots — zagtas vilnas uzpirkšana. Otrs — visstingrākais „taupības" režīms. Kas teicis, ka džemperī jābūt 70% tīras vilnas? Techniskie noteikumi, bet tā taču ir gatavā izšķērdība! Pietiks, ja vilnas būs tikai 55%, bet pārējais dažādi pluči. Tiesa, krasi kritās džemperu kvalitāte, bet vai tad par tādiem sikumiem jādomā.

Vissliktāk veicās trešajam kompanjonam — Feldšteinam. Dievs viņam bija dāvājis gan spējas komercijas laukā, gan arī cietumsodu ziņā viņš neatpalika no Boruchoviča un Umanova, tomēr kurpju un džemperu vietā viņam bija jāapmierinās ar visparastākajiem kartupeļiem. Bet ko gan no tiem izspiedīsi?

Par laimi Feldšteins atcerējās pasaciņu par piena upēm ķiseļa krastos. Tiesa, piena upes viņam uzticētajā cechā netecēja, toties ķiseļa krastus gan varēja dabūt: cechs ražoja ķiseļa pulveri. Bet to, kā zināms, gatavo kopā ar cukuru. Un tur, kur ir cukurs, var dzīvot saldu dzīvi.

Apspriedies ar kollēģām, arī Feldšteins nolēma ievest „taupības režīmu". Un iznāca gluži labi: uz katru tonnu ķiseļa pulvera Feldšteins ietaupīja 150 kg cukura!

Lūk, tik prasmīgus un pieredzējušus palīgus bija dabūjis Ponamarčuks! Viņi kārtīgi maksāja tam savu tiesu, bet Ponamarčuks turpināja cīņu pret alkoholu, to pats iznīcinādams lielos vairumos.

Šo mierīgo idilli Jēkabpilī vairāk nekā trīs gadus neapēnoja neviens mākonītis. Pat tad, kad ieradās kāds revidents no ražošanas kooperācijas augšējiem slāņiem, te nekā jauna neatrada.

Bet visam ir savs gals. Tāds pienāca arī kombinātoriem: miliči kādā operācijā notvēra zagļu bandu ar visiem pierādījumiem.

Nu reviziju uzticēja vislabākajam Ražošanas kooperācijas republikāniskās padomes revidentam, partijas organizācijas sekretāram **Zosimovam**. Bet arī viņš nekā sevišķa neatrada — vienīgi nelielu iztrūkumu septiņu tūkstošu rubļu apmērā . . .

Nu brauca otra revizija ar Finanču ministrijas speciālistiem. Tad arī uzpeldēja dienas gaismā viss iepriekš minētais. Noskaidrojās, ka runa nav vis par septiņiem tūkstošiem, bet gan par vairāk nekā **četriem simtiem tūkstošu rubļu!**

Izrādījās, ka „Jaunā ceļa" darboņi nebija vis gājuši jaunus ceļus, bet minuši to pašu sensenis pazīstamo blēžu un krāpnieku taku, kas noveda septiņpadsmit vīrus (ar Ponamarčuku priekšgalā) tiešā ceļā uz cietumu.

Lapseņu pūznis Jēkabpilī ir izjaukts, bet būtu nopietni jāpadomā, kā tas varēja rasties. Vai te vietā nav vecu vecā patiesība: **blēžiem labi klājas tikai tur, kur pie stūres ir tādi cilvēki, kurus tauta dēvē par miegamicēm.**

A. Vītols.

DĀVANU SAIŅUS
ar augstākās kvalitātes precēm un visīsākā laikā nosūtām Jūsu piederīgajiem dzimtenē.
Mūsu pakalpojumi ir ļoti lēti, jo strādājam bez starpaģentiem.
Pieprasiet mūsu cenrādi.
Venta Spedition
POSTBOX 264,
VÄSTERAS
SWEDEN

VAI JŪS B...

ONTARIO

Gru... Piete... bank... Nere...
ONTA...

MAMBO — SAMBA — RUMBA —

DEJU STUD...
175 College St. (pie M...
Jūs iem...
FOXTROTU — LĒ...
PRIV...
Auksta gaisa vēdināšana.

Latviešu katoļu kultūras ce...
Kanadā - Toronto
rīko gadskārtējo kongresa
SAVIESĪGO VAKA...
š. g. 30. augustā, plkst. 8.00 vaka...
Kolumba zālē, 582 SHERBOURN...
● KLĀTI GALDIŅI, KAFIJA, TĒJA.
DEJA PIE LABAS MŪZIKAS. ● ATSPIRDZ...
Ie...
Visi laipni ielūgti.

UNIVERSITY OF TORONTO
Royal Conservatory of M...
Dekāns Boyd Neel
MŪZIKAS SKOLA
Vadītājs Ettore Mazzoleni
MĀCĪBAS sāksies 2. SE...
KLAVIERES — ERĢELES — BALSS — RUNAS ...
TEORIJA — OPERA — ORĶESTRA INST...
● Speciālas apmācības ar stīgu instrumentiem
pieteikšanās termiņš 8. sept.) bērniem līdz ...
Konservātorijas nodaļas visā pilsē...
Tuvāka informācija:
Reģistrātūra, 135 College Street (galvenajā ēkā),
Nodaļu pārzinis, 460 Avenue Road, WA 1-...

LAKE SIMCOE
JACKSON POINT
Ar $99,- iemaksu isgūstat 15.000 kv pēdu a...
balu, uz kuŗa var celt ēku. Šķembām noklāti...
iespējas. Labs novietojums, netālu no Toronto...
ves gabala apskatei zvanīt
īpašniek...
EM 6-135...
GEORGE I...
māju pārd...
birojām, Ja...
Point, PA...
2-3691, vai ...
aģentar...

CC-34

KLAUSIETIES
LATVIEŠU MŪZIKU
LATVIEŠU ZIŅ...
LATVIEŠU FIRMU PAZIŅOJUM...
LATVIEŠU RADIO RAIDĪ...
Otrdienu vakaros no pl. 8,30—9,00
CHLO - RADIO RAID...
VILŅA GAR...
LONDON 82...

ET PASI SAVUS IPAŠUMUS!

RAJONĀ: 8 istabu māja, gaīgā cena $12.500,-, iemaksa — uz vienu 10-gadīgu obligāciju

TARPNIECIBAS UN BEZ GALELĀ IZVĒLE VISĀ PILSĒTĀ.

75 gadi Cīņas

AJĀ LATVIJĀ

savas grūtības — vajadzēja atrast dzemperiem izejvielas. Pirmais avots — zagtas vilnas uzpirkšana. Otrs — visstingrākais „taupības" režīms. Kas teicis, ka džemperī jābūt 70% tīras vilnas? Techniskie noteikumi, bet tā taču ir gatavā izšķērdība! Pietiks, ja vilnas būs tikai 55%, bet pārējais dažādi pluči. Tiesa, krasi kritās džemperu kvalitāte, bet vai tad par tādiem sīkumiem jādomā.

Vissliktāk veicās trešajam kompanjonam — Feldšteinam. Dievs viņam bija dāvājis gan spējas komercijas laukā, gan arī cietumsodu ziņā viņš neatpalika no Boruchoviča un Umanova, tomēr kurpju un džemperu vietā viņam bija jāapmierinās ar visparastākajiem kartupeļiem. Bet ko gan no tiem izspiedisi?

Par laimi Feldšteins atcerējās pasaciņu par piena upēm ķiseļa krastos. Tiesa, piena upes viņam uzticētajā cechā netecēja, toties ķiseļa krastus gan varēja dabūt: cechs ražoja ķiseļa pulveri. Bet to, kā zināms, gatavo kopā ar cukuru. Un tur, kur ir cukurs, var dzīvot saldu dzīvi.

Apspriedies ar kollēģām, arī Feldšteins nolēma ievest „taupības režimu". Un iznāca gluži labi: uz katru tonnu ķiseļa pulvera Feldšteins ietaupīja 150 kg cukura!

Lūk, tik prasmīgus un pieredzējušus palīgus bija dabūjis Ponamarčuks! Viņi kārtīgi maksāja tam savu tiesu, bet Ponamarčuks turpināja cīņu pret alkoholu, to pats iznīcinādams lielos vairumos.

Šo mierīgo idilli Jēkabpilī vairāk nekā trīs gadus neapēnoja neviens mākonītis. Pat tad, kad ieradās kāds revidents no ražošanas kooperācijas augšējiem slāņiem, te nekā jauna neatrada.

Bet visam ir savs gals. Tāds pienāca arī kombinātoriem: miliči kādā operācijā notvēra zagļu bandu ar visiem pierādījumiem.

Nu reviziju uzticēja vislabākajam Ražošanas kooperācijas republikāniskās padomes revidentam, partijas organizācijas sekretāram Zosimovam. Bet arī viņš nekā sevišķa neatrada — vienīgi nelielu iztrūkumu septiņu tūkstošu rubļu apmērā . . .

Nu brauca otra revīzija ar Finanču ministrijas speciālistiem. Tad arī uzpeldēja dienas gaismā viss iepriekš minētais. Noskaidrojās, ka runa nav vis par septiņiem tūkstošiem, bet gan par vairāk nekā četriem simtiem tūkstošu rubļu!

Izrādījās, ka „Jaunā ceļa" darboņi nebija vis gājuši jaunus ceļus, bet minuši to pašu sensenis pazīstamo blēžu un krāpnieku taku, kas noveda septiņpadsmit vīrus (ar Ponamarčuku priekšgalā) tiešā ceļā uz cietumu.

Lapseņu pūznis Jēkabpilī ir izjaukts, bet būtu nopietni jāpadomā, kā tas varēja rasties. Vai te vietā nav vecu vecā patiesība: blēžiem labi klājas tikai tur, kur pie stūres ir tādi cilvēki, kurus tauta dēvē par miegamicēm.

A. Vītols.

DĀVANU SAIŅUS

ar augstākās kvalitātes precēm un visīsākā laikā nosūtām Jūsu piederīgajiem dzimtenē.

Mūsu pakalpojumi ir ļoti lēti, jo strādājam bez starpaģentiem.

Pieprasiet mūsu cenrādi.

Venta Spedition

POSTBOX 264,

VÄSTERAS

SWEDEN

ONTARIO HOSPITAL INSURANCE

VAI JŪS ESAT REĢISTRĒTI?

ONTARIO

Grupu reģistrācija izdarāma līdz 1958. g. 31. augustam. Pieteikumu veidlapas individuāliem maksātājiem „pay direct" dabūjamas bankās un slimnīcās. Vietās, kur banku nav, veidlapas pieprasāmas pastā. Nereģistrējieties individuāli, ja jūs esat reģistrējušies ar grupu.

ONTARIO HOSPITAL SERVICES COMMISSION • TORONTO 7 • WA. 4-3301

Vēlāk — vēlāk — vēlāk

Naudu UZ Latviju-ÜSSR

10 rubļi par $1.—

Nodeva $5.— līdz $50.—

EKSPRESS SŪT. 2 NEDĒĻAS

PILNĪGA GARANTIJA

PIESŪTA KVĪTES.

GRAMERCY

744 Broad St.,

Newark 2, New Jersey, USA.

Licensed by Dept. Banking and Bonded.

LATVIJAS AMERIKĀ

MODERNĀ SPIESTUVE

TORONTO

Pieņem visāda veida iespiedumdarbu pasūtījumus: laulību ielūgumu un komerciālu darījumu kartes; dokumentus biedrību vajadzībām; koncertu programmas, sarīkojumu biļetes un dziesmu lapiņas, grāmatas u. c.

Pasūtinājumus pieņem:

LA BIROJĀ, 123 Huron ielā, tel. EM 8-0792, Toronto, Ont., Canada.

Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.

MAMBO — SAMBA — RUMBA — JIVE — JIVE — CHA-CHA

DEJU STUDIJA N. SCHWANEBACH,

175 College St. (pie Mc Caul), tel. WA 1-4318, Toronto.

Jūs iemācāties ātri un lēti

FOXTROTU — LĒNO VALSI — VALSI — TANGO

PRIVĀTSTUNDAS

Auksta gaisa vēdināšana. Pieteikšanās un izziņa katrā laikā.

Savu skolotāju

ELĪZABETI ŠULCI

no Rīgas meklē DR. HERBERTS REICHENBACHS, BUENOS AIRES, CASILLA CORREO 187. SUC. 3., ARGENTINA.

Danforth - Pape rajonā

IZĪRĒJAMAS

2 nemēbelētas istabas

ar kopīgu virtuvi, garāža.

HO 6-8501, Toronto.

MEKLĒ

AUGUSTA TIMMAS ģimeni,

kas no Anglijas iecelojusi Kanadā. Ja kāds ko zinātu, lūdz rakstīt

ALEKSANDRAI ZALCMANEI, ST. EBBAS HOSPITAL, EPSOM SURREY, LONDON, ENGLAND.

LATVIEŠU PUĶU SALONS

CALLA

727 Danforth Ave., pie Pape, tel. HO 6-9911, Toronto.

Krāšņi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem. ★ Bagātīgā izvēlē griezti ziedi. ★ Podu puķes. ★ Zaļumi un tropiskie stādi. Sudraba un dzintara rotas lietas. Tautiskie audumi. ★ Keramika. Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus. Mēs piegādājam mājās.

Latviešu katoļu kultūras centrs Kanadā – Toronto

rīko gadskārtējo kongresa

SAVIESĪGO VAKARU

š. g. 30. augustā, plkst. 8.00 vakarā

Kolumba zālē, 582 SHERBOURN ST.

KLĀTI GALDIŅI, KAFIJA, TĒJA.

DEJA PIE LABAS MŪZIKAS. ATSPIRDZINĀJUMI.

Ieeja $1.50

Visi laipni ielūgti.

RAKSTĀMMAŠINAS

ar un bez latviešu burtiem iekārtojam, pārdodam, labojam un ņemam piedāvājumus

ALEKSANDRS KANEPS

534 Sherbourne St., Toronto

Iznomā rakstāmmašīnas ar latviešu burtiem.

Danforth - Carlaw rajonā

IZĪRĒJAMA

MĒBELĒTA ISTABA

ar vārīšanas iespējām.

Zvanīt HO 6-2036, Toronto.

Danforth-Broadview raj.

IZĪRĒJAMAS

DIVAS ISTABAS AR VIRTUVI.

Zvanīt HO 3-4642, Toronto.

IZĪRĒ TELPAS

VIESĪBĀM - KĀZĀM

u. c. gadījumos

DV NAMĀ, 123 Huron St.

Dienā EM 8-0792

Abonentu ievērībai

Zviedrijā

Turpmāk Latvijas Amerikā abonēšanas maksu lūdzam kārtot ar

DV STOKHOLMAS NODAĻU, BOX 220, STOCKHOLM.

LA apgāds

MŪSU LAIKRAKSTA GALVENAIS PĀRSTĀVIS ČIKĀGĀ

OTTO KROLLS,

800 S. Halsted St., Hull House, Chicago 7, Illinois, USA.

Tel. MOnroe 6 - 5399

COOK BOOK of Attractive Meals

Autore: Ženija Huns, cena $3.95

Pilnīgs apvērsums kulinārā mākslā

Dabūjama

DV GRĀMATNĪCĀ

123 Huron Street, Toronto, tel. EM 8-0792

AUTO VADIŠANAS SKOLA

BALTIC

AUG. MASINGS

Visiem kursantiem garantēju atļaujas. Automatiskās un standarttransmisijas.

79 Indian Gr., telef.: RO 9-6612, RO 2-4558

UNIVERSITY OF TORONTO

Royal Conservatory of Music

Dekāns Boyd Neel

MŪZIKAS SKOLA

Vadītājs Ettore Mazzoleni

MĀCĪBAS sāksies 2. SEPT.

KLAVIERES — ĒRĢELES — BALSS — RUNAS MĀKSLAS TEORIJA — OPERA — ORĶESTRA INSTRUMENTI.

● Speciālas apmācības ar stīgu instrumentiem (pēdējais pieteikšanās - termiņš 8. sept.) bērniem līdz 11 gadiem.

Konservātorijas nodaļas visā pilsētā.

Tuvāka informācija:

Reģistrātūra, 135 College Street (galvenajā ēkā), EM 8-2655.

Nodaļu pārzinis, 460 Avenue Road, WA 1-8958.

LAKE SIMCOE

JACKSON POINT

Ar $99,- iemaksu isgūstat 15.000 kv pēdu apbūves gabalu, uz kura var celt ēku. Šķembām noklāti ceļi, visas iespējas. Labs novietojums, netālu no Toronto. Šī apbūves gabala apskatei zvanīt

īpašniekam EM 6-1352, vai GEORGE LAMOT māju pārdošanas birojam, Jacksons Point, PArkview 2-3691, vai savam aģentam.

CC-34

KLAUSIETIES

LATVIEŠU MŪZIKU

LATVIEŠU ZIŅAS

LATVIEŠU FIRMU PAZIŅOJUMUS

LATVIEŠU RADIO RAIDĪJUMOS

Otrdienu vakaros no pl. 8,30—9,00.

CHLO - RADIO RAIDĪTĀJĀ

VILŅA GARUMS 680

LONDON ST. THOMAS

BAZNĪCAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI ASV

NJUORKĀ

Latviešu ev. - lut. draudze, 568 Second St. Brooklyn 15, N. Y.

Vasaras dievkalpojumi: Betlemes baznīcā:

Svētdien, 24. augustā, pl. 11,15 dievkalpojums; māc. R. Zariņš.

Svētdien, 31. augustā, pl. 11,15 dievkalpojums; V. Klive, M.A., B.D.

Nometnē, draudzes lauku īpašuma pie Elka Parka, augustā brīvdabas dievkalpojumi katru svētdienu pl. 11.00.

Draudzes kanceleja draudzes namā atvērta otrdienās un piektdienās no pl. 11—1 un no pl. 6—8 vakarā. Draudzes locekļi savas vajadzības var kārtot svētdienās pēc dievkalpojumiem. Pārējās dienās sazināties pa Tel. SO 8-7721.

Iesvētes mācība sāksies septembra mēneša pirmā sestdienā, pl. 10 draudzes namā. Jauniešus lūdz pieteikties pie mācītājiem laikus.

ČIKĀGĀ

Čikāgas latviešu ev. - lut. Cīņas draudzē, 5015 W. Ferdinand St.

Māc. G. Straumanis, 1144 N. Kedzie Ave., Chicago 51, Ill.

Dievkalpojumi Čikāgas ev. - lut. latviešu sv. Jāņa draudzes baznīcā — 1540 N. Spaulding Ave — notiek katru svētdienu, plkst. 3 p.p.

Māc. A. Sudārs, 1030 — 30 Ave, Bellwood, Ill.

Čikāgas latviešu ev. - lut. Mīlestības draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W., Cermak Rd.

Māc. Pāvils Kirsons, Melvūdā, Ill., tel. FI 2-2420.

Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi mēneša 2. un 4. svētdienā, plkst. 10,30 dienā Čikāgas luterāņu semināra baznīcā, 1644 So. 11th Ave.

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu pl. 9,30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru, pl 7.30.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 993 Havard Ave., tel. 4-4619.

Kalamazū sv. Jāņa ev. - lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības baznīcā, plkst. 2 dienā, bērniem plkst. 1,15.

Lansing Kolledžas lut. baznīcā mēneša 1. svētdienā, plkst. 2 dienā, bērniem plkst. 1,15.

Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMCA's telpās, 120 W. Lexington Ave.

Māc. A. Piebalgs, Kalamazū, 828 S. Rose St., tel. 48255.

Kalamazū Čiānas luterāņu baznīcā, 524 Pine St., mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 10 no rīta.

Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S. E., Grand Rapidi.

Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 1 p.p.

Mineāpoles St. Paula latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi savā dievnamā, 3152 S. 17th Ave katru svētdienu plkst. 11 pr. p., māc. P. Langins.

Svētdienas skolā nodarbības no plkst. 9,30—12,30.

Bērnu un jaunatnes dievkalpojumi katra mēneša pirmajā svētdienā.

MILVOKI

Milvoku latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu. pl. 2,00 dienā Faith ev. - lut. baznīcā, 1000 S. Layton Bulv. Māc. J. Meisters. Svētdienas skola dievkalpojuma laikā, baznīcas sabiedriskajās telpās.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mītulis, 66 Gordon Ave., Port Arthur, Ont., tel. 4-0302.

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont. tel. OX 9-3331, Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī, Tel. WA 4-1563

Svētdien, 24. augustā, pl.11,00 dievkalpojums Sv. Andreja baznīcā.

Svētdien, 7. septembrī, pl. 11.00 Kapu svētki Jorkas kapsētā, latviešu nodalījumā.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

24. augustā, plkst. 9 no rīta sv. Jāņa baznīcā dievkalpojums ar dievgaldu.

Māc. A. Brieds, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

Svētdien, 31. augustā, pl. 2,30 dievkalpojums.

HAMILTONĀ

Māc. E. Pavasars, 209 E. 38th St., Hamilton, Ont. Tel. Fulton 3-1182.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trīsvienības baznīcā 18 Victoria Ave., S. CE 2-2385.

Svētdien, 24. augustā, draudzes izbraukums uz Vitola īpašumam piegulošo upes krastu — 5. un 8. lieleceļu krustojumā „Peter Corner. (Jābrauc ar Kičeneras autobusu līdz minētai vietai). Plkst. 11.00 priekšpusdienā brīvdabas svētbrīdis. Pēc tam bērnu nodarbības un rotaļas.

Hamiltonas baptistu baznīcā, Stanley Ave. un Locke ielas stūrī, telefons NO 2-7975.

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa, Ont. Tel.

Māc. Ed. Ķerģis, 153 Bancroft Dr. Sudbury, Ont. Tel. OS 3-3284.

Māc Fr. Ruperts, 729 Jessie Ave., Winnipeg 9, Manitoba. Tel. 42-5512. Vinipegas latviešu ev. - lut. sv. Krusta draudzē, Sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbrook ielu stūrī.

MONTREĀLA

Māc. V. Sēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī

30. augustā, pl. 6,30 vak. turpat svētvakara dievkalpojums.

Kornvallē, Ont., 6. sepembrī, pl. 6 vak. svētvakara dievkalpojums, māc. V. Sēfers.

7. septembrī, plkst. 11 no rīta Tērvetē, draudzes lauku īpašumā, tiks atklāta jaunā dievkalpojumu vieta ar dievkalpojumu brīvā dabā. Dievkalpojumu vadīs māc. V. Sēfers.

Māc. A. Voitkus, 49 Hallowell St., Westmount, Montreal 6, P. Q. Tālr. WE 3-1867. Dievkalpojumi Redeemer baznīcā, 285 Clarke Ave.

Svētdien, 31. augustā, plkst. 9.00. Spredikis: Tieksme pēc labā.

ST. KATARĪNES

Māc. J. Praulinš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5098.

TORONTO BAPTISTU DRAUDZES

dievkalpojumi notiek svētdienās pl. 3 p.p. un trešdien vakaros, pl. 8 — Walmer Road baznīcas telpās. Māc. R. Ekšteins.

TORONTO LATVIEŠU MISIONE

Latviešu misijas kārtējie dievkalpojumi Toronto notiek katru sestdienu plkst. 8 vak., 14 Parkroad misijas namā (Bloor pazemes pieturas tuvumā). Katru svētdienu, plkst. 10,45 rītā garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu, viļņa garums 1350 Oševas raidītājs. Tel. AM 1-4213

Plašākā latviešu grāmatnīca Kanadā piedāvā

JAUNĀKOS IZDEVUMUS

ĢEN. R.BANGERSKA Mana mūža atmiņas, I d., gl. ies.	$4.80
F. ZAUERBRUCHA Mana dzīve	$4.50
I. GUBIŅAS Draugam nepiemērota sieva, stāsti	$2.80
K. LESIŅA Pēdējās mājas, romāns	$4.00
J. KLIDZEJA CILVĒKA BĒRNS, romāns	$3.75
Grāmata par Akseli Munti	$3.60
DR. V. VELSA Hirošimas dienas grāmata	$2.80
V. KRODERA Smīnētāji, stāsti	$3.40
R. Blaumanis, XII sējums.	$3.90
L. BREIKŠA Maldugunis, romāns	$3.00
ED. VIRZAS Straumēni	$4.50
A. NIEDRAS Perles Majores draugs, romāns	$3.40
T. ZELTIŅA Rožu gaitenis, romāns	$3.40
J. BOJERA Lafotu zvejnieki, romāns	$2.80
A. GAILĪŠA Lēvijas kundzes grēku sūdze, romāns	$3.00
PERLA BAKA Māte, romāns	$3.00
L. SARMAS Negantnieki, romāns	$4.00
I. VIKSNAS Es saku paldies, dzejas	$2.85
R. GALENIECES Atzīšanās, dzejas	$2.60
B. SENKEVIČAS Gimenes godi	$4.00
Prelata E. STUKEĻA Izprotiet laiku, broš.	$3.00

DV GRĀMATNICA,

123 Huron St., Toronto, Ont., Canada.

Pasūtinot vairākas grāmatas, pasta izdevumi nav jāmaksā.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ

123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

līdz ..... uz ..... mēnešiem ar šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese: .....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ .....

..... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai

(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts .....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn. $8.50 par 6 mēn.; $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanags, 122 Huron St. Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lūsis 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

K. KĀRKLIŅŠ

pārstāvis pie UNO MANKIN Real Estate,

Member of Toronto Real Estate Board; Member of Ontario Association Real Estate Board

392 DANFORTH AVE.

Birojā HO 1-1114, mājā HO 5-6384

ĪPAŠUMI TORONTO, MĀJAS, VEIKALI VISOS PILSĒTAS RAJONOS un LAUKU APKĀRTNĒ.

DANFORTH - BROADVIEW: 8 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja, ūdens - eļļas apkure, 2 modernas virtuves, 2 vannas istabas, privāts iebraucamais ceļš un dubultgarāža. Izdevīgas obligācijas. Kopīgā cena $17.900,-, iemaksa $3.000,-.

DANFORTH - BROADVIEW: 6 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja, ūdens - eļļas apkure, 2 modernas virtuves, vannas istaba, privāts iebraucamais ceļš un garāža. Izdevīgas obligācijas. Kopīgā cena $14.900,-, iemaksa $2.000,-.

MT. PLEASANT - DAVISVILLE: 5 g.v. 5 ist. atsevišķs dubultķ. bungalovs ar pilnīgi izbūvētu pagraba dzīvokli (3 ist.), 2 modernas virtuves. Eļļas apkure. 2 vannas istabas. Garāža. Iemaksa $5.000,-.

Mājas pircējiem sagādājam naudu iemaksām var 3% gadā.

KANADAS LATVIEŠU 1958. G. MEISTARĪBAS IZŠĶIROŠĀ SACĪKSTE FUTBOLĀ

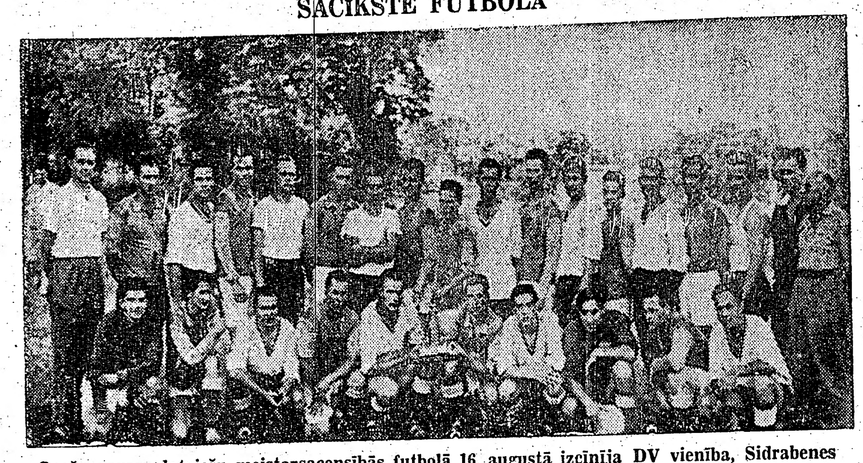

Spožu uzvaru latviešu meistarsacensībās futbolā 16. augustā izcīnīja DV vienība, Sidrabenes laukumā pieveicot Toronto sporta kluba un YMCA's sastādīto vienību ar 9:3. Uzvarētājus vēlāk stādīja priekšā Sidrabenes balles apmeklētājiem, ko atklāja šīgada Sidrabenes karaliene Olga Pētersone.

1. r. no kr.: J. Brīviņš, M. Pone, J. Muskats, O. Roze, A. Richters, J. Petmanis, E. Petmanis, A. Alksnis, J. Circenis, K. Gulbis. 2. r.: E. Skujiņš, Dz. Pūpēdis, A. Sudmalis, E. Kalniņš, A. Pone, Z.Timma, Kudrašovs, B. Hercbergs, J. Simanovskis, A. Miezītis, G. Ezers, A. Litaunieks, A. Simanovskis, E. Bušs, Z. Sproģis, J. Tērauds, tiesn. Ansons un futbola noz. vad. A. Grīnbergs. J. Kreiļa uzņ.

E. MEDNIS DALA 4. VIETU

ASV meistarības izcīņā Edmars Mednis pēdējā kārtā uzvarēja Rinaldu Crosu no Kalif. un ar 8½ : 3½ p. dala ceturto vietu. ASV šacha čempiona titulu negaidīti izcīnīja Cobo - Arteaga no Kubas, ar 10:2, kamēr otro v. dala L. Evanss, D. Byrne un Steinmeijers. Divi šachisti, un viens no tiem ir agrākais ASV šacha čempions Bisgairs, palika 3. vietā.

Sacentās 140 šachisti un konkurence bija ļoti stipra, ar ko izskaidrojams, ka arī Bisgairam bija jāapmierinās ar 3. vietu, lai gan viņš visu laiku bija uzvaras favorīts. Edmars Mednis būtu izcīnījis otro vietu, ja viņam vērtīgu punktu par neko nebūtu atņemis apstrīdētais nosacījums „divkāršās diskvalifikācijas" piemērošanu.

Beigās notika arī nacionālās sacīkstes starpspēlē, pie kam par Consolation turnīra uzvarētāju ar 5½ : ½ kļuva Edmars Mednis. Is.—

ASV SKAUTI NOMETŅO

ASV skautu jendas 3. novada nometne Kurzeme darbojas laikā no 22. — 24. augustam 10 jūdžu attālumā no Moskigenas (Camp Shawondassee on Duck Lake). Nometnē piedalās skauti no Detroitas, Gran Rapidiem, Krand Hevenas, Kalamazū, Milvokejas, Saginavas, Čikāgas un Milvokiem. 22. augusta vakarā — interns ugunskurs, bet 23. augustā, plkst. 19.30 nometnes lielais ugunskurs, kuru vad. Eižens Mežulis no Čikāgas. Ugunskura vakarā aicināti ierasties skautu vecāki un visi tautieši. Nometnē novada vienības izcīnīs Kalamazū DV apvienības dāvāto vairogu, bet dziesmu karā visu vienību starpā Dziesmu Vairoga dāvāto ceļojošo balvu — kokli. Ja kāds vēlēsies nometnē pārnakšņot, J. K. Celmiņš tkvienam par vienu dolaru ierādīs piemērotas naktsmītnes.

Ontario medību likumi ir stingri

(C. Š.) — Ontario ir plaša province, kurā ir zivju un medījumu papilnam, tāpēc to mēdz saukt par „mednieku un makšķernieku paradīzi". Tūkstošiem un tūkstošiem Ontario iedzīvotāju un tūkstošiem, kas nāk no citām provincēm, zvejo tās ezeros, upēs un strautos un medī tās mežos.

Noteikumi par zvejošanu un medīšanu ir atrodami medniecības un zvejniecības likumā, kura īstenošanu pārrauga Ontario zemju un mežu departaments. Ontario iedzīvotājiem, kas no savas pastāvīgās dzīves vietas dodas uz attālākiem apvidiem, lai medītu vai zvejotu, pilnīgi jāsaprot šī likuma noteikumi. Ja tiem rodas šaubas par kādu noteiktu likuma daļas iztulkojumu, tiem jāgriežas tuvākā zemju un mežu departamenta birojā, kur tie varēs saņemt paskaidrojumus visos jautājumos.

Ontario provinces iedzīvotājiem nav vajadzīga zvejošanas licence, ja tie nav nodomājuši zvejot Ontario provinces parku robežās, bet visiem, kas nav šīs provinces rezidenti, šāda licence jāiņem. 1957. g. izsniegtas 400.000 licences personām, kas nav Ontario iedzīvotāji. Bez tam 4.200 zvejošanas licences uz īpašiem noteikumiem izsniegtas organizētām nometnēm ar personām, kas nav Ontario rezidenti. Rezidentu licenču kopskaits bijis 6.700.

Visiem medniekiem ir jābūt medīšanas licencēm, vienalga, vai tie ir vai nav Ontario iedzīvotāji. 1957. g. izsniegtas apm. 310.000 medīšanas licences un 28.900 speciālās vasaras medīšanas licences, kas derīgas tikai laikā no 1. marta līdz 1. augustam. Briežu medīšanas licenču skaits pieaudzis no 1.400 1951. g. līdz 19.262 1957 g. Stirnu medīšanas licenču skaits kopš 1953. g. pārsniedz 100.000.

Likumi, kas regulē medīšanu un zvejošnu, ir visai stingri, un sodi ir smagi. Medījumu aizsardzības ierēdņiem nav iespējams pielaist nekādus izņēmumus, neradot precedentus, ko varētu izmantot turpmākajos gadījumos. Ar likumu nezināšanu nevar aizbildināties. Tādēļ ieteicams iegūt pareizu un visjaunāko informāciju (noteikumus katru gadu maina) par mednieciības un zvejniecības likumiem, kas attiecas uz to apvidu, kuru nodomāts apmeklēt.

Departaments ir arī rezervējis zināmas vietas, tās nosaucot par „slēgtiem apvidiem". Tanīs dažāda veida medījumi un zivis ir aizsargātas. Katrs mēģinājums nošaut kādu no šāda apvidus medījumiem vai nozvejot kādu zivi ir nelikumīgs, un persona, kas to dara, ir pakļauta sodīšanai pēc mednieciības un zvejniecības likumiem.

Pēdējos gados ir pieaudzis likuma pārkāpšanas gadījumu skaits. Un krietnu daļu šo pārkāpumu ir izdarījuši jaunkanadieši, kas nav zinājuši par medījumu un zivju aizsardzības likumiem. Citi nav papūlējušies iepazīties ar šiem noteikumiem. Departaments brīdina, ka jūs varat zaudēt savu medījumu un medīšanas ieročus, kā arī samaksāt smagu soda naudu, ja jūs pārkāpjat medīšanas likumus. Tāpēc iepazīstieties ar visu to iepriekš. Zemju un mežu departaments visai labprāt sniedz visu vajadzīgo informāciju gan mutvārdiem, gan ar rakstu, gan grāmatiņas veidā.

Meža cūkas necieš lidmašīnu troksni

Kāda Cveibrikenā, Rietumvācijā, stacionēta Kanadiešu strūklu lidmašīnu vienība no apkārtējiem mežiem padzinusi visas meža cūkas. Vietējie mežzini domā, ka dzīvnieki nav varējuši paciest strūklu motoru uztraucošo troksni, kādēļ pazuduši pāri Francijas robežai klusākās vietās . . . Apkārtējie lauksaimnieki, kuri pēdējos gados bijuši drusku pārsteigti par saraiņu skaita un vinu nodarīto zaudējumu samazināšanos, kanadiešu lidotājiem esot par šo netiešo pakalpojumu pateicīgi . . .

Sarikojumu kalendārs

TORONTO

29. augustā, pl.8 vakarā DV dienu koncerts, 22 College St.
30. augustā, plkst. 8 vak. DV dienu balle, Palace Pier zālē.
31. augustā DV dienu teātra izrāde
28. septembrī, plkst. 3 p.p. Garīgs koncerts sv. Jāņa baznīcā, 274 Concord Ave.

HAMILTONĀ

4. oktobrī — HLB gada svētki.
11. oktobrī — Hamiltonas gaidu vienības „Venta" sarikojums
18. oktobrī — Hamiltonas DV gada svētki.
25. oktobrī — Dainas kora koncerts; pēc tam dejas. HLB
26. oktobrī — DV teātra viesizrāde „Robinsons"
1. novembrī — HMTK balle
8. novembrī — HLJP „Rota" Mārtiņu vakars.
15. novembrī — DV „Sparta" balle.
22. novembrī — 18. novembra atceres svinības Kristallu zālē.
29. novembrī — DV biedru vakars.

KLIVLENDĀ, OHIO, USA

30. augustā „Nakts serenāde", Toronto Latviešu nacionālā teātra viesizrāde.

GLOBUS CO. 1646 Queen St., W., Toronto, Ont. Tel. LE 4-1722

DĀVANU SAIŅI UZ LATVIJU

Kādēļ pārmaksāt, ja varat ietaupīt 25—30%, sūtot saiņus ar mūsu firmas starpniecību. Salīdziniet mūsu cenas un paši par to pārliecināsities.

Mēs garantējam saiņu piegādi uz Baltijas valstīm. Mūsu cenās ietilpst preču izmaksa, muitas un citi izdevumi. Saņēmējiem nekas nav jāmaksā.

MŪSU SPECIĀLSAINIS

1. 3½ jardi augstas kvalitātes angļu tiras vilnas uzvalku drānas;
2. 3 jardi tiras vilnas, ļoti labs materiāls vīriešu vai sieviešu mēteļdrānas;
3. Viens tiras vilnas sviters kungiem vai dāmām vai 8 kv. p. ļoti labas virsādas kurpēm vai zābakiem;
4. Viena vilnas šalle 56" x 56" ar ornamentiem vai 2 mārc zoļādas diviem pāriem kurpju
5. Viena vīriešu šalle;
6. Divi krāsaini kabatlakatiņi.

SI SAINA CENA, VISU IESKAITOT, ... $67.50

Labprāt pieņemam arī pasūtinājumus no ASV.

Mēs sūtām pārtikas saiņus svarā līdz 44 mārciņām. Pieprasiet mūsu cenrāžus.

Pieņemam nosūtīšanai arī jūsu pašu sagatavotus saiņus ar jaunām mantām sūtīšanai uz Baltijas valstīm. Saiņus varat piesūtīt pa pastu vai nodot personīgi. Mēs sniegsim jums sīkus paskaidrojumus par muitas u. c. izdevumiem.

PARSŪTAM VISĀDA VEIDA MEDIKAMENTUS.

Pasūtinājumus pieņem arī „ORBIS" aģentūra 3650 St. Lawrence Blvd., Montreal, Que.

9 STUNDAS, BĪSTAMĀ' APVIDŪ HAMILTONAS PRIEKŠPILSĒTĀ KANADĀ

TRIS MEDNIEKU KLUBU SACENSĪBAS ŠAUŠANĀ

Kanadas latviešu labākie šāvēji „uguns līnijā" Alderšotā. Dr. G. Driļļa dāvatajai balvai pirmais, bet M. Zitmaņa balvai pēdējais „ceļojums" uz latviešu šāvēju „galvaspilsētu" — Toronto.

Daudzu Hamiltonas tautiešu rā vietā palika Toronto vienība ceļa mērķis pagājušā sestdienā ar 300 punktiem, bet trešajā — bija Alderšota, viena no Hamil- St. Katerīna ar 261 punkta attonas priekšpilsētām, kas katra zīmi.
braucēja atmiņā labi iespiežas ar Sacensību „nagla" jau, bez šausavām lepnajām jaunceltnēm, bām, bija individuālā māla basavrupmājām un dārziem, bet ti- ložu šaušanas sacensība. Šeit dikai retais braucējs pamana, ka vos gājienos, katrā pa 10 gaisā virzienā no Hamiltonas uz To- izlidināto baložu veiksmīgāko ronto, ceļa kreisajā pusē, pāris trāpītāju izrādījās torontietis J. jūdžu dziļumā aiz šiem koptaAtkaukis, kas šādās „starptautiem dārziem paceļas četri kādskās" sacensībās piedalās jau reizējās ķieģeļu rūpnīcas dūmevairākus gadus, bet parasti paņi un laika zoba sagrauzto ēku licis lielo meistaru paēnā. Šī vakorpusi. Tur apvidus ir paugusara rit viņa labāko panākumu rains un lauku ceļš, kas ved uz zīmē. Tā arī šoreiz viņš ar savu šo vietu, iet līku loču, līdz nāk „dūmu koku" no 20 gaisā izlidiuzraksti, kas brīdina braucējus nātajiem balodīšiem „saplēsa" doties tālāk tikai pašiem uz savu 19, izlietojot 26 šāvienus, un ierisku. guva Dr. G. Driļļa dāvāto ceļo-

Vairāk kā simts šaušanas jošo kausu un N. Longa firmas sporta cienītāju bija droši devudāvāto balvu.
šies uz šo vietu, jo viņi zināja, Otrā vietā — daudzās cīņās ka te nekā bīstama nebūs, kā rūdītais Toronto šāvējs A. Zilgtas redzēts kavboju filmās, bet galvis ar 17 — 24 punktu atzīka viss noritēs pēc iepriekš izmi, bet trešajā — R. Mierkalns, strādātas programmas un stingjun. (Hamiltona) arī ar 17 bariem noteikumiem. Tā arī bija, ložiem, bet izlietojot to šaušanai risinājās spraigas šaušanas sa- 26 patronas. Ceturtajā vietā Z. cīkstes, labi izplānotas un orgaJakovičs (Ham.), 16 — 24, bet nizētas, kur 9 stundās savu mā- piektajā vietā pazīstamais basku un laimi rādīja 40 Toronto, ketbolists Juris Jundzis St. Hamiltonas un St. Katerinas Katr.) ar 16 — 29 punktu atzīmi. latviešu klubu labākie šāvēji. Rī- Komandu sacensībā Toronto kotāji bija domājuši arī par dažvecmeistari pierādīja savu lielo āda veida atspirdzinājumiem rutinu un stabilo kopsniegumu, un uzkodu, un kluba dāmas sajau trešo gadu pēc kārtas uzvā ierīkotajā lauku virtuvē rā- varot šajā disciplinā un izcīnot vās vaiga sviedros. Bagātīgs bija klubam personīgā īpašumā M. balvu klāsts, ko ziedojuši: Zitmaņa dāvāto ceļojošo balvu, M.Zitmanis, Dr. G. Drillis, Dr. kurai gan vairodziņi uzvarētāju E. Grabis, G. C. Todd firmas vārdu iegravēšanai bija paredzēpārstāvji O. Ieviņš un V. Tuk- ti garā rindā, bet nu šī vērtīgā lers, Zigrīda Erdmane, L. Beģis, balva jau pēc trešās sacensības E. Bērziņš, M. Jakovičs, L. Zeluz visiem laikiem atrada mājtiņš, Kensky, Springy un Kenil- vietu latviešu šāvēju galvaspilworth sporta piederumu veikali. sētā Toronto. Šīs vērtīgās uzvaras kaldinātāji Toronto klubam Speciālus atkartiņus latvisbija: A. Zilgalvis, A. Dizenbachs, kā izstrādājumā, atminai par P. Tillings un M. Rengarts, no draudzīgajām ciņām Alderšotā, 40 baložiem sašaujot 34.
Toronto un St. Katerinas klu- Otrā vietā ar 30 trāpījumiem bu priekšniekiem dāvināja Ha- (V. Krauklis, Z. Jakovičs, un R. miltonas kluba pr-ks M. Zitma- Mierkalni, tēvs un dēls.).
nis. Trešajā vietā — St. Katarīnas

Sacīkšu ievadījumā kā pirmie vienība ar 23 baložiem (E. Rosts, „uguns līnijā" stājās mazkalibra P. Časka, R. Sieks un N. Duša).
šaušanas sacensību dalībnieki. Si- Klubu otro komplektējumu savā un vienlīdzīgā sacensībā pir- censībās pārākie bija atkal tomajās trīs vietās ar vienādu rontieši, ar 30 baložiem izcīnot punktu skaitu ierindojās trīs da- uzvaru. Otrie palika hamiltoniešlībnieki. Lai izšķirtu, kas uzva- ši, ar 26 baložiem, bet katerīniērētājs, bija jāriko papildus sa- ši sašāva 22 baložus.
censība. Uzvarētāja godā tika pa- Sacīkšu nobeigumā pēc īsas zīstamais St. Katerinas šāvējs uzrunas uzvarētājiem balvas paEd. Rosts, izcīnot Dr. E. Grabja sniedza Hamiltonas kluba pr-ks dāvāto ceļojošo balvu. Otrā vie- M. Zitmanis, Dr. G. Drillis un O. tā P. Mazpolis (Hamiltona), bet Ieviņš. Patīkamu iespaidu radītrešajā — N. Duša (St. Katerī- ja hamiltoniešu labi izkārtotā na). Visi viņi sasniedza 82 punk- un labi pārdomātā sacīkšu norituatzīmi, no iespējamiem 100 se, kur lielāko darba smagumu punktiem. uz saviem pleciem iznesa Ziedo-

Komandu sacensībā par veiks- nis Upīte.
mīgākajiem „mazkalibriniekiem" Hamiltonas mednieku un sevi parādīja „mājinieki". Rezul- makšķernieku kluba valde izsatē: 1. vietā Hamiltonas vienība ka sirsnīgu latvisku paldies vi(Z Upīte, J. Brakmanis, V. siem balvu dāvinātājiem un lab-
Krauklis, M. Jakovičs un Z. Ja- vēļiem, kas sekmēja šo sacīkšu kovičs) ar 326 punktiem no ie- labo izdošanos. J. L.
spējamiem 500, izcīnot O. Ievina un V. Tuklera dāvāto balvu. Ot-

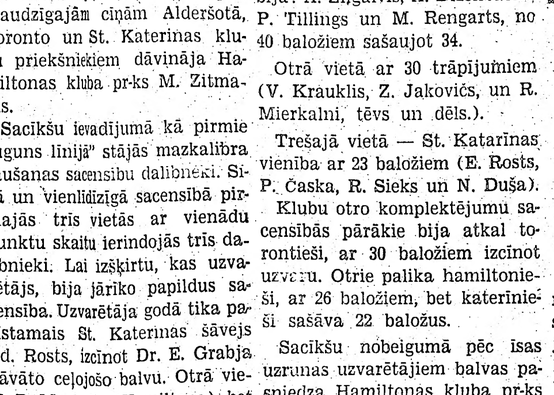

Kad šaušanas sacīkstes beigušās: Cik te guļ naudas zemē? To ātri izkalkulēja viens no jaunākajiem dalībniekiem Zigurds Jakovičs. Ikdienas darbā Zigurds ir kino sabiedrības „Odeon" dienestā un pašreiz strādā atbildīgajā menadžera darbā vienā no sabiedrības kino teātriem Pembrokā. Viņam šādu uzdevumu caurmērā katrs cena ir 10¢. Daudzi sacīkšu dalībnieki kalkulēja, cik te būtu limonādes pudeļu, daži, cik iznāktu glāžu alus, jo abus šos padzērienus mednieki labprāt ciemī savās gaitās.
atrisināt pavisam vienkārši, jo 40 dalībnieki izšāva 30 patronu, un katra sacīkšu lādiņa
J. Ligera uzņ.

Augšā: individuālo sacensību uzvarētāji: no kr.: J. Atkaukis (1.v. māla baložu šaušanā), A. Zilgalvis (2. v.) un R. Mierkalns (3. v.). P. Mazpolis (1. v. mazk. sac.) un N. Duša (3. v.). Vidū par atspirdzinājumiem un uzkožamajiem rūpējās kluba dāmas: Kokrūpnieku P. Tillingu apkalpo L. Jakoviča, I. Loze, G. Upīte un L. Albertiņa. Apakšā: sacīkšu vadība un bagātīgais balvu klāsts. No kr.: M. Zitmanis (Ham. kluba pr-ks), M. Jakovičs (pr-ka vietn.), R. Mierkalns (biedrz.), Z. Upīte (sekretārs) un E. Šmits - Kalējs (kasieris). J. Ligera uzņ.

RENESANSES LAIKMETĀ

(Pārnesums no 5. lpp.)

autoritātei. Savonarola cer uz Eiropas valdnieku (Francijas, Anglijas, Spānijas un Vācijas) atbalstu; pie tiem viņš nolemj griezties ar vēstulēm. Francijas ķēniņam sūtītā vēstule liktenīgā kārtā krīt pāvesta rokās. Pēc autora domām, baznīcas sapulces sasaukšana toreizējos apstākļos novestu pie jaunas „Lielās šķelšanās" katoļu baznīcā un „satricinātu Eiropas un kristīgās baznīcas mieru".

Autors Savonarolam pārmet arī nelikumīgu pretošanos savai augstākai priekšniecībai — pāvestam, kad Savonarola atteicas sekot pāvesta aicinājumam ierasties pie viņa Romā, solot saņemt viņu ar „tēviškīgu mīlestību", un patētiski jautā: „Cik tālu cilvēks drīkst pretoties likumīgai varai un autoritātei, uz kuras balstās visa mūsu sabiedriskā iekārta?" Bet Savonarolam bija zināms Husa precedents, kuru neglāba no nāves nekādi „drošības solījumi".

Michaels de la Beduajērs apgalvo, ka Aleksandrs līdz pēdējam mirklim gribējis „glābt Savonarolu" un apbrīno viņa pacietību, atkārtoti brīdinot Savonarolu un kavējoties vērst pret viņu baznīcas lāstu bullu. Par to nebūtu ko brīnīties, jo Aleksandrs VI baidās no Savonarolas lielās popularitātes Florencē.

Grāmata, par spīti visiem trūkumiem, ir interesanti uzrakstīta un sniedz lasītājam renesanses laikmeta spilgtu ainu.

Austra Augenberga.

Latvijas Amerikā pārstāve Čikāgā

AUSTRA OZOLIŅA,

LATVIAN GIFTS&PRODUCTS,

1643 N. Orchard St., Chicago 14, Ill.

DElaware 7-0293

Romā. Bet Savonarola ar savu Francijai labvēlīgo politiku jauca pāvesta nodomus Italijā. Kad Francijas ķēniņš Kārlis VIII iebrūk Italijā, Savonarola aicina Florenci nepretoties, jo pretošanās būtu veltīga: franču iebrukums esot jāuzņem kā Dieva sods par Italijas grēkiem. Savonarolas ietekmē Florence noslēgst pat līgumu ar frančiem, nepievienojoties „svētajai līgai", ko pāvests grib nodibināt pret frančiem. Florences padošanās atver frančiem ceļu uz Romu. Florence, paliekot Savonarolas ietekmē, vienmēr pretotos pāvesta Italijas apvienošanas plāniem Bordžu ģimenes vadībā. Savonarolas rūpes par Florences politiskās dzīves izveidošanu autors tēlo kā šauri lokālpatriotisku, antiitalisku tendenci — pretēji Bordžas lolotajam, plašajam Italijas apvienošanas plānam, kas nāktu Italijas spēkam par labu un to atbrīvotu no ārvalstu iejaukšanās tās iekšējās lietās. „Grēcīgā Bordžas" reālpolitiskie plāni, pēc autora domām, vēstures perspektīvā ir vērtējami augstāk nekā „svētā" Savonarolas utopiskais ideālisms, kas vērsts pret Italijas interesēm. Italijas apvienošana Bordžas vadībā, protams, iznīcinātu sīkos, godkārīgos Italijas valdiniekus ar to intrigām.

Kā otru svarīgu faktoru abu pretinieku sadursmē grāmatas autors atzīmē Savonarolas prasību — sasaukt Vispārēju baznīcas sapulci (to prasījis arī Aleksandra VI niknākais ienaidnieks un sāncensis kardināls della Rovere un Francijas Kārlis VIII). Baznīcas sapulces uzdevums būtu — apskatīt Aleksandra VI nelikumīgās ievēlēšanas jautājumu — un pat viņu atcelt. Tas būtu atklāts izaicinājums pāvesta